RAPORT ANUAL AL ADMINISTRATORILOR

SOCIETATEA OPERATORUL PIETEI DE ENERGIE ELECTRICA SI DE GAZE NATURALE „OPCOM" S.A.

SITUATII FINANCIARE ANUALE

- 2020-

CONSILIUL DE ADMINISTRATIE

PRESEDINTE : FLORIN-NICULAE-ANDREI DIACONESCU

MEMBRII : GABRIEL RACEANU **RADU-RAUL DOROBANTU**

VALENTIN-DUMITRU DECULESCU **MARIAN COSTACHE**

Acest Raport prezintă şi se bazează pe date şi informaţii referitoare la activităţile operaţională şi financiară ale OPCOM aferente exerciţiului financiar incheiat la 31.12.2020.

Informaţiile financiar-contabile de la Cap. II din Raportul Administratorilor au drept sursă situaţiile financiare anuale ale OPCOM SA, auditate in conditiile legii, aferente exerciţiului financiar incheiat in 31.12.2020.

C U P R I N S

DATE DE IDENTIFICARE RAPORT ŞI SOCIETATE
DATE GENERALE DESPRE SOCIETATE
Cap. I. ANALIZA ACTIVITĂŢII IN ANUL 2020

1. Cadrul legislativ
2. Rolul, misiunea, responsabilităţile şi funcţiile principale ale OPCOM
   2.1. Rolul si misiunea OPCOM S.A.
   2.2. Responsabilitati principale
   2.3. Functii principale
3. Prezentare succinta a activitatii desfasurate in anul 2020
4. Activitatea de administrare a Pietei Centralizate a Contractelor Bilaterale de energie electrica
   4.1. Administrarea Pietei Centralizate a Contractelor Bilaterale de energie electrica – modalitatea de tranzactionare PCCB-LE/PCCB-LE-Flex
   4.2. Administrarea Pietei Centralizate a Contractelor Bilaterale de energie electrica – modalitatea de tranzactionare PCCB-NC
   4.3. Administrarea Pietei centralizate a contractelor bilaterale de energie electrică - Modalitatea de tranzacţionare a contractelor de procesare a combustibilului PCCB-PC
5. Activitatea Pieței Centralizate pentru energia electrică din surse regenerabile susținută prin certificate verzi
6. Activitatea de administrare a Pietei Centralizate pentru Serviciul Universal
7. Activitatea de administrare a Pieţei de energie electrică pentru clienții finali mari
8. Activitatea de administrare Piața centralizată destinată atribuirii contractelor de energie electrică pentru perioade lungi de livrare
9. Activitatea de administrare a Pieței Centralizate cu Negociere Dublă Continuă a Contractelor Bilaterale de energie electrică
10. Activitatea de adminstrare a Pieţei pentru Ziua Următoare
11. Activitatea de administrare a Pietei Intrazilnice de energie electrica
12. Activitatea de decontare pe pietele in care OPCOM este contraparte
13. Stabilirea obligatiilor de plata/drepturilor de incasare pentru tranzactiile cu energie electrica realizate in Piata de Echilibrare/dezechilibrele Partilor Responsabile cu Echilibrarea
14. Activitatea de administrare a Pieţei de Certificate Verzi
15. Activitatea de administrare a Pietei pentru Ziua Urmatoare de Gaze Naturale
16. Activitatea de administrare a Pietei Centralizate de Gaze Naturale
17. Inregistrarea participantilor la pietele de energie electrica si de gaze naturale si la piata de certificate verzi. Administrarea acordurilor REMIT
18. Activitatea de elaborare/modificare reglementari, inclusiv din perspectiva calitatii OPCOM de operator al pietei de energie electrica desemnat
    18.1. Piata centralizată a contractelor bilaterale (înlocuirea mecanismului de tranzacționare PCCB-LE cu PCCB-LE-Flex)
    18.2. Piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică
    18.3. Piata pentru Ziua Urmatoare de energie electrica
    18.4. Piata Intrazilnica de energie electrica
    18.5. Piata Certificatelor Verzi
    18.6. Modificarea cadrului de reglementare privind tranzacționarea gazelor naturale
    18.7. Activitatea desfășurată pentru adaptarea platformei informatice CONDICO

18.8. Modificările regulilor privind stabilirea obligaţiilor de plată/ drepturilor de încasat pentru tranzacţiile realizate pe Piaţa de Echilibrare şi dezechilibrele PRE

18.9. Cadrul de reglementare european

18.10. Elaborare analize, puncte de vedere si observatii la documentele conexe activitatii

19. Activitatea de supraveghere a functionarii pietelor administrate

20. Activitatea de raportare catre ACER (REMIT)

21. Directii de dezvoltare a OPCOM in vederea integrarii regionale si europene

21.1. Activitati in cadrul Proiectului de cuplare a pietelor pentru ziua urmatoare din Romania, Ungaria, Slovacia si Republica Ceha (4M MC) - perioada operationala

21.2. Activitati in cadrul Proiectului Core FB MC

21.3. Activitati in cadrul demersurilor de integrare a 4M MC si MRC (Multi-Regional Coupling) – Proiectul Interim Coupling

21.4. Activitati in cadrul SIDC, inclusiv din perspectiva administrarii si operarii solutiei locale de tranzactionare

21.5. Activitati in procesul de participare a OPCOM la initiativa PCR

21.6. Activitati de extindere a portofoliului de servicii prestate de OPCOM: prestarea de servicii de implementare / operationale de cuplare catre OKTE, bursa slovaca, in proiectele Interim Coupling si Core FB MC

21.7. Activitati in cadrul Proiectului de cuplare a pietelor pentru ziua urmatoare din Romania si Bulgaria

21.8. Activitati in procesul de participare a OPCOM in calitate de OPEED desemnat de ANRE, la indeplinirea sarcinilor referitoare la cuplarea unica a pietelor pentru ziua urmatoare si a pietelor intrazilnice conform Regulamentului (UE) 2015/1222

22. Demersuri privind implementarea instrumentelor derivate având ca activ suport preţul energiei electrice

23. Promovarea imaginii Societatii

23.1. Promovarea imaginii prin asociatiile nationale la care societatea este afiliata

23.2. Promovarea imaginii prin organizarea si participarea la manifestările tehnico-ştiinţifice în ţară şi străinătate

24. Satisfactia clientilor

25.Monitorizarea/supravegherea marcilor, produselor, preturilor si indicilor "OPCOM" S.A. inregistrati pe cale nationala la Oficiul de Stat pentru Inventii si Marci (OSIM) si la nivel comunitar la OHIM

26. Promovarea imaginii prin activitatile de cooperare internationala pe relatia cu asociatiile la care societatea este afiliata

27. Informatica si telecomunicatii

28. Mentinerea si imbunatatirea sistemului de management al securitatii informatiei (SMSI)

29. Mentinerea si imbunatatirea sistemului de management al calitatii

30. Biroul Audit intern

Cap. II SITUAŢIA FINANCIAR-CONTABILĂ

1. Elemente de bilanţ
2. Contul de profit şi pierdere
3. Indicatori financiari ai activitatii
4. Politica OPCOM cu privire la dividende

Cap. III PLANUL DE INVESTITII, ACTIVELE IMOBILIZATE

1. Planul de investiţii
2. Activele imobilizate

Cap. IV PERSONALUL SOCIETATII

1. Structura personalului
2. Raporturile cu partenerul social

3. Raporturile dintre angajator si angajati
4. Evaluarea personalului

Cap. V EVALUAREA ACTIVITATII PRIVIND MANAGEMENTUL RISCULUI

1. Riscuri financiare
2. Politicile si obiectivele societatii privind managementul riscului

Cap. VI ACTIONARII, ADMINISTRAREA, CONDUCEREA EXECUTIVA A SOCIETĂŢII SI EVALUAREA ACTIVITATII DESFASURATE

1. Adunarea generala a actionarilor
2. Consiliul de administratie
3. Conducerea executiva
4. Evaluarea activitatii societatii
5. Declaratia administratorilor

DATE DE IDENTIFICARE RAPORT ŞI SOCIETATE

Raportul anual al administratorilor, conform prevederilor Ordinului nr.1802/2014, pentru aprobarea reglementarilor contabile privind situatiile financiare anuale individuale si situatiile financiare anuale consolidate, cu modificarile ulterioare, pentru exerciţiul financiar incheiat la 31 decembrie 2020

Data raportului: aprilie 2021

Denumirea societăţii: **SOCIETATEA OPERATORUL PIETEI DE ENERGIE ELECTRICA SI DE GAZE NATURALE „OPCOM" S.A.**

Sediul social: Bucureşti, Bulevardul Hristo-Botev, nr. 16-18, sector 3

Numărul de telefon/fax: 021 3071450 / 021 3071400/ +0213155059

Codul de inregistrare fiscala: RO 13278352

Număr de ordine in Registrul Comerţului: J40/7542/2000

Capitalul social al OPCOM este in valoare de 31.366.090 lei.

DATE GENERALE DESPRE SOCIETATE

Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale OPCOM S.A. a fost înființată în luna august 2000, în baza Hotărârii Guvernului României nr. 627/13.07.2000, fiind o societate pe acțiuni, filială cu personalitate juridică a CNTEE Transelectrica S.A. (Operatorul de transport și de sistem din România).

OPCOM SA este filiala cu personalitate juridica a CNTEE TRANSELECTRICA SA.

Capitalul social al „OPCOM" S.A. este de 31.366.090 lei, din care :

- Capitalul social subscris varsat este in valoare de 31.366.090 lei.

Capitalul social este împărțit în 3.136.609 acțiuni nominative, având o valoare nominală de 10 lei fiecare, si este deținut după cum urmează:

- Compania Naţionala de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica" S.A. deține 3.068.730 acțiuni, având o valoare nominală totală de 30.687.300 lei și reprezentând 97,84% din capitalul social.
- Statul Român, prin Secretariatul General al Guvernului, deține 67.879 acțiuni, având o valoare nominală totală de 678.790 lei, constând în aport în natură (reprezentând terenuri), reprezentând 2,16% din capitalul social.

Principalul domeniu de activitate, aşa cum este prevăzut in statutul Societatii, este cod CAEN 661 – Activitati auxiliare intermedierilor financiare, cu exceptia activitatilor de asigurari si fonduri de pensii, respectiv activitatea principală a societăţii este cod CAEN 6611 – Administrarea pietelor financiare.

Cap. I ANALIZA ACTIVITĂŢII

1. Cadrul legislativ

OPCOM își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile Legii energiei electrice și gazelor naturale nr. 123/2012, ale Legii nr. 220/2008 republicată, pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie, cu modificările și completările ulterioare, ale legislației secundare emise și aprobate de Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei, a regulamentelor aprobate de ministerul de resort precum și în conformitate cu prevederile condițiilor licențelor acordate de Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei, respectiv Licența pentru administrarea piețelor centralizate pentru energie electrică nr. 407/2001 si a Conditiilor licentei revizuite, Licența pentru administrarea piețelor centralizate în sectorul gazelor naturale nr. 2270/2018 și a Conditiilor licentei asociate. Totodată, activitatea şi dezvoltarea OPCOM sunt realizate astfel încât să se asigure îndeplinirea de către societate a obiectivelor şi responsabilităţiilor care îi revin în conformitate cu programul de guvernare, strategia energetica naţională, memorandumurile şi deciziile guvernamentale, acordurile asumate de statul român faţă de instituţiile financiare internaţionale. În același timp, în activitatea și dezvoltarea sa, OPCOM se conformează prevederilor legislației europene cu aplicabilitate corespunzătoare rolului și responsabilităților sale (printre altele, Regulamentul (UE) nr. 2015/1222 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor, Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului privind integritatea și transparența pieței angro de energie și Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1348/2014 al Comisiei privind raportarea de date, pentru punerea în aplicare a articolului 8 alineatele (2) și (6) din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului privind integritatea și transparența pieței angro de energie).

Prin Decizia nr. 2515/14.12.2015 a Presedintelui ANRE OPCOM S.A. a fost desemnat in calitate de „operator al pietei de energie electrica desemnat" (OPEED) al pietei pentru ziua urmatoare si a pietei intrazilnice de energie electrica pentru zona de ofertare Romania, in sensul prevederilor Regulamentului 2015/1222, pe o perioada de patru (4) ani incepand cu data acestei decizii și ulterior, prin Decizia nr. 2085/11.12.2019 a Preşedintelui ANRE, OPCOM a fost desemnat pentru exercitarea rolului de OPEED pentru o perioadă de încă șapte ani. Decizia precizeaza, totodata, ca in calitate de „operator al pietei de energie electrica desemnat" societatea Operatorul Pietei de Energie Electrica si de Gaze Naturale „OPCOM" S.A. are drepturile si obligatiile si exercita atributiile prevazute in Regulamentul 2015/1222, fara a aduce atingere drepturilor si obligatiilor pe care aceasta le detine in calitate de titular al Licentei nr. 407/2001 pentru administrarea pietelor centralizate de energie electrica, cu modificarile ulterioare.

Conform Regulamentului (UE) nr 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului privind integritatea și transparența pieței angro de energie, precum si a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 1348/2014 al Comisiei privind raportarea de date, pentru punerea în aplicare a articolului 8 alineatele (2) și (6) din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului privind integritatea și transparența pieței angro de energie, OPCOM a fost autorizat de catre ACER in calitate de Mecanism de Raportare Inregistrat (RRM) si exercita activitati de raportare a ofertelor si tranzactiilor stabilite pe pietele administrate de OPCOM.

Din perspectiva domeniului său de activitate și a responsabilităților ce îi revin, conform cadrului de reglementare aplicabil, de a propune amendamentele și dezvoltările necesare ale cadrului de reglementare aplicat în administrarea pieţelor organizate pe platformele sale, pentru ca propunerile sale să fie permanent corelate cu practicile de succes europene și necesitățile mediului de afaceri, OPCOM este membru al Asociaţiei internaţionale a burselor de energie (APEx, Association of Power Exchanges), Asociaţiei burselor europene de energie (EUROPEX, Association of European Energy Exchanges), al altor comitete și asociații naționale.

Functionarea Pietei de energie electrica respecta legislatia primara in vigoare, din care mentionam urmatoarele prevederi:

- prevederile Legii energiei electrice si a gazelor naturale nr.123/2012 si anume:

- "art. 10 (2) lit.f) administrarea pietelor centralizate – se acorda o singura licenta pentru operatorul pietei de energie electrica si una pentru pentru operatorul pietei de echilibrare";

- "art. 23 (1) Tranzactiile cu energie electrica se desfasoara pe Piata concurentiala, in mod transparent, public, centralizat si nediscriminatoriu."

- prevederile OUG nr.24/2017 privind modificarea şi completarea Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, Art. I, pct. 17 privind modificarea art 10 alin. (2) din Lege după cum urmează:

  - *"(2) Cadrul de tranzacţionare a certificatelor verzi pe piaţa certificatelor verzi este asigurat de OPCOM, ca operator al pieţei de energie electrică, conform reglementărilor emise de ANRE."*

  - *"Tranzacţionarea certificatelor verzi este permisă numai producătorilor de energie electrică din surse regenerabile de energie şi operatorilor economici prevăzuţi la art. 8 alin. (1), în mod transparent, centralizat şi nediscriminatoriu pe pieţele centralizate administrate de operatorul comercial al pieţei de energie electrică."*

Pentru a garanta către terţi şi autorităţile implicate calitatea serviciilor furnizate în baza licenţelor deţinute, OPCOM aplică un Sistem de management al calităţii certificat de Lloyd's Register Quality Assurance, conform ISO 9001:2008 – SR EN ISO 9001:2008. Totodată, pentru a garanta securitatea, confidenţialitatea şi disponibilitatea informaţiilor părţilor interesate, OPCOM aplică un Sistem de Management al Securităţii Informaţiei certificat de Lloyd's Register LRQA, conform ISO/IEC 27001:2013 – SR ISO/IEC 27001:2013.

2. Rolul, misiunea, responsabilităţile şi funcţiile principale ale OPCOM

2.1. Rolul si misiunea OPCOM S.A.

În conformitate cu prevederile legislaţiei naţionale primare şi secundare în vigoare, respectiv conform responsabilităţilor stabilite de ministerul/autoritatea de resort prin ordine şi regulamente, precum şi în conformitate cu prevederile legislaţiei europene cu aplicabilitate directă, OPCOM îndeplineşte rolul de organizator şi administrator al pieţelor centralizate de energie electrică (cu excepţia pieţei de echilibrare), gaze naturale şi certificate de mediu (certificate verzi) şi rolul de operator de decontare cu asumarea rolului de contraparte pentru pieţele pe termen scurt administrate, precum şi rolurile de Operator al pieţei de energie electrică desemnat (OPEED; NEMO, Nominated Electricity Market Operator) conform Regulamentului (UE) 2015/1222, respectiv de Mecanism de raportare înregistrat (RRM, Registered Reporting Mechanism) conform Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 (REMIT) incluzând Regulamentul nr. 1348/2014 şi reglementările aplicabile emise de ACER.

OPCOM a fost înfiinţat în baza Hotărârii Guvernului României nr. 627/13.07.2000 şi are misiunea susţinerii procesului de liberalizare a pieţei de energie, fiind principalul instrument pentru implementarea şi consolidarea unei pieţe concurenţiale de energie prin asigurarea unui cadru organizat, viabil şi eficient pentru desfăşurarea tranzacţiilor comerciale în cadrul pieţelor centralizate organizate, în condiţii de consecvenţă, corectitudine, obiectivitate, independenţă, echidistanţă, transparenţă şi nediscriminare.

Caracterul de serviciu public al activităţilor desfăşurate de OPCOM pune în evidenţă funcţia socială a misiunii îndeplinite, prin determinarea, în cadrul pieţelor administrate, a preţului de referinţă al energiei electrice pe termen scurt şi a semnalelor de preţ pe termen mediu şi lung, în beneficiul tuturor consumatorilor de energie şi al investitorilor pentru care preţul de referinţă al energiei reprezintă informaţia necesară pentru adoptarea deciziilor, în condiţii de deplină transparenţă, echidistanţă şi nediscriminare.

Rezultatele obţinute, expertiza complexă acumulată şi performanţa dovedită în întreaga sa perioadă de funcţionare, inclusiv în aplicarea celor mai bune practici europene îndreptăţesc a se concluziona că OPCOM reprezintă o componentă fundamental necesară a pieţei de energie din România.

Se poate aprecia că OPCOM reprezintă pe deplin un proiect de succes al României, proiect la care o contribuţie importantă a fost adusă de susţinerea de către finanţatorii programelor de dezvoltare derulate în anii anteriori, Comisia Europeană şi Banca Mondială, de către consultanţii şi furnizorii de tehnologie informatică, partenerii anteriori şi actuali ai OPCOM, prin proiecte cu impact major asupra dezvoltării pregătirii profesionale a resursei umane, corporative, precum si tehnologice. Continua sporire a încrederii şi credibilităţii durabile de care beneficiază OPCOM vin în susţinerea acestei aprecieri.

OPCOM are un profil de activitate și un domeniu de responsabilitate specifice în cadrul pieței de energie, în îndelungata sa activitate având un parcurs de funcționare sigură, continuă și corectă, precum și o dezvoltare dinamică, durabilă și echilibrată. Pentru OPCOM, o preocupare permanentă este dedicată diversificării portofoliului de produse și susținerii integrării pieței române de energie în piața unică europeană, aplicând cele mai bune practici europene și punând la dispoziția participanților servicii de înaltă calitate, produse variate, în condiții de deplină de deplină echidistanță și transparență, precum și conformitate cu prevederile legislației primare și secundare naționale, precum și ale legislației europene.

În planul activității zilnice, OPCOM administrează cu profesionalism tranzacții ale participanților la piețele de energie electrică, gaze naturale și certificate verzi. Pentru a avea o imagine în ceea ce privește piețele de energie electrică administrate de OPCOM sunt prezentate, în cadrul capitolului 2.4, o serie de elemente relevante, dintre care menționăm cantitățile contractate pentru livrare în anul 2020 care au totalizat o cantitate de energie electrică de 76,4 TWh, rezultat care reprezintă în acest moment expresia tranzacționării centralizate și transparente a energiei electrice pe piața din România, susținând performanța funcționării acesteia.

Totodată, în contextul demersurilor române dedicate integrării pieței de energie electrică naționale în piața internă unică europeană, în contextul punerii în aplicare a Regulamentului (UE) 2015/1222 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacității și managementul congestiilor referitor la crearea și operarea cuplării unice a piețelor pentru ziua următoare de energie electrică (SDAC, Single Day-Ahead Coupling) și a cuplării unice a piețelor intrazilnice de energie electrică (SIDC, Single Intra-Day Coupling), regulament european care, conform prevederii sale finale, este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre, incluzând metodologiile propuse de toți OPEED și aprobate conform Regulamentului, între care este menționat Planul OCP (MCO Plan) aprobat prin Decizia nr. 908/22.06.2017 a Președintelui ANRE, prin cuplarea cu piețele țărilor vecine și membre ale Uniunii Europene și integrarea în cadrul mecanismelor pieței unice europene, OPCOM are misiunea de a realiza, în coordonare cu celelalte entități implicate (Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, ANRE, Transelectrica) și în conformitate cu deciziile și cadrul legislativ aferente, analizele și acțiunile de dezvoltare specifice bursei de energie electrică în contextul implementării mecanismelor de integrare europeană a pieței. Se precizează faptul că obligațiile (sarcini, termene) aferente implementării și operarii cuplărilor unice ale piețelor pentru ziua următoare și intrazilnice de energie electrică sunt stabilite prin acest Regulament european, natura acestora făcând necesară canalizarea cu eficiență a tuturor eforturilor și resurselor (umane, financiare, corporative, tehnice) necesare spre realizarea la timpul prevazut de Regulamentul (UE) 2015/1222 a tuturor elementelor necesare, plecând de la cadrul contractual și incluzând toate aspectele și elementele de natură legală și de guvernanță, tehnică, tehnologică și operațională implicate.

OPCOM trebuie să aibă asigurate condițiile și resursele necesare punerii în aplicare a unui proces complex de dezvoltare care să asigure conformitatea, corespunzător rolului și responsabilităților sale, față de cerințele legislației și obiectivelor Uniunii Europene în ceea ce privește componenta Uniunii Energiei referitoare la implementarea și funcționarea pieței unice europene a energiei. În acest context, se precizează faptul că programul de dezvoltare al OPCOM trebuie să susțină, în limitele rolului și competenței decizionale conferite de legislația incidentă, integrarea pieței române în mecanismele pieței unice europene de energie electrică și totodată, pe parcursul definirii acesteia la nivelul Uniunii Europene, a gazelor naturale, corespunzător modelului țintă european.

În ceea ce privește integrarea în mecanismele pieței unice europene a energiei electrice, OPCOM, împreună cu celelalte entități naționale implicate, trebuie să asigure implementarea cadrului, mecanismelor și tehnologiilor reprezentând elemente ale soluțiilor europene de cuplare unică a piețelor pentru orizonturile ziua următoare și intrazilnic transfrontalier.

OPCOM este implicat direct în ansamblul eforturilor europene dedicate creării pieței unice de energie electrică, fiind deplin integrat și angajat într-o suită de cooperări în plan european și regional corespunzătoare profilului său, fiind puternic ancorat în eforturile europene dedicate acestui obiectiv:

- Începând din data de 19.11.2014 Piața pentru Ziua Următoare de energie electrică din România, administrată de OPCOM, funcționează în regim cuplat ("4M MC") cu piețele similare din Republica Cehă, Slovacia și Ungaria, pe baza soluției de cuplare PCR (Cuplarea prin preț a Regiunilor, PCR - Price Coupling of Regions), soluție europeană de cuplare a piețelor utilizată totodată la nivelul întregii regiuni MRC (Multi-Regional Coupling, Cuplarea Multi-Regională a

Pieţelor, cuplarea prin preţ a mai multor regiuni: CWE, SWE, IBWT, Nordic, GB etc.) şi care, odată cu aprobarea Planului OCP de către autorităţile naţionale de reglementare europene, a devenit soluţia aplicată pentru crearea şi operarea SDAC (Single Day-Ahead Coupling, Cuplarea unică a pieţelor pentru ziua următoare). Se face precizarea că OPCOM este membru deplin al proiectului dedicat dezvoltării soluţiei de cuplare a pieţelor pentru ziua următoare - Cuplarea prin Preţ a Regiunilor (PCR - Price Coupling of Regions), alături de EPEX SPOT - Franta, GME - Italia, OMIE - Spania, Nord Pool Spot – Zona scandinava, OTE- Republica Ceha, TGE – Polonia, HEnEx - Grecia şi Nasdaq - Norvegia, fiind coproprietar al activelor PCR, respectiv al algoritmului Euphemia si modulului PCR Matcher Broker, utilizate pentru determinarea volumelor tranzacţionate şi preţurilor la energie electrică în mecanismele operaţionale cuplate şi în perspectiva SDAC aşa cum este prevăzut în Regulamentul (UE) 2015/1222.

- OPCOM este deplin integrat şi angajat în procesul de implementare atât a SDAC cât şi a SIDC (Single Intra-Day Coupling), implicând cadrul contractual aferent, activităţile de dezvoltare, implementare şi operaţionale şi în asigurarea îndeplinirii sarcinilor care îi revin în conformitate cu Regulamentul menţionat, considerând calitate sa de OPEED pentru cele două orizonturi de tranzacţionare. În ceea ce priveşte integrarea în SIDC, în data de 19 noiembrie 2019, a fost lansată funcţionarea în regim cuplat a Pieţei Intrazilnice de energie electrică din România cu pieţele similare din celelalte 20 de ţări participante la acest proiect european de introducere a tranzacţionării transfrontaliere pan-europene pe orizontul intrazilnic, respectiv Bulgaria, Ungaria, Croaţia, Republica Cehă, Polonia, Slovenia, Austria, Belgia, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franţa, Germania, Letonia, Lituania, Norvegia, Suedia, Olanda, Portugalia şi Spania. Tot în ceea ce priveşte implicarea activă în cadrul proiectelor regionale şi europene dedicate creării pieţei unice europene de energie electrică, menţionăm faptul că OPCOM este membru al Proiectului de cuplare pe bază de fluxuri al regiunii Core (anterior NWE-CEE). Prin extinderea regiunii CEE, conform Deciziei nr. 06/17.11.2016 a ACER (Agenţia pentru Cooperarea Autorităţilor de Reglementare din Domeniul Energiei) prin care au fost reunite regiunile CEE şi CWE în cadrul regiunii de calcul al capacităţilor Core CCR, OPCOM participă într-un cadru extins al acestei cooperări, fiind parte cu drepturi depline a proiectului de cuplare a pieţei pe bază de fluxuri în regiunea de calcul coordonat al capacităţii, proiect denumit Core FB MC.
- În acelasi timp, se precizează faptul că OPCOM este implicat, împreună cu alte 14 părţi ale proiectului, OTS şi OPEED operaţionale în zonele de ofertare implicate, în procesul de dezvoltare şi implementare a proiectului de cuplare intermediară pe bază de NTC a pieţelor din Germania, Austria, Polonia şi statele cuprinse în actuala cuplare 4M MC (Proiectul DE-AT-PL-4M MC, Interim Coupling), urmare solicitării adresate de autorităţile naţionale de reglementare din statele implicate în vederea iniţierii unui proiect pentru acest obiectiv, continuând astfel demersurile de dezvoltare a integrării pieţelor de energie electrică pentru ziua următoare.
- Totodată, din perspectiva continuării integrării tuturor graniţelor României prin implementarea cuplării pieţelor de energie electrică pe termen scurt, OPCOM este implicat în procesul de cuplare a pieţelor de energie electrică pentru ziua următoare din România şi Bulgaria.
- În calitatea sa de Operator al pieţei de energie electrică desemnat (NEMO - Nominated Electricity Market Operator) al pieţei pentru ziua următoare şi al pieţei intrazilnice de energie electrică pentru zona de ofertare România, în sensul prevederilor Regulamentului (UE) 2015/1222 cu aplicabilitate pentru cuplarea pieţelor pe aceste orizonturi, OPCOM participă la punerea în aplicare a prevederilor acestui Regulament. Se precizează faptul că, în această calitate, OPCOM participă la cooperarea tuturor NEMO-urilor europene, în sarcinile comune ce revin operatorilor desemnaţi să participe în mecanismele de cuplare pe orizonturile piaţa pentru ziua următoare şi piaţa intrazilnică în procesul de punere în aplicare a Regulamentulului (UE) 2015/1222, inclusiv în contextul cooperării multi-partite europene dedicate pregătirii şi implementării cuplării unice europene pe cele două orizonturi menţionate.
- În contextul raportării prevăzută de Regulament, OPCOM a fost calificat de către ACER ca Mecanism de Raportare Înregistrat, în vederea raportării ofertelor şi tranzacţiilor stabilite de participanţii la piaţa angro de energie din România. De asemenea, OPCOM este implicat, din

perspectiva Regulamentului (UE) 1227/2011 privind integritatea si transparența pieței angro de energie europeană, în grupurile de lucru organizate de ACER (Agenția pentru Cooperarea Autorităţilor de Reglementare din Domeniul Energiei), pentru implementarea acestui Regulament (Forumul de supraveghere a pieței și Grupurile create ad-hoc pentru definirea normelor/orientărilor de aplicare).

Demersurile de integrare pe direcție pan-europeană, în condiții de integritate și transparență a pieței angro de energie, trebuie să continue, prin participarea și integrarea în activitățile, proiectele și cooperările multilaterale dezvoltate cu acest scop. Trebuie considerat, în acest context, faptul că integrarea regională reprezintă o etapă de parcurs în direcţia deplinei integrări pan-europene a pieţelor, OPCOM continuând demersurile de integrare a pieţelor, împreună şi prin directă coordonare cu celelalte entităţi române implicate.

Peformanța și participarea atât în plan național cât și în context operațional specific cuplării pieţelor, prezența sa regională și europeană în cadrul preocupărilor și proiectelor având ca obiectiv final aducerea la nivel funcțional a pieței unice pan-europene, corectitudinea, stabilitatea și performanța evoluției sale, ne îndreptățesc să afirmăm că OPCOM a fost, este și va continua să reprezinte o componentă fundamentală în plan strategic pentru sectorul energetic din România, un vector de stabilitate și bunăstare socială.

2.2. Responsabilităţi principale

Din perspectiva pieţelor de energie electrică şi de gaze naturale și a pieţelor de certificate verzi, responsabilitățile principale îndeplinite de OPCOM in anul 2020 sunt următoarele:

- Exercitarea funcției de organizator și administrator al Pieței pentru Ziua Următoare pentru energie electrică, respectiv de operator al pieței de energie electrică desemnat de ANRE pentru a îndeplini sarcini referitoare la cuplarea unică a pieţelor pentru ziua următoare.
- Exercitarea funcției de organizator și administrator al Pieței Intrazilnice pentru energie electrică, respectiv de operator al pieței de energie electrica desemnat de ANRE pentru a îndeplini sarcini referitoare la cuplarea unică a pieţelor intrazilnice.
- Exercitarea funcției de organizator și administrator al Pieței Centralizate pentru Contracte Bilaterale pentru energie electrică – prin modalitățile: Licitație Extinsă, respectiv Licitație Extinsă și utilizarea produselor care să asigure flexibilitatea tranzacționării; Negociere Continuă; prin Contracte de Procesare.
- Exercitarea funcției de organizator și administrator al Pieței Centralizate cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică.
- Exercitarea funcției de organizator și administrator al Pieței Centralizate pentru energia electrică din surse regenerabile susținută prin certificate verzi.
- Exercitarea funcției de organizator și administrator al Pieței Centralizate pentru Serviciul Universal.
- Exercitarea funcției de organizator și administrator al Pieței de energie electrică pentru Clienții Finali Mari.
- Exercitarea funcției de organizator și administrator al Pieței centralizate destinată atribuirii contractelor de energie electrică pentru perioade lungi de livrare.
- Exercitarea funcției de organizator al Pieței de Certificate Verzi, de administrator al Pieței Centralizate Anonime Spot de Certificate Verzi, al Pieței Centralizate Anonime la Termen de Certificate Verzi și al Pieței Contractelor Bilaterale Negociate Direct de Certificate Verzi, precum și al Registrului de Certificate Verzi.
- Exercitarea funcției de organizator și administrator al Pieței Centralizate pentru Gaze Naturale.
- Exercitarea funcției de organizator și administrator al Pieței pentru Ziua Următoare de Gaze Naturale, inclusiv a activităților care rezultă din asumarea rolului de contraparte.
- Exercitarea funcției de organizator și administrator al Pieței Intrazilnice de Gaze Naturale, inclusiv a activităților care rezultă din asumarea rolului de contraparte.

- Exercitarea funcției de Operator de Decontare, prin efectuarea operațiunilor de decontare pentru Piața pentru Ziua Următoare de energie electrică și de gaze naturale și Piața Intrazilnică de energie electrică, respectiv stabilirea obligațiilor de plată / drepturilor de încasare pentru OTS și participanții la Piața de Echilibrare pentru tranzacțiile realizate, calcularea prețurilor finale unice de dezechilibru, prețurilor finale de deficit, prețurilor finale de excedent, precum și determinarea stabilirea dezechilibrelor cantitative și valorice ale Părților Responsabile cu Echilibrarea.
- Activitatea de supraveghere a funcționării piețelor administrate.
- Colectarea și publicarea datelor statistice despre piață, conform prevederilor Legii energiei electrice și gazelor naturale.
- Mecanism de Raportare Înregistrat (RRM).
- Participant activ în cadrul pieței europene a cărei țintă este crearea pieței unice europene.

2.3. Funcții principale

În conformitate cu responsabilitățile ce îi revin, principalele funcții îndeplinite de către OPCOM în cadrul sectorului energetic sunt următoarele:

- Operator al Pieței Intrazilnice de energie electrică (PI) – tranzacționare continuă, 24 de ore în fiecare zi calendaristică, 24/7/365. Această piață permite în prezent tranzacționarea centralizată și în mod anonim a energiei electrice până cu 1 oră înainte de intervalul orar al livrării.

  În data de 19 noiembrie 2019 a fost lansată funcționarea în regim cuplat a pieței intrazilnice de energie electrică din România, SIDC facilitând cuplarea piețele intrazilnice cu tranzacționare continuă din 22 de țări: Austria, Belgia, Bulgaria, Croația, Republica Cehă, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Ungaria, Letonia, Lituania, Luxemburg, Norvegia, Olanda, Polonia, Portugalia, România, Slovenia, Spania și Suedia.

- Operator al pieței de energie electrică desemnat (OPEED) de ANRE prin Decizie pentru a îndeplini sarcini referitoare la cuplarea unică a piețelor intrazilnice, conform legislației europene și naționale aplicabilă.
- Operator al Pieței pentru Ziua Următoare de energie electrică (PZU) – tranzacționare prin licitație închisă, în fiecare zi calendaristică, 7/365. Această piață permite tranzacționarea centralizată și în mod anonim a energiei electrice pentru fiecare interval orar de livrare al zilei următoare.

  Începând din data de 19.11.2014, PZU din România, administrată de OPCOM, funcționează în regim cuplat cu piețele similare din Republica Cehă, Slovacia și Ungaria, cu aplicarea, în cadrul mecanismului de cuplare, a soluției Cuplării prin Preț a Regiunilor (Price Coupling of Regions, PCR) și cu utilizarea, pentru calculul capacităților de interconexiune, a metodei bazată pe capacitatea disponibilă de interconexiune (ATC).
- Operator al pieței de energie electrică desemnat de ANRE prin Decizie pentru a îndeplini sarcini referitoare la cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare, conform legislației europene și naționale aplicabilă.
- Operator de Decontare pentru PI și PZU cu asumarea rolului de contraparte pentru tranzacțiile încheiate pe fiecare dintre aceste piețe pe termen scurt.
- Operator al Pieței Centralizate a Contractelor Bilaterale de energie electrică. În cadrul acestei piețe sunt incluse, începând din data de 01.01.2015, modalitățile de încheiere a contractelor bilaterale de energie electrică prin licitație extinsă (PCCB-LE) înlocuită de PCCB-LE-flex începând cu 01.05.2020, negociere continuă (PCCB-NC) și prin contracte de procesare (PCCB-PC). Tranzacționarea în cadrul acestei piețe se realizează pe baza contractului cadru aplicabil în cazul PCCB-LE și PCCB-PC și pe baza contractului standard aplicabil în cazul PCCB-NC. Începând cu 01.05.2020 cadrul de reglementare aplicabil a fost modificat.
- Operator al Pieței Centralizate cu Negociere Dublă Continuă (PC-OTC). Această piață a devenit funcțională în luna martie 2014 și permite tranzacționarea forward, centralizată și în mod anonim, a energiei electrice pentru termene standard de livrare de o zi, un week-end,

o săptămână, o lună, un trimestru, un semestru și un an. Tranzacțiile se încheie numai cu contrapărțile eligibile stabilite de fiecare participant, în baza contractelor cadru EFET semnate între participanții la piață. PC-OTC a fost lansată comercial în data de 03.03.2014.

- Operator al Pieței centralizate pentru energia electrică din surse regenerabile susținută prin certificate verzi (PCE-ESRE-CV). Această piață a fost lansată începând cu 28.08.2019, după finalizarea consultării publice desfășurate în vederea definitivării documentelor aplicabile pentru această piață. Această piață permite tranzacționarea energiei electrice din surse regenerabile și certificatele verzi asociate, Contractul-cadru aplicabil prevăzând ca certificatele verzi asociate cantității de energie electrică tranzacționate să fie vândute la prețul de închidere stabilit în ultima sesiune de tranzacționare pe Piața Centralizată Anonimă Spot de Certificate Verzi.
- Operator al Pieței Centralizate pentru Serviciul universal (PCSU). Această piață centralizată a fost lansată în data de 04.02.2015, prin intermediul său titularii de licență desemnați de ANRE pentru prestarea serviciilor de Furnizor de ultimă instanță încheind contracte pentru achiziția energiei electrice destinate acoperirii consumului de energie electrică facturat la tarif CPC al clienților finali deserviți în regim de serviciu universal. Sesiunile de licitații sunt organizate în două etape distincte. OPCOM publică calendarul sesiunilor de licitații, de regulă în prima zi lucrătoare a fiecărui an, pentru anul în curs și prețurile de deschidere a licitației aferente fiecărui produs de tranzacționare cu 3 zile lucrătoare înainte de deschiderea sesiunii de licitații. În prima etapă prețul ofertelor de cumpărare trebuie să fie prețul de deschidere a licitației pentru fiecare produs de tranzacționare de interes, ofertele care îndeplinesc condiția de compatibilitate sunt corelate după încheierea etapei.Contractul cadru aplicabil este avizat de către ANRE.
- Operator al Pieței de Energie Electrică pentru Clienți Finali Mari (PMC). Înscrierea participanților la această piață a devenit posibilă în luna martie 2014, odată cu avizarea de către ANRE a Procedurii privind înregistrarea participanților la piețele centralizate de energie electrică și publicarea de către OPCOM a Convenției de participare la Piața de energie electrică pentru clienți finali mari. Această piață permite tranzacționarea forward, centralizată și în mod anonim, a energiei electrice pentru termene de livrare nestandardizate între unu și cinci ani printr-un mecanism de licitație în cadrul căruia se definesc atât condițiile de contractare cât și prețul și cantitățile tranzacționate. Tranzacțiile se încheie cu oricare dintre participanții înscriși la această piață în care clienții finali mari pot fi doar cumpărători iar titularii de licență de furnizare pot fi doar vânzători. Piața Centralizată pentru Clienți Finali Mari a fost lansată comercial în data de 19.03.2014.
- Operator al Pieței centralizate destinată atribuirii contractelor de energie electrică pentru perioade lungi de livrare (PCTL). Piața a devenit operațională începând cu 01.09.2020. În poziția de vânzători de energie electrică se pot înscrie operatorii economici care urmează să construiască și să racordeze o capacitate de producere a energiei electrice sau de producere a energiei electrice și termice în cogenerare, care va produce energia electrică tranzacționată în baza contractului încheiat pe PCTL, iar în poziția de cumpărători titularii de licență din domeniul energiei electrice și clienții finali. Mecanismul presupune publicarea ofertei inițiatoare, etapa de preselecție, etapa de dialog competitiv și etapa de licitare (tranzacționare în sistem online).
- Operator al Pieței Centralizate de Gaze Naturale (PCGN). Această piață permite tranzacționarea forward, centralizată și în mod anonim, a gazelor naturale pentru perioade de livrare standard de livrare de o săptămână, o lună, un trimestru, un semestru gazier, un an calendaristic și un an gazier, prin modalitățile de tranzacționare PCGN-LN și PCGN-LP. Pentru modalitatea de tranzacționare PCGN-OTC în plus față de celelalte modalități de tranzacționare se poate tranzacționa și pentru perioada standard de livrare de un weekend. Tranzacțiile se încheie cu oricare dintre participanții înscriși la această piață, pe baza contractelor propuse de către inițiatorii sesiunilor de licitație, în cazul PCGN-LP, pe baza contractelor standard, în cazul PCGN-LN și pe baza contractelor agreate între părțile eligibile, în cazul PCGN-OTC.

- Operator al pieței produselor flexibile pe termen mediu și lung de gaze naturale (PPF-TL). Această piață permite tranzacționarea gazelor naturale pentru periode de livrare mai mari de o lună, în baza ofertelor și contractelor propuse de către participanții inițiatori.
- Operator al Pieței pentru Ziua Următoare de Gaze Naturale (PZU-GN). Tranzacțiile se încheie la sfârșitul perioadei zilnice de ofertare, la prețul de închidere al pieței, unic pentru toate tranzacțiile de vânzare și de cumpărare realizate în cursul unei zile. OPCOM își asumă rolul de contraparte și asigură notificarea tranzacțiilor la SNTGN Transgaz SA.
- Operator de Decontare pentru Piața pentru Ziua Următoare de Gaze Naturale cu asumarea rolului de contraparte. OPCOM a implementat rolul de contraparte pentru toate tranzacțiile încheiate în Piața pentru Ziua Următoare de Gaze Naturale.
- Operator al Pieței de Certificate Verzi. OPCOM este administrator pentru piețele centralizate anonime de certificate verzi, respectiv piața centralizată anonimă spot (PCSCV) și piața centralizată anonimă la termen (PCTCV), lansate comercial în data de 01.09.2017, pe baza unor noi mecansime de tranzacționare și prin continuarea activității sale de administrator al piețelor centralizate de certificate verzi demarată în 16.11.2005 (pentru piața spot) și respectiv în 16.01.2014 (pentru piața la termen).
- Administrator al Registrului Certificatelor Verzi.
- Operator de Decontare pentru Piața de Echilibrare, calitate în care OPCOM stabilește la nivel de Interval de Decontare de 15 minute:
  - obligațiile de plată / drepturile de încasare pentru tranzacțiile realizate de participanții la Piața de Echilibrare și de OTS;
  - valorile penalităților pentru energia electrică nelivrată la comanda de dispecer;
  - prețurile finale unice de dezechilibru, prețurilor finale de deficit, prețurilor finale de excedent;
  - costurile, veniturile și costurile efective pentru echilibrarea sistemului;
  - costurile pentru managementul restricțiilor de rețea;
  - dezechilibrele cantitative și valorice ale Părților Responsabile cu Echilibrarea;
  - dezechilibrele orare ale sistemului;
  - valorile veniturilor/costurilor suplimentare din echilibrarea sistemului.
- Responsabil pentru supravegherea funcționării piețelor administrate;
- Responsabil pentru raportarea catre ACER a detaliilor privind produsele energetice angro executate pe piața organizată OPCOM, incluzând ordinele corelate și necorelate.

Prin Decizia nr. 2515/14.12.2015 a Președintelui ANRE, OPCOM a fost desemnat în calitate de „operator al pieței de energie electrică desemnat" (OPEED) al pieței pentru ziua următoare și al pieței intrazilnice de energie electrică pentru zona de ofertare România, în sensul prevederilor Regulamentului (UE) 2015/1222 al Comisiei de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor, pe o perioadă de patru (4) ani începând cu data acestei decizii și ulterior, prin Decizia nr. 2085/11.12.2019 a Președintelui ANRE, OPCOM a fost desemnat pentru exercitarea rolului de OPEED pentru o perioadă de încă șapte ani.

În același timp, în contextul punerii în aplicare a Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului privind integritatea și transparența pieței angro de energie (REMIT), incluzând Regulamentul de punere în aplicare a prevederilor REMIT (Regulamentul nr. 1348/2014) și reglementările aplicabile emise de ACER, OPCOM este Operator al piețelor organizate aprobat de ACER ca Mecanism de raportare înregistrat (RRM), în vederea efectuării de raportări la ACER cuprinzând date referitoare la ofertele și tranzacțiile stabilite pe piețele organizate administrate.

3. Prezentare succinta a activitatii desfasurate in anul 2020

O parte semnificativa a activitatii desfasurate in cursul anului 2020 a fost dedicata imbunatatirii mecanismelor de tranzactionare, decontare pe pietele administrate, supraveghere si raportare, precum si exercitarii de catre OPCOM a rolului de „operator al pietei de energie electrica desemnat" (OPEED) al pietei pentru ziua urmatoare si a pietei intrazilnice de energie electrica pentru zona de ofertare Romania, in sensul prevederilor Regulamentului 2015/1222, incepand cu data Deciziei nr.

2515/14.12.2015 a Presedintelui ANRE si continuand cu Decizia nr. 2085/11.12.2019 a Preşedintelui ANRE, prin participarea la cooperarile si proiectele europene aflate in desfasurare la nivel regional/european in anul 2020.

Rezultatele concrete sunt sintetizate prin performanta pietelor reflectata de:

- cresterea numarului de participanti la toate pietele administrate, in conditii de lichiditate sporita,
- asigurarea pretului de inchidere al pietei pentru ziua urmatoare pentru fiecare interval orar al anului 2020 ca fiind pretul de referinta al pietei de energie electrica prin caracteristicile de determinare a pretului de inchidere a pietei coroborat cu lichiditatea ridicata a cantitatilor tranzactionate si a numarului de participanti;
- asigurarea condiţiilor necesare funcţionării cuplate a Pieţei pentru Ziua Următoare din România cu pietele spot din Republica Ceha, Slovacia şi Ungaria, precum si a participarii in toate activitatile desfasurate de OPCOM in calitate de OPEED conform Regulamentului 2015/1222;
- asigurarea condiţiilor necesare prestării serviciilor de implementare si de operare, incepand cu luna noiembrie 2020, in cadrul functionarii cuplate a pietelor in cadrul 4M MC pentru operatorului pieţei din Slovacia, cu furnizarea serviciilor operationale,
- asigurarea condiţiilor pentru tranzacţionarea energiei electrice 24 ore/7 zile pe săptămână, prin mecanismul de corelare continuă, pe Piata Intrazilnica, care permite tranzactionarea dupa inchiderea PZU, precum si a participarii in toate activitatile desfasurate de OPCOM in calitate de OPEED conform Regulamentului 2015/1222;
- asigurarea condiţiilor necesare funcţionării cuplate a Pieţei Intrazilnice de energie eléctrica din România cu pietele spot cu pieţele din celelalte ţări participante la proiectul european XBID - de introducere a tranzacţionării transfrontaliere pan-europene pe orizontul intrazilnic, care în prezent permite tranzacţionarea centralizată şi în mod anonim a energiei electrice până cu o oră înainte de intervalul orar al livrării;
- stabilirea obligatiilor de plata/drepturilor de incasare pentru tranzactiile realizate pe pietele centralizate în care OPCOM SA este contraparte (PZU şi PI de energie electrica si PZU de gaze naturale), pentru Piata de Echilibrare si pentru dezechilibrele PRE-urilor, in conformitate cu prevederile legislatiei primare si secundare in vigoare si cu datele transmise de catre operatorii responsabili;
- implementarea în platforma informatică dedicată stabilirii obligatiilor de plata/drepturilor de incasat pentru tranzacţiile realizate pe Piata de Echilibrare si pentru dezechilibrele PRE-urilor a regulilor de calcul prevăzute în „Ordinul ANRE nr.61/31.03.2020 pentru aprobarea Regulamentului de programare a unităţilor de producţie dispecerizabile, a consumatorilor dispecerizabili şi a instalaţiilor de stocare dispecerizabile, a Regulamentului de funcţionare şi de decontare a pieţei de echilibrare şi a Regulamentului de calcul şi de decontare a dezechilibrelor părţilor responsabile cu echilibrarea", şi în „Ordinul nr.152/24.08.2020 pentru aprobarea regulilor de compensare financiară a resurselor dispecerizabile angajate în scopul redispecerizării sau comercializării în contrapartidă coordonată care nu se bazează pe piaţă şi pentru modificarea unor reguli din domeniul energiei electrice", cu aplicare comercială începând cu luna octombrie 2020.
- implementarea solutiilor tehnice pentru indeplinirea de catre OPCOM a responsabilitatilor de raportare a datelor in calitate de RRM, in conformitate cu Regulamentul de punere in aplicare (UE) Nr. 1348/2014 privind raportarea de date, pentru punerea in aplicare a articolului 8 alineatele (2) si (6) din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 privind integritatea si transparenta pietei angro de energie (REMIT);
- raportarea conform REMIT, in mod complet, exact si la timp a detaliilor privind contractele standard, nestandardizate, contractele de transport si datele fundamentale privind energia electrica si gazele naturale;
- elaborarea documentelor aferente pentru implementarea noului cadru de tranzacţionare a certificatelor verzi, în conformitate cu prevederile Ordinelor ANRE nr. 157/27.07.2018, nr. 164/29.08.2018, 178/24.10.2018 şi nr. 46/29.03.2019;
- elaborarea documentelor aferente prevederilor Ordinului ANRE nr. 64 din 31 martie 2020 iar ulterior ale Ordinului ANRE Nr. 161 din 9 septembrie 2020, privind modificarea Regulamentului privind

modalitatea de încheiere a contractelor bilaterale de energie electrică prin licitaţie extinsă şi utilizarea produselor care să asigure flexibilitatea tranzacţionării, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 64/2020;

- actualizarea cadrului de reglementare aplicabil pentru Piaţa centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică (PC-OTC) şi Piaţa Centralizată a contractelor bilaterale (Modalitatea PCCB-NC) în sensul permiterii înregistrării la piaţă a agregatorilor în conformitate cu prevederile Ordinului ANRE Nr. 65 din 31 martie 2020 privind modificarea şi completarea unor ordine ale preşedintelui Autorităţii Naţionale de Reglementare în Domeniul Energiei publicat în Monitorul Oficial Nr. 274 din 1 aprilie 2020;
- elaborarea documentelor aplicabile pentru Piaţa centralizată destinată atribuirii contractelor de energie electrică pentru perioade lungi de livrare (PCTL), în vederea implementării Ordinului Nr. 129 din 24 iunie 2020 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacţionare pe piaţa centralizată destinată atribuirii contractelor de energie electrică pentru perioade lungi de livrare, publicat în Monitorul Oficial Nr. 562 din 29 iunie 2020;
- elaborarea documentelor aferente prevederilor Ordinului nr.61/31.03.2020 pentru aprobarea „Regulamentului de programare a unităţilor de producţie dispecerizabile, a consumatorilor dispecerizabili şi a instalaţiilor de stocare dispecerizabile, a Regulamentului de funcţionare şi de decontare a pieţei de echilibrare şi a Regulamentului de calcul şi de decontare a dezechilibrelor părţilor responsabile cu echilibrarea și a Ordinului nr.152/24.08.2020 pentru aprobarea regulilor de compensare financiară a resurselor dispecerizabile angajate în scopul redispecerizării sau comercializării în contrapartidă coordonată care nu se bazează pe piață și pentru modificarea unor reguli din domeniul energiei electrice,
- elaborarea documentelor aferente pentru implementarea noului cadru de tranzacționare stabilit prin Ordinul preşedintelui ANRE nr. 202/11.11.2019 pentru modificarea Regulamentului de programare a unităților de producție și a consumatorilor dispecerizabili aprobat prin Ordinul preşedintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 32/2013, ~~și~~;

4. Activitatea de administrare a Pietei centralizate a contractelor bilaterale de energie electrica

Piaţa centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică a funcţionat în baza Ordinului ANRE nr. 78/2014 prin care a fost aprobat Regulamentul privind modalităţile de încheiere a contractelor bilaterale de energie electrică prin licitaţie extinsă şi negociere continuă şi prin contracte de procesare. Ordinul ANRE nr. 78/2014 a intrat in vigoare si a produs efecte incepand cu 01.01.2015. Modul de organziare al pieţei centralizate a contractelor bilaterale de energie electrică (PCCB-LE, PCCB-NC şi PCCB-PC) a fost modificat în baza prevederilor Ordinului Nr. 50 din 10 aprilie 2019 privind modificarea anexei la Ordinul preşedintelui Autorităţii Naţionale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 78/2014 pentru aprobarea Regulamentului privind modalităţile de încheiere a contractelor bilaterale de energie electrică prin licitaţie extinsă şi negociere continuă şi prin contracte de procesare, publicat în Monitorul Oficial Nr. 344 din 6 mai 2019. Astfel începând cu 05.06.2019 au devenit aplicabile prevederile ordinului menționat, modificările prevezute referindu-se la mărirea perioadei în care un participant rămâne suspendat în cazul în care acesta refuză încheierea contractului/prezentării unui contract neconform pentru PCCB-LE sau PCCB-PC, iar pentru PCCB-NC, în cazul refuzului de semnare a contractului/prezentării unui contract neconform la 10 zile calendaristice după plata penalităţii, la faptul că nu este prevăzută posibilitatea denunţării unilaterale în contractele-cadru şi cele standard, la extinderea tipurilor de profiluri de livare și posibilitatea de a introduce sau elimina de la tranzacţionare un profil de livrare zilnică în funcţie de cerinţele pieţei, introducerea entităţii agregate ca participant.

4.1. Administrarea Pieţei centralizate a contractelor bilaterale de energie electrică - Modalitatea de tranzacţionare PCCB-LE/PCCB-LE-flex

Principalele caracteristici ale mecanismului de piață prin care are loc încheierea tranzacțiilor pe PCCB-LE/PCCB-LE-flex sunt următoarele:

- ✓ Piaţa este deschisă participării persoanelor fizice sau juridice care, potrivit legii, pot desfăşura activităţi în sectorul energiei electrice, care se înscriu şi respectă Convenţia de participare la Piaţa centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică - modalitatea de tranzacţionare a contractelor prin licitaţie extinsă, respectiv Convenţia de participare pe piaţa centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică conform căreia contractele sunt atribuite prin licitaţie extinsă şi utilizarea produselor care să asigure flexibilitatea tranzacţionării. Începând cu 01.05.2020, pe PCCB-LE-flex se pot înscrie și agregatorii, care sunt participanţi la piaţă implicaţi în agregare care îndeplinesc funcţia definită la art. 2 pct. 43 din Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European şi al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piaţa internă de energie electrică.
- ✓ Identitatea şi intenţia de ofertare a participanţilor la piaţă este cunoscută de către întreg mediul de afaceri.
- ✓ Produsele tranzacţionate sunt definite de către participanţii iniţiatori care stabilesc condiţiile ofertelor şi contractelor asociate acestora. Perioada de livrare a produselor tranzacţionate este de minim o lună și este nelimitată ca durată maximă. Este obligatorie, utilizarea contractului - cadru de vânzare-cumpărare a energiei electrice pe PCCB-LE respectiv PCCB-LE-flex.
- ✓ Sesiunile de licitaţie sunt organizate în fiecare zi lucrătoare, între orele limită de începere, de luni până joi, 09:00 şi 17:00 şi vineri, 09:00 şi 14:00. Programul de primire oferte iniţiatoare/ coiniţiatoare/ modificare de preţ este de luni până joi, între orele 08:00 - 15:00 şi vineri, între orele 08:00 - 12:00, iar ofertele de răspuns se transmit în termenul precizat în tabelul de anunţuri.
- ✓ Ofertele sunt standardizate din punct de vedere al profilului livrărilor. Ofertele pot propune condiţii flexibile care se referă doar la termenele de plată şi modalităţile de plată, garanţiile şi penalităţile de natură financiară.
- ✓ Preţul de deschidere:
  - Preţ minim (PminLE) - în cazul licitaţiilor organizate pentru oferte de vânzare publicate;
  - Preţ maxim (PmaxLE) - în cazul licitaţiilor organizate pentru oferte de cumpărare publicate.
- ✓ Sesiunile de licitaţie sunt anunţate în mod transparent pe site-ul OPCOM SA şi toate informaţiile și documentele specifice sunt supuse consultării publice pentru cel puţin cinci zile lucrătoare înainte de data sesiunii de licitaţie.
- ✓ Faţă de orice ofertă iniţiatoare publicată pot fi formulate intenţii de ofertare coiniţiatoare sau de răspuns. Ofertele pot fi retrase cu asumarea prevederilor Procedurii PCCB-LE/PCCB-LE-flex referitoare la plata sumei penalizatoare.
- ✓ Participarea la sesiunile de licitaţie presupune asumarea fermă a condiţiilor de vânzare/cumpărare a energiei electrice propuse prin documentele publicate în vederea organizării sesiunii de licitaţie. În acest sens contractele semnate în urma atribuirii unei oferte trebuie să respecte întocmai forma și conţinutul contractului cadru şi anexelor publicate și preţul stabilit prin sesiunea de licitaţie. După închiderea sesiunii de licitaţie, lista ofertanţilor este publică.
- ✓ Rezultatele sesiunilor de licitaţie sunt publicate în integralitate și privesc lista participanţilor care au participat la licitaţie cu oferte de răspuns inclusiv ofertele acestora, cantitatea tranzacţionată, perioada de livrare şi preţul de închidere.
- ✓ Până la intrarea în livrare a contractului încheiat, cantităţile de energie electrică contractate urmare tranzacţiilor încheiate prin această modalitate de tranzacţionare pot fi propuse spre tranzacţionare într-o sesiune de licitaţie ulterioară.

În cursul anului 2020, din punct de vedere al participării pe PCCB-LE și PCCB-LE-flex, s-au înregistrat următoarele rezultate:

- ✓ 77 participanţi activi din cei 239 înregistraţi la sfârşitul anului, cu 2,67% mai mult faţă de numărul participanţilor activi în anul 2019, respectiv 75;
- ✓ 2,89 reprezintă numărul mediu de participanţi respondenţi pe sesiune, cu 10,31% mai mult decât numărul mediu al participanţilor respondenţi în anul 2019, respectiv 2,62.

Din punctul de vedere al ofertelor iniţiatoare/coiniţiatoare situaţia în anul 2020, comparativ cu anul 2019 se prezintă astfel:

- au fost publicate 2.076 oferte (688 oferte pe PCCB-LE și 1.388 oferte pe PCCB-LE-flex), cu 41 oferte mai puţine (scădere cu 1,94%) faţă de anul 2019;
- au fost organizate 2.000 sesiuni de licitaţie (645 sesiuni pe PCCB-LE și 1.355 sesiuni pe PCCB-LE-flex), cu 320 sesiuni de licitaţie mai multe (creștere cu 19,05%) faţă de anul precedent;
- au fost atribuite și finalizate prin semnarea contractelor aferente 540 sesiuni de licitaţie (107 sesiuni pe PCCB-LE și 433 sesiuni pe PCCB-LE-flex), cu 130 mai multe (creștere cu 31,71%) faţă de anul 2019;
- au fost atribuite 558 contracte (108 contracte pe PCCB-LE și 450 contracte pe PCCB-LE-flex), cu 116 mai multe (creștere cu 26,24%) faţă de anul 2019;
- au fost anulate sesiunile de licitaţie pentru 1.526 oferte, cu 124 oferte mai puţine (scădere cu 7,52%) faţă de anul anterior;

În continuare sunt prezentate date agregate privind rezultatele înregistrate pentru anul 2020 comparativ cu anul 2019:

- ✓ Ofertele iniţiatoare/coiniţiatoare publicate au totalizat 71.364 GWh (26.241 GWh pe PCCB-LE și 45.123 GWh pe PCCB-LE-flex), cu 5,19% mai puţin faţă de ofertele publicate în anul 2019, care au totalizat 75.273 GWh;
- ✓ Contractele atribuite au însumat cantitatea de 19.634,32 GWh (4.212,86 GWh pe PCCB-LE și 15.421,47 GWh pe PCCB-LE-flex), cu 53,93% mai mult faţă de cantitatea tranzacţionată în anul precedent care a totalizat 12.755,71 GWh;
- ✓ Cantitatea de energie electrică de 19.634,32 GWh tranzacţionată și contractată în anul 2020 este destinată livrărilor, după cum urmează:
- 1.222,30 GWh pentru livrare în anul 2020,
- 15.045,17 GWh pentru livrare în anul 2021,
- 3.104,06 GWh pentru livrare în anul 2022,
- 262,80 GWh pentru livrare în anul 2023;
- ✓ Cantitatea tranzacţionată în anul 2020 a reprezentat 35,95% din consumul intern comparativ cu cota de 22,51% aferentă cantităţilor contractate în anul 2019;
- ✓ Volumul maxim lunar tranzacţionat în anul 2020, a fost de 3.869,97 GWh şi s-a înregistrat în luna septembrie;
- ✓ Preţul mediu ponderat corespunzător cantităţilor contractate în anul 2020 a fost de 256,17 lei/MWh (52,96 euro/MWh), cu 11,53% mai mic decât preţul mediu ponderat de 289,54 lei/MWh (61,02 euro/MWh) aferent contractelor încheiate în anul 2019;
- ✓ Valoarea contractelor încheiate în anul 2020 a fost de 5.029,71 mil.lei (1.039,82 mil.euro) cu 36,19% mai mult decât valoarea corespunzătoare contractelor încheiate în anul 2019 şi anume 3.693,29 mil.lei (778,32 mil.euro).

4.2. Administrarea Pieţei centralizate a contractelor bilaterale de energie electrică - Modalitatea de tranzacţionare PCCB-NC

Principalele caracteristici ale mecanismului de piaţă prin care are loc încheierea tranzacţiilor pe PCCB-NC sunt următoarele:

- ✓ Piaţa este deschisă participării persoanelor fizice sau juridice care, potrivit legii, pot desfăşura activităţi în sectorul energiei electricetitularilor care se înscriu şi respectă Convenţia de participare la Piaţa centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică conform căreia contractele sunt atribuite prin negociere continuă.
- ✓ Tranzacţionarea se realizează on-line, de la terminalele participanţilor înscrisi la piaţă, cu respectarea calendarului de tranzacţionare publicat.
- ✓ Sesiunile de tranzacţionare sunt organizate în fiecare zi lucrătoare, între orele 12:00-14:00.
- ✓ Identitatea Participanţilor la tranzacţionare este anonimă pe toată durata sesiunii de tranzacţionare, iar ecranul sistemului de tranzacţionare este accesibil în timp real pe pagina web a OPCOM SA.

- ✓ Ofertele sunt standardizate din punct de vedere al puterii ofertate, profilului zilnic al livrărilor şi perioadelor de livrare, iar putere medie orară pe contract a devenit 0,1 MW.
- ✓ Este obligatorie utilizarea contractului standard, conform prevederilor Ordinului ANRE nr. 78/14.08.2014, cu modificările ulterioare.
- ✓ După încheierea sesiunii de tranzacţionare Operatorul Pieţei publică rezultatele licitaţiei, respectiv: caracteristicile produsului tranzacţionat, numărul de contracte tranzacţionate, preţul de atribuire a tranzacţiei, numele vânzătorului şi cumpărătorului.
- ✓ Până la intrarea în livrare a contractului încheiat, cantitaţile de energie electrică contractate urmare tranzacţiilor încheiate pe această piaţă pot fi tranzacţionate într-o sesiune de tranzacţionare ulterioară.

În cursul anului 2020, din punct de vedere al participării pe Piaţa centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică - modalitatea de tranzacţionare PCCB-NC s-au înregistrat următoarele rezultate:

- au fost înregistraţi 205 participanţi la sfârşitul anului;
- 137 au fost participanţi activi.

În continuare se prezintă funcţionarea acestei modalităţi de tranzacţionare în cursul anului 2020 comparativ cu anul 2019:

- ✓ Cantitatea tranzacţionată în anul 2020, în urma sesiunilor de licitaţie organizate, a reprezentat o creştere cu 15% faţă de cantitatea de 7.827,74 GWh tranzacţionată în anul 2019, respectiv a totalizat cantitatea de 8.963,03 GWh, din care:
- 3.107,275 GWh pentru livrare în anul 2020,
- 5.242,620 GWh pentru livrare în anul 2021, şi
- 467,486 GWh pentru livrare în anul 2022;

  Cantitatea de 145,648 GWh a fost tranzacţionată dar nu a fost contractată.
- ✓ Cantitatea tranzacţionată în anul 2020 a reprezentat 16,41% din consumul intern, comparativ cu cota de 13,89% aferentă cantităţilor tranzacţionate în anul 2019;
- ✓ Numărul maxim de contracte tranzacţionate lunar în anul 2020 a fost de 4.753 şi s-a înregistrat în luna februarie;
- ✓ Volumul maxim lunar tranzacţionat în anul 2020, a fost de 1.437,84 GWh şi s-a înregistrat în luna februarie;
- ✓ Preţul mediu ponderat corespunzător cantităţilor contractate în anul 2020 a fost de 249,69 lei/MWh (51,62 euro/MWh), faţă de preţul mediu ponderat de 277,69 lei/MWh (58,52 euro/MWh), aferent contractelor încheiate în anul 2019;
- ✓ Cantitatea tranzacţionată cu livrare în anul 2020 a fost de 9.143,53 GWh, cu 46,21% mai mică decât cantitatea de 16.999,97 GWh livrată în 2019;
- ✓ Cantitatea livrată în anul 2020 a reprezentat 16,74% din consumul intern, comparativ cu cota de 30,17% aferentă livrărilor din anul precedent;
- ✓ Preţul mediu ponderat corespunzător cantităţilor tranzacţionate pentru a fi livrate în anul 2020 a fost de 266,66 lei/MWh (55,13 euro/MWh), faţă de preţul mediu ponderat de 232,36 lei/MWh (48,97 euro/MWh), aferent livrărilor contractate pentru anul 2019;
- ✓ Valoarea anuală a livrărilor contractate în anul 2020 a fost de 2.438,23 mil.lei (504,069 mil.euro), faţă de valoarea corespunzătoare livrărilor contractate pentru anul 2019 în sumă de 3.950,10 mil.lei (832,441 mil.euro).

4.3. Administrarea Pieţei centralizate a contractelor bilaterale de energie electrică - Modalitatea de tranzacţionare a contractelor de procesare a combustibilului (PCCB-PC)

Principalele caracteristici ale mecanismului de piaţă prin care are loc încheierea tranzacţiilor pe PCCB-PC sunt următoarele:

- ✓ Piaţa este deschisă participării titularilor de licenţă de furnizare de energie electrică şi către titularii de licenţă de exploatare comercială a capacităţilor de producere a energiei electrice care se înscriu şi respectă Convenţia de participare la Piaţa centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică modalitatea de tranzacţionare PCCB-PC.

- ✓ Încheierea contractelor de procesare a combustibilului are loc în situaţii de criza pe piaţa de energie electrică.
- ✓ Identitatea şi intenţia de ofertare a participanţilor la piaţă este cunoscută de către întreg mediul de afaceri.
- ✓ Ofertele iniţiatoare pot fi propuse doar de către titularii de licenţă de furnizare de energie electrică, iar ofertele de răspuns pot fi depuse doar de către titularii de licenţa de exploatare comercială a capacităţilor de producere a energiei electrice.
- ✓ Perioada de livrare nu poate fi mai mare decât durata situaţiei de criză pe piaţa de energie electrică.
- ✓ Preţul de deschidere: cel mai mare preţ echivalent al energiei electrice rezultate în urma procesării pe care iniţiatorul este dispus să îl plătească.
- ✓ Faţă de orice ofertă iniţiatoare publicată poate fi formulată o intenţie de răspuns. Ofertele pot fi retrase cu asumarea prevederilor Procedurii PCCB-PC referitoare la plata sumei penalizatoare.
- ✓ Este obligatorie utilizarea contractului cadru de procesare a combustibilului pe PCCB-PC conform prevederilor Ordinului ANRE nr. 78/14.08.2014, cu modificările ulterioare.
- ✓ Dupa închiderea sesiunii de licitaţie, lista ofertanţilor este publică.

Până în prezent, pe această piaţă s-a înregistrat un singur participant, care s-a retras pe parcursul anului 2017.

5. Administrarea Pieţei centralizate pentru energia electrică din surse regenerabile susţinută prin certificate verzi - Modalitatea PCE-ESRE-CV

Piața Centralizată pentru energia electrică din surse regenerabile susținută prin certificate verzi - Modalitatea PCE-ESRE-CV funcționează în baza Ordinului Președintelui ANRE nr.160 din 10.07.2019 pentru aprobarea Regulamentului privind funcționarea pieței centralizate pentru energia electrică din surse regenerabile susținută prin certificate verzi, publicat în Monitorul Oficial Nr. 582 din 16 iulie 2019.

Principalele caracteristici ale mecanismului de piață prin care are loc încheierea tranzacțiilor pe PCE-ESRE-CV sunt următoarele:

- ✓ Este permisă înregistrarea la această piață în calitate de vânzători a titularilor de licență de producere de energie electrică din surse regenerabile de energie care beneficiază sau au beneficiat de sistemul de promovare prin certificate verzi, inclusiv persoanelor fizice sau juridice care, potrivit prevederilor legale, pot desfășura activități în sectorul energiei electrice fără a deține o licență acordată de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, iar în calitate de cumpărători pot participa furnizorii de energie electrică și producătorii de energie electrică care utilizează energia electrică produsă pentru alimentarea cu energie electrică a clienților racordați prin linii directe la centrala electrică și/sau pentru consumul final propriu, altul decât consumul propriu tehnologic.
- ✓ Intenţia de ofertare a participanţilor la piaţă este publică, dar identitatea acestora este anonimă până la momentul încheierii sesiunii de tranzacționare pe PCE-ESRE-CV.
- ✓ Pentru fiecare MWh de energie electrică din surse regenerabile ofertat/tranzacționat pe PCE-ESRE-CV, participantul la piață inițiator stabilește numărul întreg de CV asociate, tranzacționate la prețul pieței spot de CV stabilit în ultima sesiune de tranzacționare.
- ✓ Produsele tranzacționate sunt definite de către participanții inițiatori care stabilesc condițiile ofertelor și contractelor asociate acestora. Perioada de livrare a produselor tranzacționate este de minim o lună și este nelimitată ca durată maximă. Este obligatorie utilizarea contractului - cadru de vânzare-cumpărare a energiei electrice și a certificatelor verzi aplicabil pe PCE-ESRE-CV.
- ✓ Preţul de deschidere:
- Preț minim (Pmin) - în cazul licitaţiilor organizate pentru oferte de vânzare publicate;
- Preț maxim (Pmax) - în cazul licitaţiilor organizate pentru oferte de cumpărare publicate.

- ✓ Sesiunile de licitaţie sunt organizate în fiecare zi lucrătoare, între orele limită de începere, de luni până joi, 09:00 şi 17:00 şi vineri, 09:00 şi 14:00. Programul de primire oferte iniţiatoare/ coiniţiatoare/ modificare de preţ este de luni până joi, între orele 08:00 - 15:00 şi vineri, între orele 08:00 - 12:00, iar ofertele de răspuns se transmit în termenul precizat în tabelul de anunţuri.
- ✓ Ofertele sunt standardizate din punct de vedere al profilului livrărilor, existând posibilitatea ca iniţiatorul să propună un profil de livare, altul decât cele standardizate. Ofertele pot propune condiţii flexibile care se referă doar la termenele de plată şi modalităţile de plată, garanţiile şi penalităţile de natură financiară.
- ✓ Iniţiatorul poate propune formulă de ajustare a preţului energiei electrice de atribuire a contractului/contractelor (preţul de închidere a licitaţiei), formula de ajustare fiind necesar să definită pe baza unor indicatori publici din domeniul energiei şi modalitatea de aplicare a acesteia începând cu prima zi de livrare.
- ✓ Sesiunile de licitaţie sunt anunţate în mod transparent pe site-ul OPCOM SA şi toate informaţiile şi documentele specifice sunt supuse consultării publice pentru cel puţin patru zile lucrătoare înainte de data sesiunii de licitaţie.
- ✓ Faţă de orice ofertă iniţiatoare publicată pot fi formulate intenţii de ofertare coiniţiatoare sau de răspuns. Ofertele pot fi retrase cu asumarea prevederilor Procedurii PCE-ESRE-CV referitoare la plata sumei penalizatoare.
- ✓ Participarea la sesiunile de licitaţie presupune asumarea fermă a condiţiilor de vânzare/cumpărare a energiei electrice şi a numărului de CV asociat propuse prin documentele trasmise în vederea organizării sesiunii de licitaţie. În acest sens contractele semnate în urma atribuirii unei oferte trebuie să respecte întocmai forma şi conţinutul contractului cadru şi anexelor publicate şi preţul stabilit prin sesiunea de licitaţie pentru energie electrică. Preţul CV aplicabil pentru CV tranzacţionate este preţul stabilit în ultima sesiune de tranzacţionare încheiată pe Piaţa Centralizată Anonimă Spot de Certificate Verzi, anterior orei de desfăşurare a sesiunii de licitaţie pe PCE-ESRE-CV. După închiderea sesiunii de licitaţie, lista ofertanţilor este publică.
- ✓ Rezultatele sesiunilor de licitaţie sunt publicate în integralitate şi privesc lista participanţilor care au participat la licitaţie cu oferte iniţiatoare/coiniţiatoare/de răspuns, inclusiv ofertele acestora, cantitatea tranzacţionată, numărul de CV tranzacţionat, precum şi perioada de livrare şi preţul de închidere pentru energie şi preţul aplicabil pentru CV.

Pe parcursul anului 2020, din punct de vedere al participării pe PCE-ESRE-CV, s-au înregistrat următoarele rezultate:

- ✓ 90 de participanţi activi (69 vânzători şi 21 cumpărători) din cei 145 înregistraţi, cu 190,32% mai mult decât în 2019 (septembrie-decembrie), când au fost 31;
- ✓ 1,26 reprezintă numărul mediu de participanţi respondenţi pe sesiune, cu 3,28% mai mult decât în 2019, respectiv 1,22;

Din punct de vedere al cantităţilor de energie electrică ofertate şi tranzacţionate, realizările din anul 2020 comparativ cu anul 2019 (septembrie-decembrie) se prezintă astfel:

- ✓ Ofertele iniţiatoare/coiniţiatoare publicate au totalizat 3.504,8 GWh energie electrică cu 657,32 % mai mult decât ofertele publicate în anul 2019 (septembrie-decembrie), care au totalizat 462,791 GWh acestora ataşânduli-se 9.449.017 de CV, cu 8.390.728 mai mult decât cele ataşate ofertelor publicate în anul 2019;
- ✓ Contractele atribuite au însumat cantitatea de 987,46 GWh energie electrică cu 722,25 % mai mult faţă de cantitatea tranzacţionată în anul precedent, în perioada septembrie-decembrie, care a totalizat 120,092 GWh, acestora ataşânduli-se 2.667.987 CV, cu 2.376.791 mai mult decât cele ataşate ofertelor tranzacţionate în anul 2019;
- ✓ La această piaţă s-au înregistrat primele tranzacţii cu entitate agregată, în număr de 11, însumând o cantitate de energie electrică de 23,823 GWh;

- ✓ Cantitatea de energie electrică de 987,46 GWh tranzacţionată și contractată în anul 2020 este destinată livrărilor, după cum urmează:
  - 268,71 GWh pentru livrare în anul 2020,
  - 718,75 GWh pentru livrare în anul 2021;

- ✓ Volumul maxim lunar tranzacţionat în anul 2020, a fost de 237,88 GWh şi s-a înregistrat în luna iulie;
- ✓ Preţul mediu ponderat corespunzător cantităţilor contractate în anul 2020 a fost de 201,62 lei/MWh (41,68 euro/MWh), cu 22,84 % mai mic decât preţul mediu ponderat de 261,29 lei/MWh (55,06 euro/MWh) aferent contractelor încheiate în anul 2019;
- ✓ Valoarea contractelor pentru energie electrică încheiate în anul 2020 a fost de 199,09 mil. lei (41,16 mil.euro) cu 534,45% mai mult decât valoarea corespunzătoare contractelor încheiate în anul 2019 (septembrie-decembrie) şi anume 31,38 mil.lei (6,61 mil.euro).
- ✓ Numărul de CV tranzacționate în 2020 prin intermediul PCE-ESRE-CV este 2.667.987;

6. Activitatea de administrare a Pietei Centralizate pentru Serviciul Universal (PCSU)

Piata centralizata pentru serviciul universal (PCSU) a fost administrata si a functionat in baza Ordinului ANRE nr. 27/31.01.2018 pentru aprobarea Regulamentului de organizare si desfasurare a licitatiilor pe piata centralizata pentru serviciul universal și a Procedurii operationale de desfasurare a licitatiilor pe piata centralizata pentru serviciul universal avizata prin Avizul ANRE nr. 8/06.03.2018.

Participarea la piata centralizata pentru serviciul universal este voluntara inclusiv pentru furnizorii de ultima instanta.

Conventia de participare la Piata centralizata pentru serviciul universal aplicabila a fost avizata prin Avizul ANRE nr.9/06.03.2018.

Este obligatorie utilizarea contractului-cadru de vanzare/cumparare a energiei electrice tranzactionate pe piata centralizata pentru serviciul universal avizat prin Avizul ANRE nr.7/06.03.2018

In vederea administrarii acestei piete s-au desfasurat in principal urmatoarele activitati:

- ✓ Actualizarea si pastrarea "Registrului de Tranzactionare" pe PCSU;
- ✓ Suspendarea/retragerea/revocarea participantilor la PCSU;
- ✓ Configurarea si gestionarea participantilor in platforma informatica a PCSU;
- ✓ Asistenta, consultanta si pregatirea participantilor in conformitate cu reglementarile in vigoare privind organizarea si functionarea PCSU;
- ✓ Administrarea platformei informatice utilizata pentru desfasurarea sesiunilor de licitatie pe PCSU;
- ✓ Programarea si organizarea sesiunilor de licitatie in sistem online, in conformitate cu prevederile cadrului de reglementare specific PCSU in vigoare;
- ✓ Stabilirea calendarului sesiunilor de licitatii si a preturilor de deschidere pentru fiecare produs tranzactionat în cadrul sesiunilor de licitatii;
- ✓ Notificarea participantilor care au incheiat tranzactii prin transmiterea formularelor de confirmare a tranzactiilor in vederea incheierii contractului standard;
- ✓ Verificarea conformitatii contractului semnat cu cel standard;
- ✓ Intocmirea de rapoarte referitoare la functionarea PCSU, in conformitate cu cerintele ANRE, a Serviciului Supraveghere Functionare Piete Administrate, precum si a altor institutii abilitate;
- ✓ Aplicarea, in situatiile in care se impune, a procedurilor de urgenta pentru administrarea platformelor de tranzactionare din administrare.

La inceputul anului 2020 la Piata centralizata pentru serviciul universal se inregistra un numar de 22 participanti, dintre care 5 s-au retras în cursul anului și astfel la data de 31.12.2020 numărul participanților la Piața centralizată pentru serviciul universal a fost de 17 societăți, 4 inregistrati in calitate de cumparatori prin licitatie (furnizori de ultima instanta) si 13 inregistrati in calitate de participanti la licitatie (vanzatori).

In cadrul acestei piete, tranzactiile incheiate sunt bazate pe oferte pentru produse standard stabilite prin Ordinului ANRE nr. 27/2018 pentru fiecare sesiune de licitatie, caracterizate prin:

- ✓ putere medie orara pe contract: un multiplu de 1 MW;
- ✓ profilul zilnic al livrarilor: banda,varf1 si varf2 de sarcina (pentru produsele cu livrare anuale se defineste un singur produs de tranzactionare la varf);
- ✓ durata livrarii: un an (1 iulie – 30 iunie), un semestru calendaristic, un trimestru calendaristic, o luna calendaristica;

Activitatea pe PCSU in cursul anului 2020 a fost afectată de prevederile OG 114/28.12.2018, astfel în perioada 1 martie 2019 - 28 februarie 2022, furnizorii de ultimă instanţă cumpără energia electrică necesară asigurării consumului clienţilor casnici la tarife reglementate.

Funcţionarea PCSU poate fi cuantificată pe baza următoarelor date sintetice:

- ✓ 12 sesiuni de licitatie organizate;
- ✓ in anul 2020 nu au fost incheiate tranzactii;
- ✓ furnizorii de ultimă instanță nu au participat la sesiunile de licitații;
- ✓ numărul mediu de vânzători participanți cu oferte a fost de 1,5.

7. Activitatea de administrare a Pieței de energie electrică pentru clienții finali mari (PMC)

Piața de energie electrică pentru clienții finali mari a fost lansata în baza Ordinului președintelui ANRE nr. 55/21.12.2012 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de contractare a energiei electrice pentru clienții finali mari.

Principalele caracteristici ale mecanismului de piață prin care are loc încheierea tranzacțiilor pe PMC sunt următoarele:

- ✓ În poziția de cumpărători de energie electrică se pot înscrie doar clienții finali mari care achiziționează energia electrică numai pentru consumul propriu (consumatori cu un consum anual mai mare de 70.000 MWh), fiind interzisă revânzarea energiei electrice achiziționate de către clienții finali mari pe aceasta piață cu excepția revânzării către afiliați pentru consumul propriu al acestora.
- ✓ Pentru atribuirea contractelor de vânzare-cumpărare pe această piață, procedura prevede 2 etape: etapa de negociere publică ce se realizează în vederea consultării publice asupra elementelor din oferta inițiatoare supuse discuției în cadrul etapei de negociere publică (ENP)și licitația propriu-zisă care are loc prin intermediul platformei electronice specifice.

Până în prezent, pe această piață s-au înregistrat 2 participanţi, iar unul dintre aceștia s-a retras pe parcursul anului 2017. Pe această piață în decursul anului 2020 nu a fost transmisă nicio ofertă inițiatoare.

8. Activitatea de administrare a Pieței centralizate destinată atribuirii contractelor de energie electrică pentru perioade lungi de livrare (PCTL)

- ✓ Piața centralizate destinată atribuirii contractelor de energie electrică pentru perioade lungi de livrare (PCTL) a fost lansată în baza Ordinului Nr. 129 din 24 iunie 2020 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată destinată atribuirii contractelor de energie electrică pentru perioade lungi de livrare și a devenit operațională începând cu 01.09.2020. Principalele caracteristici ale mecanismului de piață prin care are loc încheierea tranzacțiilor pe PCTL sunt următoarele: Identitatea și condițiile inițiale ale ofertei și contractului supus dialogului competitiv sunt aduse la cunoștința întregului mediul de afaceri în vederea maximizării rezultatelor negocierilor în vederea stabilirii condițiilor finale ale contractului și prețului de deschidere în sesiunea de atribuire a ofertei finale;
- ✓ Mecanismul presupune publicarea ofertei inițiale inițiatoare, etapa de preselecție, etapa de dialog competitiv și etapa de licitare (tranzacționare în sistem online);
- ✓ Contractul este propus în integralitate de participantul inițiator;
- ✓ Termenele de derulare a etapelor sesiunii de tranzacționare sunt de asemenea propuse de către participantul initiator în vederea optimizării procesului de negociere derulat de către

participantul la piață investitor atât cu părțile interesate în atribuirea contractului cât și cu potențialii finanțatori;

- ✓ Durata livrării energiei electrice trebuie să fie de minim un (1) an calendaristic.

Pe această piață nu s-a înregistrat încă niciun participant.

9. Activitatea de administrare a Pietei centralizate cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică

Piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică (PC-OTC) a fost lansată în baza Ordinului ANRE nr. 49/12.07.2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare a contractelor bilaterale de energie electrică şi modificat prin Ordinele preşedintelui Autorităţii Naţionale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 151/01.10.2015, 23/23.01.2018, 178/13.08.2019 şi 65/31.03.2020.

Piața a fost lansată în funcționare operațională în 03.03.2014.

Mecanismul de piață implementat se bazează pe principiile tranzacţionării continue şi se realizează online, de la terminalele participanţilor înscrişi la piaţă.

Ofertele sunt standardizate din punctul de vedere al puterii ofertate, profilului zilnic al livrărilor şi perioadelor de livrare, respectiv oferte pentru livrare în bandă (oferte la putere medie orară constantă pe perioada de livrare) (00:00 – 24:00 CET), oferte pentru livrare în ore de vârf de sarcină (de Luni până Vineri de la ora 06:00 – 22:00 CET), oferte pentru livrare în ore de gol de sarcină (de Luni până Vineri 00:00 – 06:00 CET şi 22:00 – 24:00 CET şi Sâmbătă – Duminică 00:00 – 24:00 CET) şi pentru perioade subsecvente de 1 an, 1 semestru, 1 trimestru, 1 lună, 1 săptămână, 1 week-end și 1 zi.

În fiecare zi de tranzacționare sunt puse la dispoziția participanților la piață un număr de 29 de produse specifice pentru perioade de livrare standard succesive, respectiv un număr total de 81 de instrumente de tranzacționare, după cum urmează:

- 6 produse zilnice cu câte șase instrumente specifice pentru livrare în bandă, în orele de vârf de sarcină și în orele de gol de sarcină;
- 3 produse de week-end pentru livrare în bandă;
- 4 produse săptămânale, cu câte patru instrumente specifice pentru livrare în bandă, în orele de vârf de sarcină și în orele de gol de sarcină;
- 7 produse lunare, cu câte trei instrumente specifice pentru livrare în bandă, în orele de vârf de sarcină și în orele de gol de sarcină;
- 5 produse trimestriale, cu câte trei instrumente specifice pentru livrare în bandă, în orele de vârf de sarcină și în orele de gol de sarcină;
- 2 produse semestriale, cu câte trei instrumente specifice pentru livrare în bandă, în orele de vârf de sarcină și în orele de gol de sarcină;
- 2 produse anuale, de asemenea cu câte trei instrumente specifice pentru livrare în bandă, în orele de vârf de sarcină și în orele de gol de sarcină.

Participarea la PC-OTC este condiționată de stabilirea listelor de eligibilitate notificate de fiecare participant la piață.

În conformitate cu Ordinul ANRE nr. 151/01.10.2015 privind modificarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică, aprobat prin Ordinul preşedintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 49/2013, începând cu 01.01.2016 listele de eligibilitate trebuie să prevadă un număr minim de 8 contrapărți eligibile ca potenţiali parteneri contractuali.

Modificarea prin Ordinul ANRE nr. 23/23.01.2018 a Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică, aprobat prin Ordinul preşedintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 49/2013, aduce următoarele îmbunătățiri privind cadrul operațional aplicabil PC-OTC:

- trecerea la ore CET (Articolul 7, punctul 1, litera c);
- perioada de timp alocată particianților la piață pentru solicitarea anulării unei tranzacții, de 15 minute de la momentul realizării tranzacției (Articolul 10, punctul 3);

- automatizarea procesului de transmitere a formularelor de confirmare tranzacții (Articolul 4, litera c);
- posibilitatea diversificării produselor supuse tranzacționării cu definirea acestora în cadrul procedurii operaționale specifice (Articolul 7, punctul 2);
- Eliminarea prevederii referitoare la transmiterea contractelor EFET către ANRE (Articolul 7, punctul 1, litera d).

Modificarea prin Ordinul ANRE nr. 178/13.08.2019 a Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 49/201, introduce conceptul de entitate agregată ce reprezintă rezultatul asocierii dintre doi sau mai mulți producători de energie electrică din surse regenerabile, în vederea participării împreună la piața concurențială, conform prevederilor Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Modificarea prin Ordinul ANRE nr. 65/31.03.2020 a Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 49/2013, introduce o noua definiție a participantului la piață, în înțelesul art. 2 pct. 25 din Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului european și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică. Astfel „participant la piață" înseamnă o persoană fizică sau juridică, care cumpără, vinde sau produce energie electrică, care este implicat în agregare sau care este un operator de consum dispecerizabil sau de servicii de stocare a energiei, inclusiv prin plasarea de ordine de tranzacționare pe una sau mai multe piețe de energie electrică, inclusiv pe piețele de echilibrare a energiei. De asemenea este definită noțiunea de „agregare" ca fiind o funcție îndeplinită de o persoană fizică sau juridică care combină sarcinile mai multor clienți sau energia electrică produsă de mai multe surse în vederea vânzării, a cumpărării sau a licitării pe orice piață de energie electrică.

Tranzacțiile încheiate pe această piață sunt subscrise contractelor bilaterale agreate înainte de participarea la tranzacționare, încheiate în baza contractului standard EFET. Pentru o perioadă tranzitorie de 6 luni au fost acceptate, conform cadrului de reglementare aprobat de către ANRE, contracte agreate de vânzare-cumpărare a energiei electrice atât de tip EFET cât și non EFET.

După încheierea sesiunii de licitație OPCOM SA publică pe pagina sa web date privind: cantitățile tranzacționate și prețurile de atribuire aferente, informații complete aferente tranzacțiilor la care prețul de închidere a variat cu cel puțin 10% față de prețul de referință, dacă aceasta a fost prima tranzacție în cursul zilei curente, sau față de prețul tranzacției precedente din ziua curentă, informații aferente tranzacțiilor pentru care cantitatea este de peste 50 MW/produs.

Participanții la PC-OTC introduc ofertele proprii de vânzare/cumpărare conform programului de tranzacționare și calendarului de tranzacționare. Pe toată durata sesiunii de tranzacționare, participanții pot introduce, modifica, suspenda/activa și/sau anula ofertele de vânzare/cumpărare precum și să vizualizeze toate ofertele existente în piață. Dacă partenerii eligibili introduc în piață oferte care îndeplinesc condiția de compatibilitate – prețul de cumpărare mai mare, cel puțin egal cu prețul de vânzare, respectiv prețul de vânzare mai mic, cel mult egal cu prețul de cumpărare, sunt corelate printr-un proces automat derulat de platforma de tranzacționare, în timp real. Dacă ofertele îndeplinesc condiția de compatibilitate dar sunt introduse în piață de participanți la piață alții decât partenerii eligibili, platforma va rezerva automat ordinele și administratorul platformei va desfășura activitățile prevăzute în procedurile operaționale pentru modul de intermediere a tranzacțiilor.

În vederea admnistrării acestei piețe se desfasoară în principal următoarele activități:

- ✓ Întocmirea, actualizarea și păstrarea Registrului cu datele necesare menținerii legaturii cu administratorii Pieței centralizate cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică;
- ✓ Configurarea și gestionarea participanților la PC-OTC în aplicația Trayport specifică;
- ✓ Primirea și verificarea a contractelor EFET;
- ✓ Primirea, gestionarea și configurarea în aplicația specifică a listelor de eligibilitate transmise de către participanții la PC-OTC;

- ✓ Asistență, consultanță și pregătirea participanților în conformitate cu reglementările în vigoare privind organizarea și funcționarea PC-OTC;
- ✓ Administrarea platformei de tranzacționare utilizată pentru desfășurarea sesiunilor de licitație pe PC-OTC;
- ✓ Organizarea sesiunilor în sistem online, pentru ofertele de vânzare/cumpărare introduse de către participanții la piață conform cadrului de reglementare specific PC-OTC în vigoare;
- ✓ Notificarea participanților la PC-OTC care au încheiat tranzacții prin transmiterea în format electronic a formularelor de confirmare a tranzacțiilor în vederea subscrierii/includerii tranzacțiilor confirmate la contractele agreate;
- ✓ Analiza și soluționarea contestațiilor transmise de participanții la sesiunile de tranzacționare;
- ✓ Aplicarea, în situațiile în care se impune, a procedurilor de urgență pentru administrarea platformelor de tranzacționare din administrare.

În cursul anului 2020 numărul maxim al participanților înregistrați la Piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică a fost 104 dintre care s-au retras 12 participanți, iar 1 participant a fost revocat, astfel la data de 31.12.2020 numărul participanților înregistrați a fost de 91 de societăți.

În cadrul acestei piețe, prin intermediul platformei electronice specifice sunt încheiate tranzacții bazate pe oferte standardizate, caracterizate prin:

- putere minimă orară oferită spre tranzacționare: 1MW. Puterea orară oferită spre tranzacționare trebuie să fie un multiplu de 1 MW;
- profil zilnic al livrarilor: bandă/vârf de sarcină/gol de sarcină;
- durata livrării: o zi, un weekend, o saptamană, o lună, un trimestru, un semestru, un an - clar definită ca dată de începere și finalizare a livrării;

Participarea la PC-OTC este condiționată de stabilirea listelor de eligibilitate notificate de fiecare participant la piață. Listele de eligibilitate trebuie să conțină un număr minim de 8 contrapărți eligibile ca potențiali parteneri contractuali cu limite de creditare diferite de 0.

Tranzacțiile încheiate pe această piață sunt subscrise contractelor standard EFET agreate înainte de participarea la tranzacționare.

Până la data de 31 decembrie 2020, pe PC-OTC au fost activi 62 participanți a caror activitate poate fi cuantificată pe baza următoarelor date sintetice:

- ✓ 62 participanți au încheiat tranzacții;
- ✓ 4756 tranzactii încheiate;
- ✓ Cantitate totală tranzacționată 35.611.349 MWh;
- ✓ Cantitatea tranzacționată pentru a fi livrată în 2020 de 25.463.403 MWh a reprezentat 46,62 % din consumul intern;
- ✓ Cantitatea tranzacționată pentru a fi livrată în 2021 de 21.321.653 MWh a reprezentat 39,04 % din consumul intern;
- ✓ Cantitatea tranzacționată pentru a fi livrată în 2022 de 1.245.000 MWh a reprezentat 2,28 % din consumul intern;
- ✓ Preţ mediu ponderat [Lei/MWh]: 236,05
- ✓ Valoare tranzacţii [Lei]: 8.406.188.908,87

În perioada de analiză 1 ianuarie - 31 decembrie 2020, un număr de 204 tranzacții din cele 4.756 tranzacții încheiate, au fost introduse în sistemul de tranzacționare de către administratorii PC-OTC urmare celor 102 de situații de intermediere acceptate de participanții la piață. Cantitatea aferentă tranzacțiilor încheiate prin intermediere (888.128 MWh) a reprezentat 2,49 % din cantitatea totală tranzacționată (35.611.349 MWh).

În continuare se prezintă funcţionarea PC-OTC în cursul anului 2020 comparativ cu anul 2019:

- ✓ Cantitatea tranzacţionată în anul 2020 a prezentat o creştere cu 58,04 % faţă de cantitatea de 22.533.371 MWh tranzacţionată în anul 2019;

- ✓ Volumul maxim lunar tranzacţionat în anul 2020, a fost de 5.651.237 MWh şi s-a înregistrat în luna noiembrie comparativ cu volumul maxim lunar înregistrat în 2019 de 3.395.196 MWh aferent lunii mai;
- ✓ Numărul situaţiilor de intermediere acceptate în anul 2020 a fost de 102 (888.128 MWh) în scădere faţă de numărul de 165 (2.589.514 MWh) situaţii acceptate în anul 2019.
- ✓ Preţul mediu ponderat corespunzător cantităţilor tranzacţionate în anul 2020 a fost de 236,05 lei/MWh, în scădere faţă de preţul mediu ponderat de 269,41 lei/MWh, aferent tranzacţiilor încheiate în anul 2019;
- ✓ Cantitatea tranzacţionată cu livrare în anul 2020 a fost de 25.463.403 MWh, în timp ce în 2019 cantitatea livrată a fost de 28.721.139 MWh;
- ✓ Cantitatea livrată în anul 2020 a reprezentat 46,62 % din consumul intern, comparativ cu cota de 50,98 % aferentă livrărilor din anul precedent.

10. Activitatea de administrare a Pieţei pentru Ziua Urmatoare

Începând cu 19.11.2014, Piaţa pentru Ziua Următoare (PZU) din România funcţionează în regim cuplat cu pieţele spot din Republica Cehă, Slovacia şi Ungaria prin mecanismul de cuplare prin preţ, proiect cunoscut ca 4M MC. Regulile PZU sunt prevăzute în cadrul „Regulamentului de organizare şi funcţionare a pieţei pentru ziua următoare de energie electrică cu respectarea mecanismului de cuplare prin preţ a pieţelor", aprobat prin Ordinul Preşedintelui ANRE nr. 82/2014, cu modificările şi completările ulterioare.

În cadrul cuplării celor patru pieţe pentru ziua următoare, serviciul zilnic de cuplare este asigurat de fiecare bursă în parte pe principiul rotaţional, fie individual dacă bursa deţine activele PCR, fie printr-un furnizor de servicii având activele PCR.

Procesul de cuplare a pieţelor cuprinde trei etape sub aspectul derulării cronologice a operaţiunilor, respectiv: etapa de pre-cuplare, etapa de cuplare şi etapa de post-cuplare.

Pe PZU se încheie în fiecare zi de tranzacţionare, tranzacţii ferme cu energie electrică, pentru fiecare interval orar al zilei de livrare care urmează zilei de tranzacţionare, pe baza ofertelor transmise de participanţii la PZU. Ofertele pot fi încărcate în sistemul de tranzacţionare numai cu respectarea orarului de tranzacţionare, stabilit în ore CET, şi numai dacă este disponibilă scala de preţ în lei, respectiv a fost publicat de către BNR cursul de schimb valutar pentru ziua de livrare respectivă.

10.1. În etapa de pre-cuplare se asigură realizarea următoarelor acţiuni:

- Determinarea, în mod coordonat, de către OTS-uri a valorilor capacităţilor de interconexiune disponibile pentru piaţa pentru ziua următoare (denumite în continuare, generic, ATC);
- Publicarea, până la ora 9:30[1], a valorilor ATC;
- Transmiterea ofertelor de către participanţii la piaţă până la ora 11:00;
- Validarea/invalidarea de către sistemul informatic a ofertelor transmise de participanţi în conformitate cu:
  - perioada de valabilitate a licenţei,
  - limitele scalei de preţ,
  - exprimarea corectă a cantităţilor şi preţurilor din punct de vedere al numărului de zecimale,
  - încadrarea cantităţilor agregate la nivel orar din ofertă în limitele de volum declarate de participant;
  - caracterul monoton al preţurilor;
  - încadrarea în numărul admis de perechi cantitate-preţ pe interval orar/ participant, în cazul ofertelor orare;
  - încadrarea în numărul admis de oferte bloc/participant, în cazul ofertelor bloc;
  - încadrarea în limita maximă de volum stabilită pentru ofertele bloc;

[1] Raportat la ore CET

- încadrarea în limitele valorice ale garanţiei de validare/disponibilă pentru ofertele de cumpărare cu preţ pozitiv sau pentru ofertele de vânzare cu preţ negativ;

- Agregarea şi anonimizarea ofertelor, ulterior orei de închidere a porţilor.

10.2 În etapa de cuplare se asigură realizarea următoarelor acţiuni:

- Transmiterea ofertelor agregate, inclusiv a ofertelor bloc anonimizate de către burse coordonatorului (prin intermediul furnizorului de servicii sau direct către coordonator);
- Rularea algoritmului de cuplare şi distribuirea rezultatelor cuplării de către coordonator burselor în vederea validării; în funcţionarea cuplată, tranzacţiile pe PZU se efectuează prin corelarea ofertelor de vânzare şi de cumpărare, prin mecanismul de licitaţie, stabilit conform mecanismului de cuplare prin preţ al regiunilor (PCR – Price Coupling of Regions). Rezultatele furnizate de algoritmul de cuplare constau în stabilirea:
  - poziţiei nete a fiecărei zone de ofertare;
  - preţului de închidere din fiecare zonă de ofertare;
  - ofertelor bloc executate;
  - fluxurile de energie electrică transfrontaliere, al căror sens este de la preţul mai mic la preţul mai mare;
- Stabilirea cantităţilor tranzacţionate prin alocarea pe participanţi de către fiecare bursă a rezultatelor cuplării; participanţii la PZU obţin informaţiile referitoare la propriile tranzacţii încheiate în cadrul acestei pieţe prin accesarea sistemului informatic de tranzacţionare.
- Publicarea rezultatelor cuplării.

10.3. În etapa de post-cuplare se asigură realizarea următoarelor acţiuni:

- Stabilirea şi transmiterea notificărilor fizice către operatorului de transport şi sistem (OTS); Pe baza confirmărilor tranzacţiilor corespunzătoare unei zile de livrare, OPCOM SA stabileşte notificările fizice corespunzătoare tranzacţiilor pe PZU, pe care le pune la dispoziţia OTS şi Părţilor Responsabile cu Echilibrarea (PRE) la care sunt înregistraţi Participanţii la PZU.
- Elaborarea rapoartelor de sinteză şi transmiterea acestora intern conform procedurilor interne, precum şi asigurarea publicării informaţiilor pe website-ul OPCOM.
- Realizarea calculelor privind obligaţiile de plată/drepturile de încasare ale Participanţilor la PZU pentru tranzacţiile realizate la nivelul bursei locale; tranzacţiile încheiate pe PZU la preţuri pozitive determină o obligaţie a respectivului Participant la PZU de a vinde energia electrică, în cazul în care tranzacţiile s-au bazat pe oferte de vânzare, sau o obligaţie de a achiziţiona energia electrică, în cazul în care tranzacţiile s-au bazat pe oferte de cumpărare, în conformitate cu specificaţiile respectivei tranzacţii. Tranzacţiile se pot încheia la preţuri negative. O tranzacţie cu preţ negativ are semnificaţia legală a furnizării unui serviciu (serviciu de îndepărtare/extracţie) de către partea care primeşte energia către partea care o livrează, iar nu ca o livrare de bunuri de către partea care livrează energia.
- Realizarea calculelor privind obligaţiile de plată/drepturile de încasare pentru tranzacţiile bilaterale între OTS-uri pe baza fluxurilor rezultate din mecanismul de cuplare; OTS acţionează ca intermediar din punct de vedere comercial pentru transferul fluxurilor de energie electrică transfrontaliere, astfel:
  - dacă SEN a rezultat ca fiind zonă exportatoare, OTS cumpără energia electrică de la OPCOM SA la preţul (mai mic) al zonei de ofertare naţionale şi o vinde la acelaşi preţ către OTS vecin;
  - dacă SEN a rezultat ca fiind zonă importatoare, OTS cumpără energia electrică de la OTS vecin la preţul (mai mic) al zonei de ofertare vecine şi o vinde către OPCOM SA la preţul (mai mare) al zonei de ofertare naţionale, diferenţa de preţ constituind venit din congestii;
- Stabilirea venitului din congestii şi distribuirea acestuia între OTS-uri. OTS importator (aferent zonei de ofertare cu preţ mai mare, conform principiilor de cuplare) achită contravaloarea energiei importate la preţul zonei de export (mai mic) şi vinde energia intern la preţul pieţei

locale (mai mare). Diferența valorii încasate reprezintă venitul din congestii care se distribuie între OTS-urile implicate și se utilizează conform prevederilor din reglementările europene.

La sfârșitul anului 2020 erau înregistrați la PZU un număr de 367 participanți, în scădere cu 3,7% față de numărul de participanți înregistrați la 31.12.2019, respectiv 381.

In cursul anului 2019, numărul mediu de participanți care au tranzacționat a fost de 321 față de 270 în anul 2019, înregistrându-se o scadere de 18,9 %.

Pe PZU, in anul 2020, cantitatile de energie electrica ofertate si tranzactionate au avut urmatoarea dinamica:

- volumul total al ofertelor de cumpărare în anul 2020 a totalizat 29.681 GWh, cu 10,4% mai mult decât în anul anterior;
- volumul total al ofertelor de vânzare a totalizat 31.713 GWh cu 8,7 % mai mult decât în anul anterior;
- volumul total al cantităților tranzacționate a totalizat 24.924 GWh, cu 7,7% mai mult decât în anul anterior, cu o medie lunară de 2.077 GWh și a înregistrat valori lunare cuprinse între 1.723 GWh în luna septembrie 2020 și 2.853 GWh în luna ianuarie 2020.
- Cota de piață a cantităților de energie electrică tranzacționate PZU raportată la consumul intern net a crescut de la 41,1% realizată în 2019 la 45,6% în 2020, cu o evoluție lunară cuprinsă între 36,7% realizată în luna noiembrie și 54,4% realizată în luna ianuarie.

Prețul de Închidere a Pieței pentru Ziua Următoare, valoare medie aritmetică, a fost de 190,92 lei/MWh (39,49 Euro/MWh) înregistrând o scădere față de anul precedent cu 20,0 %. Subliniem faptul că, de la cuplarea piețelor spot prin mecanismul de cuplare prin preț, pe zona România nu s-au înregistrat prețuri negative. Prețul minim orar înregistrat pe parcursul anului 2020 a fost de 0,01 lei/MWh (0,00 Euro/MWh) pentru int. 9 - int. 18 în ziua de livrare 05 aprilie, iar prețul maxim a fost de 730,38 lei (158,39 Euro/MWh) în ziua de livrare 17 decembrie int. 17. Valoarea medie aritmetică lunară a PIP îm anul 2020 a înregistrat valori lunare cuprinse intre 120,24 lei/MWh în luna mai și 284,32 lei/MWh în luna decembrie.

La nivel anual, valoarea medie ponderata a PIP a fost de 196,56 lei/MWh (40,66 Euro/MWh), in timp ce la nivel lunar, pretul mediu ponderat a fost cuprins intre 122,08 lei/MWh (25,24 Euro/MWh), minim inregistrat in luna mai si 296,37 lei/MWh (60,84 Euro/MWh), valoare maxima inregistrata in luna decembrie.

Valoarea totală a tranzacțiilor (exclusiv TVA) efectuate în anul 2020 a fost de 4.899 mil. lei (1.013 mil. Euro), cu 15,7 % mai mică decât valoarea înregistrată în anul precedent, respectiv 5.811 mil.lei (1.226 mil. Euro).

Pentru functionarea in regim cuplat a pietei spot, OTS a stabilit zilnic capacitatea de interconexiune disponibilă, pentru alocarea in mod implicit in ambele directii: Ungaria → Romania si Romania → Ungaria. Capacitatile de interconexiune disponibile pe granita comuna Romania-Ungaria, stabilite de OTS, conform Agreement-urilor încheiate, au fost de 718 MWh/h pe sensul Romania → Ungaria, respectiv de 538 MWh/h pe sensul Ungaria → Romania.

Ca urmare a capacității de interconexiune disponibilă, a cuplării prin preț și a alocării implicite a ATC prin proiectul 4M MC, s-au realizat fluxuri de energie electrică pe liniile de interconexiune cu Ungaria totalizând la nivel de an 1.398 GWh import (cu variații lunare cuprinse între 69 GWh și 186 GWh) și 1194 GWh export (cu variații lunare cuprinse între 45 GWh și 167 GWh).

Au fost actualizate și completate procedurile și instrucțiunile de lucru interne pentru adaptarea la noul rol al OPCOM și noua topologie a pieței cuplate 4M MC, considerând și modificările implementate în sistemul local de tranzacționare ALSTOM în noua schemă operațională.

Având în vedere prevederile Ordinului ANRE nr.65/31.03/2020 privind modificarea şi completarea unor ordine ale preşedintelui ANRE, au fost actualizate și publicate următoarele documente:

- Procedura Operațională privind funcționarea Pieței pentru Ziua Următoare de energie electrică, revizia 3 ;
- Convenția de participare la Piața pentru Ziua Următoare de energie electrică, revizia 5 ;
- Procedura privind încasările și plăţile aferente tranzacţiilor pe Piaţa pentru Ziua Următoare, revizia 7 ;

- Procedura privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața pentru Ziua Următoare, revizia 6 ;
- Procedura privind înregistrarea participanților la piețele centralizate de energie electrică administrate de OPCOM S.A.", revizia 4;

11. Activitatea de administrare a Pietei Intrazilnice de energie electrica

Piata Intrazilnica este o componenta a pietei angro de energie electrica pe care se realizeaza tranzactii orare ferme cu energie electrica activa pentru o zi de livrare, in principiu, incepand cu o zi inainte si pana cu doua ore inainte de inceperea livrarii astfel incat Notificarile Fizice ale tranzactiilor incheiate pe aceasta piata sa poata fi transmise cel mai tarziu cu un interval prestabilit de Operatorul de Transport si de Sistem, respectiv cu o ora inainte de inceputul livrarii.

Începând cu data de 19 noiembrie 2019 piața intrazilnică de energie electrică din România funcționează în regim cuplat cu piețele din celelalte țări participante la proiectul european SIDC – Single Intra-Day Coupling (cunoscut anterior ca XBID) de introducere a tranzacționării trans-zonale pan-europene pe orizontul intrazilnic, respectiv Bulgaria, Ungaria, Croația, Republica Cehă, Polonia, Slovenia, Austria, Belgia, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Letonia, Lituania, Norvegia, Suedia, Olanda, Portugalia și Spania.

Regulile Pieței Intrazilnice sunt prevăzute în *„Ordinul nr. 202 din 11.11.2019 pentru modificarea Regulamentului de programare a unităților de producție și a consumatorilor dispecerizabili aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei nr. 32/2013 și pentru abrogarea Regulamentului de organizare și funcționare a pieței intrazilnice de energie electrică aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei nr. 73/2013"*, în *„Procedura privind funcționarea Pieței intrazilnice de energie electrică"* avizată prin avizul ANRE nr. 89 din 11.11.2019, în alte proceduri specifice și în *„Convenția de participare la Piața intrazilnică de energie electrică"*.

De asemenea, în Cuplarea unică a piețelor intrazilnice (SIDC – Single Intra-Day Coupling) se aplică prevederile relevante ale următoarelor documente:

- Regulamentul (UE) 2015/1222 al Comisiei din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor,
- Decizia președintelui ANRE nr. 2515 din 14.12.2015 privind desemnarea societății Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale „Opcom" S.A. ca „operator al pieței de energie electrică desemnat" (OPEED),
- Decizia președintelui ANRE nr. 908 din 22.06.2017 pentru aprobarea documentului „Propunerea tuturor OPEED pentru aprobarea OCP",
- Decizia ACER nr. 05/2017 din 14.11.2017 de aplicare a prețurilor de decontare maxime și minime armonizate pentru toate zonele de ofertare care participă la cuplarea unică a pieței intrazilnice conform art. 54 al Regulamentului (UE) 2015/1222,
- Ordinul președintelui ANRE nr. 29 din 31.01.2018 pentru aprobarea documentului *"Propunerea tuturor OPEED pentru produsele care pot fi luate în considerare de OPEED-uri în procesul de cuplare intrazilnică, în conformitate cu Articolul 53 din Regulamentul (UE) 2015/1222 al Comisiei din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor"*,
- Ordinul președintelui ANRE nr. 30 din 31.01.2018 pentru aprobarea documentului *"Propunerea tuturor OPEED pentru Metodologia de rezervă, în conformitate cu Articolul 36 (3) din Regulamentul (UE) al Comisiei 2015/1222 din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor"*,
- Decizia ACER nr. 4/2018 din 24.04.2018 de definire a orelor de deschidere și de închidere a porților interzonale pentru piața intrazilnică, elaborată conform art. 59 al Regulamentului (UE) 2015/1222,
- Decizia președintelui ANRE nr. 989 din 13.06.2018 privind stabilirea modalității de transfer al pozițiilor nete rezultate din alocarea capacităților transfrontaliere între zona de ofertare România și alte zone de ofertare, în cuplarea unică a pieţelor intrazilnice de energie electrică,

- Decizia ACER nr. 8/2018 din 26.07.2018 de adoptare a metodologiei și setului comun de cerințe pentru algoritmul de cuplare prin preț și pentru algoritmul de corelare prin tranzacționare continuă, elaborate conform art. 37 al Regulamentului (UE) 2015/1222.

Cantitatea de energie electrică tranzacționată în anul 2020 a crescut cu 55,4 % la 582,8 GWh, comparativ cu cantitatea tranzacționată în anul 2019 de 375 GWh. Câteva date de sinteză privind rezultatele tranzacționării pe PI în anul 2019 sunt prezentate în continuare:

Numărul total de participanți înregistrați la 31.12.2020 a fost 160.

- Numărul mediu de participanți activi 69
- Număr de tranzacții încheiate 223.924
- Preț mediu ponderat 198,0 lei/MWh

În luna decembrie 2020 s-a înregistrat cea mai mare cantitate de energie electrică tranzacționată pe PI, respectiv 73,4 GWh. În ceea ce priveste prețul mediu ponderat lunar cea mai mica valoare (117,25 lei/MWh) s-a înregistrat în luna aprilie 2020, iar cea mai mare valoare a prețul mediu ponderat lunar (332,25 lei/MWh) a fost realizată în luna decembrie 2020.

12. Activitatea de Decontare pe pietele in care OPCOM este contraparte

Pe baza confirmarilor de tranzactii, zilnic, se elaboreaza si se pune la dispozitia participantilor la PZU/PI care au realizat tranzactii cu energie electrica, Notele de decontare zilnice care cuprind obligatii de plata/drepturi de incasare pentru fiecare participant la PZU/PI.

In fiecare zi bancară lucrătoare, OPCOM S.A. emite și transmite la BCR, IDD pentru tranzacțiile realizate pe PZU, în ziua respectivă, cu termen de finalizare următoarea zi bancară lucrătoare, respectiv IDD pentru tranzacțiile realizate pe PI, în ziua anterioară.

In prima zi bancară lucrătoare a săptămânii, OPCOM S.A. emite și transmite la BCR, IDD pentru tranzacțiile realizate pe PZU în zilele de sâmbătă, duminică si luni, respectiv pentru tranzacțiile realizate pe PI în zilele de vineri, sâmbătă și duminică. In aceste condiții valoarea cumulata a IDD emise în ziua de luni este cea mai ridicată din săptămână.

Prin aderarea la schema de debitare directă B2B SEPA RON încasările și plățile se efectuează într-o zi bancară lucrătoare de la data emiterii IDD, astfel că ziua din săptămână cu nivelul cel mai ridicat al încasărilor și al plăților este marți.

In Piata pentru Ziua Urmatoare de energie electrica (PZU)

In anul 2020 au fost gestionate un numar total de 373 Scrisori de Garantie Bancara de Plata si un numar important de acte aditionale la acestea.

In baza mecanismului de contraparte, în vederea efectuării încasărilor și plăților pentru tranzacțiile înregistrate în anul 2020 pe PZU:

- au fost emise și transmise de către OPCOM SA la BCR un număr de 33.107 IDD (cu 554 IDD mai multe decât în anul 2019, respectiv o crestere cu 1,7 %), pentru suma de cca. 4.450 mil.lei reprezentând valoarea netă a obligațiilor de plată ale participanților la PZU;
- a fost plătită suma de 4.186 mil.lei, reprezentând valoarea netă a drepturilor de încasare ale participanților la PZU, pe baza a 68.626 OP (cu 2,165 OP mai multe decât în anul 2019, respectiv o creștere cu 3,3 %), emise și transmise de OPCOM SA la BCR;
- au fost recepționate un număr de 13 refuzuri;
- au fost efectuate 219 compensări în valoare de 542,1 mil.lei.

In Piata Intrazilnica de energie electrica (PI)

In baza mecanismului de contraparte, pentru tranzacțiile înregistrate în anul 2020:

- au fost emise și transmise de către OPCOM SA la BCR un număr 4.278 IDD (cu 1829 IDD mai multe decât în anul 2019, respectiv o creștere cu cu 74,7 %), pentru suma de 93,4 mil.lei, reprezentând valoarea netă a obligațiilor de plată ale participanților la PI;

- a fost plătită suma de 81,9 mil.lei reprezentând valoarea netă a drepturilor de încasare ale participanților la PI, pe baza a 6.455 OP emise (cu 752 OP mai puține decât în anul 2019, respectiv o scădere cu 10,4 %);
- nu au fost înregistrate refuzuri la plată a IDD transmise la BCR;
- au fost efectuate 83 compensări în valoare de 32,5 mil lei.

Diferentele pozitive intre valoarea incasarilor si cea a platilor, pentru energia electrica tranzactionata pe PZU și PI, respectiv contravaloarea TVA a a fost generata de faptul ca, in conformitate cu prevederile Codului Fiscal, OPCOM S.A. beneficiaza de masura de simplificare prin aplicarea taxarii inverse la cumpararile de energie electrica pe PZU si pe PI, in timp ce o parte dintre participantii la PZU si la PI nu îndeplinesc condițiile pentru a beneficia de aceasta masura de simplificare pentru cumpărările de energie electrică.

De subliniat ca activitățile de organizare si administrare a PZU și a Pietei Intrazilnice se desfășoară în condiții foarte bune, tranzacțiile au loc în fiecare zi calendaristică, inclusiv sâmbata, duminica și în zilele de sărbători legale, când 5 salariați din cadrul directiei asigură, în ture, condițiile necesare tranzacționarii în bune condiții, iar începând cu implementarea mecanismului de corelare continuă pe PI, a fost asigurată operarea continuă a platformei, zilnic, 24 de ore din 24 de ore.

13. Stabilirea obligatiilor de plata /drepturilor de incasare pentru tranzactiile cu energie electrica realizate in Piata de Echilibrare/dezechilibrele Partilor Responsabile cu Echilibrarea

Tranzacțiile în Piața de Echilibrare

Comparativ cu anul 2019, în anul 2020 cantitățile tranzacționate pe Piața de Echilibrare:

- s-au diminuat la creștere de putere cu 18 %, de la 762 GWh la 625 GWh; singurele luni în care cantitatea livrată la creștere de putere a fost mai mare în 2020 față de aceeași perioadă din 2019 au fost iulie (94%), noiembrie (41%) și decembrie (26%);
- s-au majorat la reducere de putere cu 1,5 %, de la 2.517 lGWh la 2.555 GWh;

Valorile totale aferente tranzacțiilor pe Piața de Echilibrare, în anul 2020, s-au diminuat comparativ cu realizările din anul 2019:

- la creștere de putere cu 19,8 %, de la 473,3 mil.lei la 379,6 mil.lei;
- la reducere de putere cu 70,0%, de la 26,7 mil.lei la 8,0 mil.lei.

In anul 2020, comparativ cu anul 2019, pe Piața de Echilibrare:

- prețul mediu ponderat de deficit a fost cu 2,1% mai mic, respectiv a a scăzut de la 621,4 lei/MWh la 608,6 lei/MWh;
- prețul mediu ponderat de excedent a scazut cu 78,9 %, respectiv de la 10,6 lei/MWh la 3,3 lei/MWh.

Pe tot parcursul anului 2020 s-a menținut diferența semnificativă dintre prețul de deficit mediu ponderat lunar și prețul mediu ponderat lunar pe PZU, tendință apărută încă din lunile trimestrului IV 2018 (în medie 358 lei/MWh).

Dezechilibrele Părților Responsabile cu Echilibrarea

- Valorile dezechilibrelor pozitive înregistrate de Părțile Responsabile cu Echilibrarea au evoluat în anul 2020 față de realizările din anul 2019, astfel:
  - dezechilibrele cantitative au crescut cu 7,6 %, de la 2.597 GWh la 2.794 GWh;
  - dezechilibrele valorice au scazut cu cu 65,4 %, de la 26,6 mil.lei la 9,2 mil.lei;
- Valorile dezechilibrelor negative inregistrate de Partile Responsabile cu Echilibrarea precum si contravaloarea acestora, au scazut în anul 2020 față de realizările din anul 2019 după cum urmează:
  - dezechilibrele cantitative cu 1.3 %, de la 842 GWh la 831 GWh;
  - dezechilibrele valorice cu 3,6 %, de la 514,6 mil.lei la 495,9 mil.lei.

- La nivelul anului 2020, au fost înregistrate venituri suplimentare din echilibrarea sistemului în valoare de 117,6 mil.lei., față de anul 2019 când au fost înregistrate venituri suplimentare din echilibrarea sistemului în valoare de 54 mil.lei.

Menționăm că întreaga activitate s-a derulat fără ca rezultatele să fie contestate ca urmare a unor erori ale OPCOM SA.

14. Activitatea de administrare a Pietei de Certificate Verzi (PCV)

În anul 2020 activitatea de administare a pieţei certificatelor verzi s-a desfaşurat în conformitate cu:

- prevederile Legii nr. 220/27.10.2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, cu modificările şi completările ulterioare;

- prevederile legislaţiei secundare emisă de Autoritatea Competentă:

  - Ordinul ANRE nr. 77/18.08.2017 pentru aprobarea Regulamentului de organizare şi functionare a pietei de certificate verzi (Modificat şi completat prin Ordinul nr. 127/22.12.2017; nr. 65/29.03.2018, 178/24.10.2018 şi nr. 46/29.03.2019);

  - Ordinul ANRE nr. 52/27.09.2016 pentru aprobarea Metodologiei de monitorizare a sistemului de promovare a energiei electrice din surse regenerabile de energie prin certificate verzi (Modificat şi completat prin Ordinul nr. 195/09.10.2019);

  - Ordinul ANRE nr. 157/27.07.2018 pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a cotei anuale obligatorii de achiziţie de certificate verzi, cu modificările şi completările ulterioare (Modificat şi completat prin Ordinul nr. 11/30.12.2020);

  - Ordinul ANRE nr. 164/29.08.2018 privind aprobarea regulilor de înregistrare în Registrul certificatelor verzi a certificatelor verzi consumate pentru îndeplinirea de către operatorii economici a obligaţiei de achiziţie de certificate verzi pentru anul de analiză 2018.

Numărul total de participanţi înregistraţi la Piaţa de Certificate Verzi la sfarşitul anului 2020 s-a modificat faţă de numărul total din anul precedent, respectiv 941 participanţi înregistraţi la data de 31.12.2019 şi 931 paticipanţi înregistraţi la data de 31.12.2020 .

În anul 2020, numărul producătorilor înregistrați la PCV s-a diminuat cu 1,51 %, respectiv de la 727 înregistrați la 31.12.2019 la 716 înregistrați la 31.12.2020, iar numărul operatorilor economici cu obligație de achiziție de CV înregistrați la PCV s-a majorat cu 0,47 %, respectiv de la 214 înregistrați la 31.12.2019, la 215 înregistrați la 31.12.2020.

În perioada ianuarie-decembrie 2020, numarul de CV emise a fost cu 4 % mai mare față de perioada ianuarie-decembrie 2019, respectiv respectiv 18.588.876 CV față de 17.873.196 CV.

Pe Piaţa Centralizată anonimă Spot de Certificate Verzi (PCSCV), administrată și organizată de OPCOM SA, în anul 2020 au fost tranzacționate cu 44,21% mai multe CV decât în anul 2019, respectiv 6.578.991 CV față de 4.562.134 CV.

Valoarea lunară în lei a PIPCSCV a fost în anul 2020 de 139,5089 lei/CV.

Pe Piața Centralizată Anonimă la Termen de Certificate Verzi (PCTCV) administrată și organizată de OPCOM S.A., în anul 2020 au fost organizate sesiuni de tranzacționare în fiecare zi lucrătoare. Pentru fiecare sesiune de tranzacționare pe PCTCV au fost disponibile un număr de 32 de instrumente actualizate lunar.

În urma sesiunilor de tranzacționare organizate pe PCTCV în anul 2020 au fost încheiate 61 contracte în cadrul cărora au fost tranzacționate un număr de 259.701 CV și au fost transferate un număr de 529.188 CV (în baza contractelor valabile în anul 2020).

Totodată, în conformitate cu prevederile art. II din Legea nr. 23/2014, au fost încheiate direct de către producătorii de energie electrică din surse regenerabile de energie care dețin grupuri/centrale electrice care beneficiază de sistemul de promovare cu puteri instalate de cel mult 3 MW pe producător. Dintre acestea, în anul 2020 au fost administrate un număr de 663 contracte în baza cărora au fost transferate un număr de 2.012.232 CV.

Dintre Contractele Bilaterale de Certificate Verzi, încheiate pe platforma Opcom care au continuat din anii 2014-2017, în anul 2020 au fost administrate un număr de 992 contracte în baza cărora au fost transferate un număr de 6.914.725 CV.

Dintre Contractele Bilaterale de Certificate Verzi negociate direct care au fost încheiate înainte de 01.07.2013, în anul 2020 au fost administrate un număr de 61 contracte în baza cărora au fost transferate din contul vanzătorului în contul cumpărătorului un număr de 2.255.004 CV.

În urma sesiunilor de tranzacționare organizate pe PCE-ESRE-CV în anul 2020 au fost încheiate 200 contracte în cadrul cărora au fost tranzacționate un număr de 2.667.987 CV și au fost transferate un număr de 898.480 CV.

Cantitatea statica de certificate verzi pentru perioada 2019-2020, conform OUG nr. 24/2017, a fost de 14.911.350 CV.

Numărul total de certificate verzi transferate în cursul anului 2020, în baza contractelor bilaterale enumerate, a fost de 12.609.629 CV, ceea ce reprezintă 67.83% din numărul total de CV emise participanţilor înscrişi la Piaţa Certificatelor Verzi în anul 2020 (18.588.876 CV).

15. Activitatea de administrare a Pieței pentru Ziua urmatoare de Gaze Naturale (PZU-GN)

Administrarea Pietei Centralizate de Gaze Naturale se desfasoara in baza prevederilor urmatoarelor documente apobate/avizate de catre ANRE:

- Regulile generale privind piata centralizata de gaze naturale, aprobate prin Ordinul presedintelui ANRE nr.105/06.06.2018, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul privind cadrul organizat de tranzactionare pe Pietele produselor standardizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pietei de Energie Electrica si de Gaze Naturale "OPCOM" SA, aprobat prin Ordinul presedintelui ANRE nr.222/19.12.2018, aplicabil până la data de 29.07.2020;
- Ordinul ANRE nr. 150/29.07.2020 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacţionare pe pieţele centralizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pieţei de Energie Electrică şi Gaze Naturale OPCOM - S.A.;
- Procedura privind inregistrarea participantilor la Pietele produselor standardizate de gaze naturale administrate de OPCOM SA, avizata cu Avizul ANRE nr. 68/19.12.2018, aplicabilă până la data de 30.09.2020;
- Procedura privind înregistrarea participanților la piețele centralizate de gaze naturale administrate de OPCOM S.A., începând cu 01.10.2020, elaborată de OPCOM S.A. în urma procesului de consultare publică;
- Conventia de participare la piețele produselor standardizate pe termen scurt de gaze naturale, avizata cu Avizul ANRE nr.67/19.12.2018;
- Procedura privind privind functionarea pietei pentru ziua urmatoare de gaze naturale, avizata cu Avizul ANRE nr.73/19.12.2018;
- Procedura privind constituirea, verificarea si utilizarea garantiilor financiare pentru participarea la piata pentru ziua urmatoare de gaze naturale, avizata cu Avizul nr. 22/06.03.2019.
- Procedura privind incasarile si platile aferente tranzactiilor pe piata pentru ziua urmatoare de gaze naturale, avizata cu cu Avizul nr. 21/06.03.2019.

Dintre cei 30 de participanti inregistrati la inceputul anului 2020 la Piata pentru ziua urmatoare de gaze naturale, 3 s-au retras din proprie initiativa si au fost inregistrați 2 noi participanti, astfel, la sfarșitul anului numarul de participanti inregistrați a fost de 29.

In vederea administrarii acestei piete se desfasoara in principal urmatoarele activitati:

- Actualizarea si pastrarea "Registrului de Tranzactionare" pe PZU-GN;
- Inregistrarea/suspendarea/ridicarea suspendarii/retragerea/revocarea participantilor la PZU-GN;
- Configurarea si gestionarea participantilor in sistemul de tranzactionare a PZU-GN;
- Asistenta, consultanta si pregatirea participantilor in conformitate cu reglementarile in vigoare privind organizarea si functionarea PZU-GN;
- Administrarea sistemului de tranzactionare utilizat pentru desfasurarea sesiunilor de tranzactionare pe PZU-GN;

- Organizarea in fiecare zi calendaristica a sesiunilor de tranzactionare, in conformitate cu prevederile cadrului de reglementare specific PZU-GN in vigoare;
- Intocmirea de rapoarte referitoare la functionarea PZU-GN, in conformitate cu cerintele ANRE si ale Serviciului Supraveghere Functionare Piete Administrate;
- Aplicarea, in situatiile in care se impune, a procedurilor de urgenta pentru administrarea platformelor de tranzactionare din administrare.

Principalele caracteristici ale mecanismului de piață prin care are loc încheierea tranzacțiilor pe PZU-GN sunt următoarele:

- Piata este deschisa participarii titularilor de licenta care se inscriu si respecta Conventia de participare la pietele produselor standardizate pe trmen scurt de gaze naturale, avand bifata in anexa optiunea de participare la piata pentru ziua urmatoare de gaze naturale, aviz ANRE nr. 67/19.12.2018;
- Tranzactionarea se desfasoara on-line, de la terminalele participantilor inscrisi la piata;
- Pentru fiecare zi gaziera se defineste in sistemul de tranzactionare cate un instrument standard si se organizeaza o sesiune de tranzactionare;
- Participantii pot introduce in sistemul de tranzactionare oferte de cumparare (validate in functie de garantia disponibila) si oferte de vanzare;
- Sesiunile de tranzactionare se desfasoara in doua etape succesive:
    - Etapa de transmitere a ofertelor, intre orele 10:00 – 14:00;
    - Etapa de incheiere a tranzactiilor, intre orele 14:00 – 14:10;
- Toate tranzactiile sunt incheiate la pretul de inchidere a pietei;
- OPCOM este contraparte pentru toate tranzactiile incheiate pe PZU-GN;
- Identitatea participantilor la tranzactionare este anonima pe toata durata sesiunii de tranzactionare;
- Tranzactiile sunt notificate Operatorului de Transport si Sistem, de catre OPCOM, in maxim 30 de minute dupa incheierea sesiunii de tranzactionare;
- Dupa incheierea sesiunii de tranzacționare:
    - Sunt elaborate si puse la dispozitia participantilor care au incheiat tranzactii, prin intermediul sistemului de tranzactionare: Confirmarile de tranzactii, Nota de decontare zilnica, Notificarile fizice ,care contin informatii privind gazele naturale ce urmeaza a fi livrate in Punctul Virtual de Tranzactionare in ziua urmatoare;
    - Sunt publicate rezultatele sesiunii de tranzactionare pe pagina web a OPCOM, respectiv: ziua de tranzacționare, produsul tranzacționat, volumul tranzacționat, numărul de tranzacții încheiate, prețul de închidere al pieței, variația prețului de închidere al pieței față de ziua anterioară, numărul participanților la sesiunea de tranzacționare.

În anul 2020 nu au fost încheiate tranzacții pe PZU-GN.

16. Activitatea de administrare a Pieței Centralizate de Gaze Naturale (PCGN-LN, PCGN-LP, PCGN-OTC)

Administrarea Pietei Centralizate de Gaze Naturale se desfasoara in baza prevederilor urmatoarelor documente apobate/avizate de catre ANRE:

- Regulile generale privind piata centralizata de gaze naturale, aprobate prin Ordinul presedintelui ANRE nr.105/06.06.2018, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul privind cadrul organizat de tranzactionare pe Pietele produselor standardizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pietei de Energie Electrica si de Gaze Naturale "OPCOM"SA, aprobat prin Ordinul presedintelui ANRE nr.222/19.12.2018, aplicabil până la data de 29.07.2020;
- Ordinul ANRE nr. 150/29.07.2020 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM - S.A.;

- Ordinul ANRE nr.143/17.07.2020 privind obligația de a oferta gaze naturale pe piețele centralizate a producătorilor de gaze naturale a căror producție anuală realizată în anul anterior depășește 3.000.000 MWh;
- Ordinul ANRE nr.144/17.07.2020 privind obligația participanților la piața de gaze naturale de a oferta pe piețele centralizate.
- Procedura privind inregistrarea participantilor la Pietele produselor standardizate de gaze naturale administrate de OPCOM SA, avizata cu Avizul ANRE nr.68/19.12.2018, aplicabilă până la data de 30.09.2020;
- Procedura privind înregistrarea participanților la piețele centralizate de gaze naturale administrate de OPCOM S.A., începând cu 01.10.2020, elaborată de OPCOM S.A. în urma procesului de consultare publică;
- Conventia de participare la Pietele produselor standardizate pe termen mediu si lung de gaze naturale, avizata cu Avizul ANRE nr.66/19.12.2018;
- Procedura privind tranzactionarea pe Piata centralizata a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzactionare PCGN-LN, avizata cu Avizul ANRE nr.70/19.12.2018, aplicabilă până la data de 31.07.2020;
- Procedura privind tranzactionarea pe Piata centralizata a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzactionare PCGN-LN, începând cu 01.08.2020, elaborată de OPCOM S.A. în urma procesului de consultare publică;
- Procedura privind tranzactionarea pe Piata centralizata a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzactionare PCGN-LP, avizata cu Avizul ANRE nr. 71/19.12.2018;
- Procedura privind tranzactionarea pe Piata centralizata a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzactionare de tip OTC, avizata cu Avizul ANRE nr. 72/19.12.2018.

In conformitate cu Procedura privind tranzactionarea pe Piata centralizata a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare PCGN-LN sunt organizate sesiuni de tranzactionare, in sistem online, prin negociere continua, pentru oferte definite conform produselor standard (saptamanale, lunare, trimestriale, semestriale pentru semestrul gazier, anuale pentru anul calendaristic si anuale pentru anul gazier). Ordinele introduse sunt corelate în mod continuu și automat cu ordinele de răspuns transmise cu respectarea intervalului de suspendare a corelării (Δt) de 2 minute pentru ordinele care propun cel mai bun preț. Tranzactiile incheiate prin aceasta modalitate sunt derulate pe baza contractelor standard aprobate de catre ANRE, prin Avizul nr.65/19.12.2018 pentru Contractul standard de vanzare-cumparare a gazelor naturale pe PCGN-LN și pe baza Contractului de vânzare-cumpărare gaze naturale standard elaborat de ANRE.

Procedura privind tranzactionarea pe Piata centralizata a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzactionare PCGN-LP ofera participantilor la piata posibilitatea sa supuna tranzactionarii, in mod centralizat, transparent si nediscriminatoriu, contracte bilaterale personalizate in conformitate cu cerintele tehnice, economice si comerciale ale acestora, pentru perioade standard de livrare: o saptamna, o luna, un trimestru, un semestru (gazier), un an (calendaristic sau gazier).

In conformitate cu Procedura privind tranzactionarea pe Piata centralizata a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare PCGN-OTC, participantii la piata transmit OPCOM, inainte de a intra in tranzactionare, o lista alba de eligibilitate care cuprinde participantii la piata (minimum 8) cu care are incheiate contracte preagreate de vanzare-cumparare gaze naturale, ale caror termeni contractuali sunt stabiliti, cu exceptia pretului, cantitatii si a perioadei de livrare. Mecanismul de tranzactionare permite incheierea tranzactiilor doar intre partenerii eligibili (participantii sunt inclusi reciproc in listele albe de eligibilitate). In cazul in care in piata exista doua ordine de sens contrar la preturi care ar permite incheierea unei tranzactii, dar participantii nu sunt eligibili, se initiază un proces de intermediere care consta in gasirea unui al treilea participant care este eligibil atat cu vanzatorul cat si cu cumparatorul.

În vederea administrării acestei piete s-au desfasurat in principal urmatoarele activitati:

- ✓ Inregistrarea participantilor la PCGN, cu oportunitatea participarii la PCGN-LN si/sau PCGN-LP si/sau PCGN-OTC;
- ✓ Actualizarea si pastrarea "Registrului de Tranzactionare" pe PCGN;
- ✓ Suspendarea/ridicarea suspendarii/retragerea/revocarea participantilor la PCGN;

- ✓ Configurarea si gestionarea participantilor la PCGN in platforma de tranzactionare aferenta PCGN-LN si PCGN-LP;
- ✓ Asistenta, consultanta si pregatirea participantilor in conformitate cu reglementarile in vigoare privind organizarea si functionarea PCGN;
- ✓ Administrarea platformei informatice utilizata pentru desfasurarea sesiunilor de licitatie pe PCGN-LN si PCGN-LP;
- ✓ Notificarea participantilor care au realizat tranzactii pe PCGN-LN prin transmiterea formularelor de incheiere a tranzactiilor in vederea incheierii contractului standard;
- ✓ Verificarea conformitatii contractului semnat cu cel standard si cu rezultatul tranzactiei notificat prin Formularul de incheiere a tranzactiilor;
- ✓ Notificarea Operatorului de transport si de sistem prin Confirmarea de tranzactionare si contractare cu privire la conformitatea contractelor incheiate si transmise de participanti;
- ✓ Intocmirea de rapoarte referitoare la functionarea PCGN, in conformitate cu cerintele ANRE si ale Serviciului Supraveghere Functionare Piete Administrate;
- ✓ Aplicarea, în situațiile în care se impune, a procedurilor de urgență pentru administrarea platformelor informatice utilizate;

In anul 2020 pe Piata centralizata de gaze naturale – modalitatea de tranzactionare PCGN-LN au fost activi 16 participanti a caror activitate poate fi cuantificata pe baza urmatoarelor date sintetice:

- ✓ 11 participanti au încheiat tranzactii;
- ✓ 51 tranzactii incheiate;
- ✓ Cantitate totala tranzactionata: 4.178.565 MWh;
- ✓ Pret mediu ponderat: 69,20 lei/MWh;
- ✓ Valoare tranzactii: 289.143.315 lei.

In anul 2020 pe Piata centralizata de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare PCGN-LP nu au fost primite oferte initiatoare pentru organizarea de sesiuni de licitatie.

Piața centralizată de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare PCGN-OTC:

- ➢ pe platforma de tranzactionare Trayport au fost disponibile participantilor pentru tranzactionare instrumente cu perioade de livrare 1 week-end, 1 saptamana, 1 luna, 1 trimestru, 1 semestru gazier, 1 an gazier, 1 an calendaristic;
- ➢ nici un participant nu a primit dreptul de a introduce oferte in platforma de tranzactionare avand in vedere ca nu au fost primite contracte preagreate, respectiv liste de eligibilitate.

La inceputul anului 2020 la Piata centralizata de gaze naturale erau inregistrati 32 participanti, dintre care 3 s-au retras si au fost inregistrati 4 noi participanti astfel, la sfarsitul anului numarul de participanti inregistrati a fost de 33.

17. Inregistrarea participantilor la pietele de energie electrica si de gaze naturale si la piata de certificate verzi. Administrarea acordurilor REMIT

Activitatea de inregistrare a participantilor la pietele de energie electrica si de gaze naturale si la piata de certificate verzi administrate de societatea noastra a cunoscut si in anul 2020 un volum insemnat de munca, numarul participantilor inregistrati mentinandu-se practic la acelasi nivel foarte ridicat.

Astfel, comparand numarul de participanti inregistrati la 31.12.2020 fata de cei inregistrati la 31.12.2019 rezulta urmatoarele: la PZU 367 participanti fata de 381; la PI 160 fata de 149; la PCCB-LE-flex 264 fata de 284; la PCCB-NC 187 fata de 188; la PMC 1 fata de 1; la PC-OTC 99 fata de 100; la PCSU 22 fata de 30 si la PCV 941 fata de 949.

In anul 2019 a aparut si o piata noua: Piata Centralizata pentru energia electrica din surse regenerabile sustinuta prin Certificate Verzi (PCE-ERSE-CV), la care pana la data de 31.12.2019 s-au inscris 71 de participanti.

În anul 2019 înregistrarea participanților la piețele produselor standardizate de gaze naturale administrate de OPCOM S.A. s-a făcut în baza următoarele documente ce au fost aprobate la sfârșitul anului 2018, producând efecte în cursul anului 2019:

- Procedura privind înregistrarea participanților la piețele produselor standardizate de gaze naturale administrate de OPCOM SA, avizată cu Avizul ANRE nr.68/19.12.2018;
- Convenția de participare la piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale, avizată cu Avizul ANRE nr.66/19.12.2018 pentru PCGN-LN, PCGN-LP și PCGN-OTC;
- Convenția de participare la piețele produselor standardizate pe termen scurt de gaze naturale, avizată cu Avizul ANRE nr.67/19.12.2018 pentru PZU-GN și PI-GN;

Numărul participanților înregistrați a cunoscut o creștere Piata Centralizată de Gaze Naturale (PCGN) și o scădere la Piața pentru Ziua Următoare de Gaze Naturale (PZU-GN) .

Astfel, comparând numărul de participanți înregistrați la 31.12.2019 față de numărul celor înregistrați la 31.12.2018 rezultă următoarele:

- la PCGN numărul de participanți înregistrați a crescut la 32 față de 23;
- la PZU-GN numărul de participanți înregistrați a scăzut la 30 față de 38;

Dintre societățile înregistrate la PCGN si PZU-GN la data de 31.12.2019, 22 de societăți erau înscrise la ambele piețe de gaze naturale.

La aprecierea volumului de munca desfasurat trebuie avut in vedere ca pe parcursul anului 2019 au avut loc si retrageri/revocari si reinscrieri de la/la pietele enumerate mai sus.

Pe parcursul anului 2019 la PCGN 4 participanți au fost revocați, iar 2 s-au retras din proprie inițiativă și au fost înregistrați 15 noi participanți (dintre care unul revocat pentru nesemnarea formei revizuite a Convenției de participare). La PZU-GN au fost revocați 8 participanți (dintre care 7 pentru nesemnarea formei revizuite a Convenției de participare), iar 6 s-au retras din proprie inițiativă și au fost înregistrați 6 noi participanți.

La acestea se mai adauga si semnarea a numeroase acte aditionale intocmite la conventiile de participare la pietele administrate pentru participantii care si-au schimbat datele de contact ale firmei precum si asigurarea actualizarii permanente a acestor date in aplicatia utilizata pentru inregistrarea participantilor si pentru gestionarea datelor aferente lor, denumita RECLIP – REgistrul CLientilor Inregistrati la Piete.

In luna octombrie 2019 s-a realizat trecerea la noua aplicatie utilizata pentru inregistrarea participantilor si pentru gestionarea datelor aferente lor, RECLIPWEB, realizata de SABD, cu sprijinul SSG-IP si al compartimentelor din OPCOM implicate direct in administrarea si supravegherea pietelor administrate de societatea noastra. Trecerea la noua aplicatie s-a efectuat fara niciun fel de intreruperi in activitatea de inregistrare a participantilor si de gestionare a datelor de contact ale acestora.

De asemenea, in anul 2019 a fost finalizat proiectul de eficientizare a activitatii de inregistrare a participantilor la pietele administrate de OPCOM SA, prin reorganizarea gestionării documentelor care certifica starea la zi si istoricul participantilor.

De la intrarea in vigoare a prevederilor Regulamentelor (UE) nr. 1227/2011 si 1348/2014 si pana la sfarsitul lunii decembrie 2019 au fost semnate peste 610 de Acorduri REMIT, serviciile prestate conform acestuia facilitand indeplinirea obligatiilor de raportare ale participantilor la piata conform REMIT.

Datorita dinamicii participarii la pietele administrate, un numar de 484 Acorduri au fost in vigoare la sfarsitul anului 2019, din care pe parte de energie electrica au fost monitorizate 431 Acorduri privind accesarea si raportarea de date, 4 Acorduri privind accesarea si raportarea de date pentru participantii care nu sunt inregistrati la una din pietele de energie electrica administrate de OPCOM, 1 Acord privind raportarea de date Tel4 si 1 Acord privind raportarea de date Tel3, in timp ce pe parte de gaze naturale au fost monitorizate un numar de 34 Acorduri / Acte aditionale de extindere a serviciilor prestate pentru gaze naturale si 13 Acorduri pentru participantii care nu sunt inregistrati la una din pietele de gaze naturale administrate de OPCOM.

La acestea se adauga cele peste 65 de acte aditionale la Acordurile REMIT semnate de catre participantii ale caror date de identificare au suferit modificari, precum si acte aditionale de extindere/restranangere a serviciilor de raportare de date catre ACER pentru energie electrica. Acest proces continuu de monitorizare a Acordurilor REMIT a fost transpus operativ in aplicatia RECLIP - REgistrul CLientilor Inregistrati la Piete, precum si in sistemul de raportare RRM OPCOM.

18. Activitatea de elaborare/modificare reglementari, inclusiv din perspectiva calitatii OPCOM de operator al pietei de energie electrica desemnat

18.1. Piata centralizată a contractelor bilaterale (înlocuirea mecanismului de tranzacţionare PCCB-LE cu PCCB-LE-Flex)

Având în vedere publicarea în Monitorul Oficial nr. 272 din 01.04.2020 a Ordinului ANRE Nr. 64 din 31 martie 2020 pentru aprobarea Regulamentului privind modalitatea de încheiere a contractelor bilaterale de energie electrică prin licitaţie extinsă şi utilizarea produselor care să asigure flexibilitatea tranzacţionării, regulament care prevede abrogarea capitolului IV din Regulamentul privind modalităţile de încheiere a contractelor bilaterale de energie electrică prin licitaţie extinsă şi negociere continuă şi prin contracte de procesare, aprobat prin Ordinul preşedintelui Autorităţii Naţionale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 78/2014, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 621 din 25 august 2014, cu modificările şi completările ulterioare, în luna aprilie 2020 a fost derulat un proces de consultare publică a documentelor aferente implementării modificărilor cadrului de reglementare aplicabil pentru PCCB-LE-flex.

Totodată a fost transmisă către ANRE o adresă prin care s-au solicitat clarificări privind interpretarea prevederilor ordinului menţionat (adresa nr. 20281/14.04.2020). Luând în considerare observațiile și comentariile participanților la piață, a asociațiilor de profil și clarificările transmise de ANRE prin adresa nr. 34453/27.04.2020, înregistrată la OPCOM cu nr. 23559/28.04.2020, OPCOM a definitivat și a publicat documentele aplicabile, astfel că începând cu data de 01.05.2020 a devenit aplicabil noul cadru de reglementare.

Modificările cadrului de reglementare aplicabil se referă la flexibilizarea condițiilor de contractare a energiei electrice în sensul introducerii de opțiuni la inițierea unei licitații, dupa cum urmează:

-opţiunea privind utilizarea unei formule de ajustare a preţului de atribuire a contractului/contractelor (preţul de închidere a licitaţiei) în funcţie de evoluţia unui indice bursier;

-opţiunea privind procentul de variaţie maximă a cantităţii orare faţă de valoarea prevăzută în ofertă.

Ordinul ANRE Nr. 65 din 31 martie 2020 privind modificarea şi completarea unor ordine ale preşedintelui Autorităţii Naţionale de Reglementare în Domeniul Energiei publicat în Monitorul Oficial Nr. 274 din 1 aprilie 2020 a actualizat cadrul de reglementare aplicabil pentru Piața Centralizată a contractelor bilaterale în sensul permiterii înregistrării la piață a agregatorilor.

Ordinul ANRE Nr. 161 din 9 septembrie 2020 pentru modificarea Regulamentului privind modalitatea de încheiere a contractelor bilaterale de energie electrică prin licitaţie extinsă şi utilizarea produselor care să asigure flexibilitatea tranzacţionării, aprobat prin Ordinul preşedintelui Autorităţii Naţionale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 64/2020, publicat în Monitorul Oficial nr. 834 din 11.09.2020 a condus la amendarea procedurii privind modalitatea de tranzacționare și a Contractului Cadru aplicabil pe PCCB-LE-flex începând cu 16.09.2020, fiind vizate condițiile de aplicare ale opțiunii privind procentul de variaţie maximă a cantităţii orare faţă de valoarea prevăzută în ofertă.

18.2 Piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică

Pe parcursul anului 2020 s-a continuat derularea acţiunilor privind modificarea cadrului de reglementare aferent PC-OTC. Având în vedere prevederile Regulamentului (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică, cu directă aplicabilitate, ce a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2020, s-a considerat necesară introducerea în cadrul de reglementare a unor prevederi care să clarifice posibilitatea participării, suplimentar față de titularii de licență prevăzuți în legislația națională, și a altor categorii de participanți la piață (conform art. 2 pct. 25 din Regulamentul (UE) 2019/943), facilitând astfel aplicarea legislației europene, iar în urma unui proces de consultare publică, ANRE a aprobat Ordinul nr. 65 din 31 martie 2020 privind modificarea şi completarea unor ordine ale preşedintelui Autorităţii Naţionale de Reglementare în Domeniul Energiei.

La nivelul OPCOM au fost întreprinse toate acțiunile necesare pentru implementarea prevederilor Ordinului ANRE nr. 65 din 31 martie 2020 prin actualizarea documentelor aferente cadrului de reglementare al Pieței centralizate cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică și publicarea acestora pe pagina proprie de internet pentru a fi aplicabile de la 1 septembrie 2020.

18.3. Piata pentru Ziua Urmatoare de energie electrica

Au fost actualizate și completate procedurile și instrucțiunile de lucru interne pentru adaptarea la noul rol al OPCOM și noua topologie a pieței cuplate 4M MC, considerând și modificările implementate în sistemul local de tranzacționare ALSTOM în noua schemă operațională.

In acest context au fost transmise propuneri de actualizarea a unor prevederi din Regulamentul de organizare si funcționare a pieței pentru ziua următoare de energie electrică cu respectarea mecanismului de cuplare prin preț a piețelor și modificarea unor acte normative care reglementează piața pentru ziua următoare de energie electrică, aprobat prin Ordinul ANRE nr.82/03.09.2014,cu modificarile si completarile ulterioare, precum si Conventia de participare la PZU si procedurile operationale de functionare a PZU. Au fost considerate in actualizarea procedurilor operationale si actualizarea relației contractuale dintre participantul la PZU și OPCOM S.A. în cadrul Convenției de participare la PZU pentru a reflecta contextul funcționării PZU în regim cuplat si reglementarile conexe elaborate dupa lansarea proiectului de cuplare 4MMC. De asemenea având în vedere prevederile Ordinului ANRE nr.65/31.03/2020, au fost actualizate și publicate următoarele documente:

- Procedura Operațională privind funcționarea Pieței pentru Ziua Următoare de energie electrică, revizia 3 ;
- Convenția de participare la Piața pentru Ziua Următoare de energie electrică, revizia 5 ;
- Procedura privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor pe Piața pentru Ziua Următoare, revizia 7 ;
- Procedura privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața pentru Ziua Următoare, revizia 6 ;
- Procedura privind înregistrarea participanților la piețele centralizate de energie electrică administrate de OPCOM S.A.", revizia 4;

18.4. Piata Intrazilnica de energie electrica

Regulile Pieței Intrazilnice prevăzute în Regulamentul de organizare şi funcţionare a pieţei intrazilnice de energie electrică au fost înlocuite în luna noiembrie 2019 pentru piața funcționând în regim cuplat la nivel european (SIDC/XBID) prin Regulamentul (UE) al Comisiei 2015/1222 din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor" și având în vedere prevederile Ordinului ANRE nr.65/31.03/2020, au fost actualizate și publicate următoarele documente:

- Procedura privind funcționarea Pieței intrazilnice de energie electrică, revizia 4 ;
- Convenţia de participare la Piaţa intrazilnică de energie electrică, revizia 4 ;
- Procedura privind încasările şi plăţile aferente tranzacţiilor pe Piaţa Intrazilnică de energie electrică, revizia 5 ;
- Procedura privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața Intrazilnică de energie electrică, revizia 4 ;

18.5. Piata Certificatelor Verzi

Având în vedere modificările aprobate de Autoritatea de reglementare cu privire la includerea pieței centralizate pentru energia electrică din surse regenerabile susţinută prin certificate verzi PCE-ESRE-CV în Metodologia de stabilire a cotei anuale obligatorii de achiziție de certificate verzi, la nivelul DTTC au fost întreprinse acțiunile corespunzătoare pentru modificarea rapoartelor generate din RCV şi respectiv transmiterea acestora la ANRE după cum urmează:

- Includerea numărului de CV cumpărate şi transferate în contul de furnizor, pe PCE-ESRE–CV, pentru stabilirea numărului de certificate verzi neachiziţionate de fiecare operator economic cu obligaţie de achiziţie de CV pentru trimestrul de analiză n și anul de analiză t și respectiv raportarea la ANRE a situaţiei CV tranzacţionate de furnizorii consumatorilor finali pe piaţa de CV şi modul de utilizare a acestora pentru trimestrul de analiză n și anul de analiză t;
- Includerea numărului de CV vândute şi transferate din contul de producător, pe PCE-ESRE–CV, pentru raportarea la ANRE a situaţiei CV tranzacţionate de producătorii de E-SRE pe piaţa de CV;

Celelalte documente referitoare la cadrul de reglementare aplicabil tranzacționării și raportării tranzacţiilor cu certificate verzi nu au suferit modificări pe parcursul anului 2020.

18.6 Modificarea cadrului de reglementare privind tranzacționarea gazelor naturale

Prin Decizia ANRE nr.244/19.02.2020 este aprobată Lista centralizată a produselor standardizate tranzacţionabile în cadrul pieţei de gaze naturale a produselor standardizate pe termen scurt, al pieţei produselor standardizate pe termen mediu şi lung, precum şi în cadrul pieţei de gaze naturale a produselor flexibile pe termen lung.

În perioada 02.03 – 14.04.2020 ANRE supune consultării publice, pe pagina proprie de internet, proiectul de Ordin privind obligația de a oferta gaze naturale pe piețele centralizate din România. Program cu perioada de aplicare în perioada 01.07.2020 – 31.12.2023, prin care producătorii de gaze naturale a căror producție anuală depășește 1.000.000 MWh au obligația de a oferta la vânzare circa 30% din producția realizată în anul calendaristic anterior.

În perioada 06.03 – 06.04.2020 ANRE supune consultării publice, pe pagina proprie de internet, proiectul de Ordin privind modificarea Regulilor generale privind piața centralizată de gaze naturale, aprobate prin Ordinul ANRE nr.105/06.06.2018. Principala modificare se referă la introducerea posibilității încheierii de tranzacții pentru perioade mai mici de un an pe piața produselor flexibile.

Prin adresa nr. 18960/06.04.2020 OPCOM transmite către ANRE opiniile și comentariile sale cu privire la proiectul de Ordin privind modificarea Regulilor generale privind piața centralizată de gaze naturale, aprobate prin Ordinul ANRE nr.105/06.06.2018.

Prin adresa nr. 18960/06.04.2020 OPCOM transmite către ANRE opiniile și comentariile sale cu privire la proiectul de Ordin privind obligația de a oferta gaze naturale pe piețele centralizate din România.

Prin adresa nr. 20575/15.04.2020 OPCOM transmite către ANRE, , în vederea analizei și avizării, în conformitate cu prevederile art.III al Ordinul ANRE nr. 179/13.08.2019 pentru modificarea și completarea Ordinului ANRE nr.105/06.06.2018 pentru aprobarea Regulilor generale privind piața centralizată de gaze naturale, Regulamentul privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de OPCOM S.A.

Față de forma avizată prin Avizul ANRE nr.222/19.12.2018 noul Regulament include modificările aduse Ordinului ANRE nr.105/06.06.2018 pentru aprobarea Regulilor generale privind piața centralizată de gaze naturale prin Ordinul ANRE nr.170/24.07.2019, respectiv prin Ordinul ANRE nr.179/13.08.2019. Principalele modificări se referă la următoarele:

- introducerea traderului de gaze naturale ca participant la piața produselor standardizate pe termen scurt și la piața produselor standardizate pe termen mediu și lung;
- eliminarea obligativității corelării produselor tranzacționate pe piața produselor standardizate pe termen mediu și lung cu produsele de capacitate de transport oferite de OTS;
- procedurile specifice tranzacționării pe piețele centralizate și Convențiile de participare nu mai sunt avizate de către ANRE. Acestea sunt supuse consultării publice prin afișare pe pagina proprie de internet a operatorilor piețelor centralizate; regulamentele proprii de organizare și funcționare ale operatorilor pieței de gaze naturale vor fi, în continuare, aprobate de către ANRE;
- introducerea opțiunii de a fi ofertate și tranzacționate, pe piețele centralizate de gaze naturale, cantități de gaze naturale al căror preț să fie exprimat și în euro/kWh sau euro/MWh;
- este introdus un nou segment pe piața centralizată de gaze naturale - Piața produselor flexibile pe termen lung.

În data de 16.04.2020 OPCOM a participat la teleconferința organizată de ANRE pentru discutarea observațiilor și comentariilor transmise de părțile interesate cu privire la proiectul de Ordin privind obligația de a oferta gaze naturale pe piețele centralizate din România.

Ca urmare a observațiilor primite în perioada de consultare publică, ANRE publică pe pagina proprie de internet, în perioada 29.04 – 04.05.2020 forma revizuită a proiectul de Ordin privind obligația de a oferta gaze naturale pe piețele centralizate din România. Astfel, perioada de aplicare a programului este 01.07.2020 – 31.12.2022, au obligație de ofertare producătorii de gaze naturale a căror producție anuală depășește 3.000.000 MWh. Cota anuală pe care aceștia au obligația de a oferta la vânzare este de circa 20%, distribuită pe produsele standardizate: lună, trimestru, sezon cald, sezon rece și an calendaristic. Contractul de vânzare-cumpărare gaze naturale standard care va fi utilizat este elaborat de ANRE. Procesul de ofertare desfășurat în 5 sesiuni de licitație lunare, organizate pe platformele de tranzacționare administrate de operatorii piețelor centralizate interesați, în primele 10 zile lucrătoare ale fiecărei luni a perioadei pentru care se instituie obligația de ofertare. În fiecare lună ANRE stabilește prețurile maxime de pornire ale ofertelor pentru fiecare produs care face obiectul obligației de ofertare.

Prin adresa nr. 24337/04.05.2020 OPCOM transmite către ANRE opiniile și comentariile sale cu privire la proiectul de Ordin privind obligația de a oferta gaze naturale pe piețele centralizate din România.

În data de 05.05.2020 OPCOM a participat la teleconferința organizată de ANRE pentru discutarea observațiilor și comentariilor transmise de părțile interesate cu privire la forma revizuită a proiectului de Ordin privind obligația de a oferta gaze naturale pe piețele centralizate din România.

În perioada 11-24.05.2020 Regulamentul privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de OPCOM S.A. este publicat pe pagina web a ANRE pentru consultare publică.

Ca urmare a publicării Ordinului 79/13.05.2020 privind obligația de a oferta gaze naturale pe piețele centralizate din România, OPCOM S.A. modifică și publică pentru consultare publică pe pagina proprie de web, în data de 25.05.2020, Procedura privind tranzacționarea pe piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale - modalitatea de tranzacționare prin licitație și negociere (PCGN-LN).

Principalele modificări față de forma Procedurii PCGN-LN avizată prin avizul ANRE nr. 70/19.12.2018, se refereră la modul de introducere a ofertelor de către de către un titularii al obligației de ofertare pentru îndeplinirea obligației de ofertare și introducerea intervalului de suspendare a corelării (Δt) de 2 minute, în conformitate cu prevederile Ordinului 79/13.05.2020.

Procedura PCGN-LN intră în vigoare la data de 01.06.2020 odată cu intrarea în vigoare a obligației de ofertare pe piețele centralizate din România a producătorilor de gaze naturale a căror producție anuală depășește 3.000.000 MWh.

Prin Ordinul ANRE nr. 84/03.06.2020 pentru modificarea Regulilor generale privind pietele centralizate de gaze naturale, aprobate prin Ordinul ANRE nr. 105/2018, se modifică perioada de livrare a gazelor naturale la minim 1 lună pe piața produselor flexibile și denumirea pieței devine piata produselor flexibile pe termen mediu si lung de gaze naturale.

În data de 10.06.2020 au fost primite de la ANRE, prin e-mail, observațiile formulate de părțile interesate față de Regulamentul privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de OPCOM S.A., publicat pentru dezbatere publică.

Prin adresa nr. 29908/17.06.2020 OPCOM S.A. a transmis ANRE în vederea analizei și avizării Regulamentul privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de OPCOM S.A., în care au fost evidențiate modificările operate în urma acceptării unor informații precum și cele datorate modificării cadrului legislativ, respectiv actualizarea Regulamentului cu prevederile Ordinului ANRE nr. 79/13.05.2020 (introducerea intervalului de suspendare a corelării la 2 minute pe PCGN-LN) și a Ordinului ANRE nr. 84/03.06.2020.

În perioada 01.07 – 10.07.2020 ANRE supune consultării publice, pe pagina proprie de internet:

- proiectul de Ordin privind obligația participanților la piața de gaze naturale de a oferta pe piețele centralizate din România. Se introduce obligația de ofertare pe piețele centralizate pentru cei care cumpără sau vând (cu excepția producătorilor a căror producție anuală realizată în anul anterior depășește 3.000.000 MWh) gaze naturale pe piața angro, a unei cote de minimum 40% din cantitatea de gaze naturale contractată.

- proiectul de Ordin privind obligația de a oferta pe piețele centralizate din România a producătorilor de gaze naturale a căror producție anuală realizată în anul anterior depășește 3.000.000 MWh. Cota care trebuie ofertată este de 40% din producție anuală înregistrată în anul anterior ofertării. Se stabilește un program de ofertare obligatorie pe produsele standardizate lunare, trimestriale, semestriale și anuale.

În data de 13.07.2020 OPCOM a participant la teleconferința organizată de ANRE cu operatorii de piață pentru clarificarea unor aspecte legate de activitatea piețelor pentru precum și la teleconferința organizată pentru discutarea observațiilor primite pe marginea celor două proiecte de ordin.

În ședința Comitetului de Reglementare al ANRE din data de 17.07.2020 au fost aprobate Ordinul ANRE nr. 143/2020 privind obligația de a oferta gaze naturale pe piețele centralizate a producătorilor de gaze naturale a căror producție anuală realizată în anul anterior depășește 3.000.000 MWh și Ordinul ANRE nr. 144/2020 privind obligația participanților la piața de gaze naturale de a oferta pe piețele centralizate.

În data de 24.07.2020 OPCOM S.A. publică pentru consultare publică pe pagina proprie de web Procedura privind tranzacționarea pe piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale - modalitatea de tranzacționare prin licitație și negociere (PCGN-LN) care include prevedrile Ordinului ANRE nr. 143/17.07.2020 și a Ordinului ANRE nr. 144/17.07.2020, cu privire la ordinele introduse pentru îndeplinirea obligației de ofertare pe piețele centralizate de gaze naturale.

Față de forma publicată nu sunt primite observații și astfel aceasta intră în vigoare la data de 01.08.2020.

Prin Ordinul ANRE nr.150/29.07.2020 este aprobat Regulamentul privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de OPCOM S.A.

În perioada 02.09.2020-16.09.2020 OPCOM S.A. supune procesului de consultare publică, pe pagina proprie web, documentele:

- Procedura privind înregistrarea participanților la piețele centralizate de gaze naturale administrate de OPCOM;
- Procedura privind tranzacționarea pe piața produselor flexibile pe termen mediu și lung de gaze naturale;
- Convenția de participare la piața produselor flexibile pe termen mediu și lung de gaze naturale.

Având în vedere propunerile/comentariile/observațiile primite în perioada de consultare publică și urmare a analizei acestora, în data de 22.09.2020 OPCOM publică pe pagina proprie web, forma, care intră în vigoare la data de 01.10.2020, a documentelor menționate mai sus.

18.7. Activitatea desfășurată pentru adaptarea platformei informatice CONDICO

În conformitate cu prevederile art. 4.1. din contractul „Adaptation and License Agreement between OPCOM and NASDAQ", nr. 105600/29.12.2017 semnat intre NASDAQ si OPCOM, pentru îmbunătățirea aplicației CONDICO prin trecerea la NASDAQ Financial Framework (NFF), pentru îndeplinirea obiectului contractului, NASDAQ a dezvoltat adaptările necesare pentru ca produsul software nepersonalizat (versiunea Beta) să fie personalizat în conformitate cu specificațiile OPCOM.

Procesul de realizare a adaptărilor a presupus, în anul 2018, livrarea produsului software nepersonalizat, respectiv a versiunii Beta a aplicațiilor, organizarea sesiunilor de instruire a personalului OPCOM cu privire la funcționalității versiunii Beta a aplicației și realizarea testelor de acceptare (User Acceptance Tests 1 și User Acceptance Tests 2) de către OPCOM a versiunilor adaptate de către NASDAQ a aplicației NFF, conform specificațiilor menționate, în vederea îmbunătățirii aplicației CONDICO.

Având în vedere lista erorilor constatate la finalizarea User Acceptance Tests 1 și User Acceptance Tests 2 de către OPCOM, a rezultat ca fiind necesară o nouă sesiune de teste, User Acceptance Tests 3 – UAT3 desfășurată în perioada 20.02.2019 – 12.03.2019.

Pe parcursul derulării sesiunilor de testare precizate au fost identificate o serie de cerințe suplimentare necesare în ceea ce privește personalizarea aplicațiilor testate, personalizări ale software-ului solicitate de OPCOM prin specificațiile tehnice anexate contractului. Aceste cerințe suplimentare au fost raportate către furnizorul aplicației și de asemenea au fost notificate o serie de îmbunătățiri necesare în contextul modului de funcționare al noilor aplicații.

Totodată, având în vedere că ANRE a solicitat OPCOM identificarea și implementarea unor elemente suplimentare de transparență care să permită evitarea încheierii de tranzacții pe baza unor înțelegeri prealabile pe: piața Intrazilnică de gaze naturale (PI-GN), pe Piața Centralizată de Gaze Naturale (Modalitățile PCGN-LN și PCGN-OTC), NASDAQ a implementat de asemenea în aplicația Nasdaq Financial Framework (NFF) configurările și modificările necesare, și anume implementarea unei benzi de timp de vizibilitate a ordinelor care îndeplinesc condiția de corelare și a unui pas de preț pentru ofertele concurențiale propuse pe fiecare sens de ofertare.

Urmare a finalizării sesiunii de testare User Acceptance Tests 3 – UAT3, având în vedere rezultatele evaluării listei de cerințe de personalizare formulate de OPCOM de către dezvoltatorii din cadrul NASDAQ s-a propus furnizarea de către NASDAQ a unei noi revizii verificate și testate în cadrul căreia toate soluțiile aferente cerințelor OPCOM de personalizare să fie implementate și realizate îmbunătățirile dezvoltate și realizarea unei etape suplimentare de testare User Acceptance Tests 4 – UAT4 în cadrul căreia funcționarea NFF să fie verificată în modul integrat, pe baza proceselor de business specifice fiecărei piețe deservite de în acest moment de aplicația CONDICO.

Această nouă sesiune de testare, User Acceptance Tests 4 – UAT4 s-a desfășurat în perioada 08.05.2019 – 24.05.2019. La finalizarea UAT4, având în vedere lista restrânsă a erorilor identificate, fără existența de erori critice, NASDAQ a propus Scrisoarea de Acceptare Condiționată a aplicației, în conformitate cu prevederile Art. 3.6 și respectiv 3.7 din Anexa 4 a contractului Adaptation and License Agreement between OPCOM and NASDAQ", nr. 105600/29.12.2017 semnat între NASDAQ și OPCOM, pentru îmbunătățirea aplicației CONDICO prin trecerea la NASDAQ Financial Framework (NFF).

NASDAQ a implementat de asemenea în aplicația Nasdaq Financial Framework (NFF) solicitările de modificări necesare în vederea administrării Pieței de Echilibrare de gaze naturale (PE) i a Pieței Intrazilnică de gaze naturale (PI-GN) prin implementarea posibilității de tranzacționare a unui produs după data de livrare. Lucrările s-au desfășurat în conformitate cu Solicitarea de schimbare CR 007.

În urma testelor efectuate în perioada 09.10 -18.10.2019, pe versiunea transmisă de către Nasdaq în data de 08.10.2019 pentru NFF s-a constatat că platforma funcționează cu succes în mediul de test, fiind respectate noile cerințe conform Solicitării de schimbare CR 007.

Urmare îmbunătățirilor și adaptărilor implementate de către dezvoltatorul NASDAQ pentru alinierea sistemului de tranzacționare și decontare la cerințele cadrului de reglementare aprobat de către ANRE pe parcursul derulării proiectului de implementare a noii tehnologii de tranzacționare și decontare, sunt în derulare teste finale și urmează să fie organizată perioada de instruire a participanților și de funcționare experimentală a platformelor de tranzacționare ale piețelor deservite în prezent de aplicația CONDICO pentru energie electrică, gaze naturale și certificate verzi.

În data de 06.11.2019 a fost livrată o versiune a NFF care să corecteze neconformitățile identificate în perioada de teste derulate anterior și îmbunătățiri în sensul celor solicitate de OPCOM.

În urma verificării versiunii livrată în data de 06.11.2019 au fost identificate în continuare cazuri care impun remedieri și modificări din partea NASDAQ, astfel fiind necesară livrarea unei noi versiuni. De asemenea, în data de 15.01.2020 a fost identificată o nouă disfuncționalitate în timpul testelor zilnice desfășurate.

In urma rezultatelor pozitive ale testelor, în data de 09 martie 2020 s-a comunicat Nasdaq încheierea testelor, iar acesta a transmis în data de 13.03.2020 versiunea finală a aplicației pentru începerea perioadei experimentale cu participanții la piață.

În data de 13.03.2020 a fost livrată de către Nasdaq o nouă versiune pentru care au fost parcurse etapele specifice pentru testarea aplicației. În urma constatării funcționării conforme și stabile a aplicației NFF, departamentele implicate în administrarea piețelor ale căror platforme de tranzacționare utilizau aplicația CONDICO au programat sesiunile de instruire a participanților pentru a-i familizariza cu interfețele aplicației NFF.

În perioada 24.03.2020 – 24.04.2020 au fost programate 22 de sesiuni de instruire, atât în limba română cât și limba engleză, în sistem on-line pentru participanții la piețele centralizate.

Urmare a sesiunilor de instruire organizate, prin transmiterea chestionarelor de feedback transmise de participantii la piață, s-a constatat că aceștia au optat pentru derularea unei perioade experimentale de o lună.

La finalul perioadei experimentale, perioadă în care sistemul de tranzacționare a fost administrat în paralel cu participanții la piață, în data de 27 mai 2020 a fost livrată o nouă versiune a modulului de

rapoarte și s-a trecut la configurarea aplicației de producție pentru începerea utilizării comerciale a NFF, incluzând migrarea ordinelor din CONDICO.

Astfel, trecerea la utilizarea comercială a NFF s-a realizat în data de 02.06.2020, prima zi lucrătoare din cursul lunii iunie pe parcursul căreia au fost organizate sesiuni de tranzacționare pe piețele centralizate administrate pe baza NFF.

Platforma NFF a funcționat în conformitate cu regulile aplicabile piețelor administrate, fără incidente.

18.8. Modificările regulilor privind stabilirea obligațiilor de plată/ drepturilor de încasat pentru tranzacțiile realizate pe Piața de Echilibrare și dezechilibrele PRE

OPCOM a analizat „Proiectul de Ordin ANRE privind modificarea anexei la Ordinul președintelui ANRE nr. 32/2013 privind aprobarea Regulamentului de programare a unităţilor de producţie şi a consumatorilor dispecerizabili, a anexei nr. 1 și a anexei nr. 2 la Ordinul președintelui ANRE nr. 31/2018 privind aprobarea Regulamentului de funcționare și de decontare a pieței de echilibrare și a Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea și pentru modificarea, completarea și abrogarea unor dispoziții din sectorul energiei electrice" și a transmis la ANRE cu adresa 6452/31.01.2020 punctul de vedere și observațiile referitoare la documentul supus consultării publice

ANRE a emis Ordinul nr.61/31.03.2020 pentru aprobarea *„Regulamentului de programare a unităţilor de producţie dispecerizabile, a consumatorilor dispecerizabili şi a instalaţiilor de stocare dispecerizabile, a Regulamentului de funcţionare şi de decontare a pieţei de echilibrare şi a Regulamentului de calcul şi de decontare a dezechilibrelor părţilor responsabile cu echilibrarea"*, cu termen de implementare 01.09.2020, pentru tranzacțiile pe PE și respectiv luna octombrie 2020 pentru stabilirea obligațiilor de plată și drepturilor de încasare aferente tranzacțiilor înregistrate de participanții la PE, pentru dezechilibrele cantitative și valorice ale PRE și pentru redistribuirea costurilor/veniturilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului.

Din analiza prevederilor celor două Regulamente (anexele 2 și 3 ale Ordinului ANRE nr.61/ 31.03.2020), s-au constata modificări substantiale (comparativ cu regulile implementate, începând cu luna octombrie 2018, prin Ordinul ANRE nr.31/31.03.2018), astfel că în cursul lunii aprilie 2020 au fost elaborate specificațiile tehnice care au fost transmise către GE Grid Solutions SAS, furnizorul platformei informatice, dedicate activității de stabilire a obligațiilor de plată și a drepturilor de încasare pentru tranzacțiile realizate pe PE și pentru dezechilibrele cantitative și valorice ale PRE, rivind modificările necesare în platforma informatică față de formulele existente.

Astfel, noile reguli au modificat formulele de calcul implementate, începând cu luna octombrie 2018, prin Ordinul ANRE nr.31/31.03.2018, după cum urmează:

- au fost eliminate limitele comerciale la prețurile din ofertele pe PE la Creștere de Putere (PIP PZU +450 lei/MWh) și la Reducere de Putere (0,1 lei/MWh) și au fost introduse limite tehnice de preț cuprinse între (– 99999 EURO/MWh) și (99999 Euro/MWh);
- cantitățile de energie electrică livrate la Creștere de Putere, respectiv la Reducere de Putere, la Reglaj Terțiar Rapid, precum și la Reglaj Terțiar Lent, vor fi plătite la Prețurile Marginale al fiecărui tip de reglaj si pe fiecare sens, în loc de prețul ofertei așa cum sunt regulile în vigoare;
- a fost eliminată plata de către OTS a pornirii unui UD, respectiv plata opririi unui CD;
- au fost eliminate obligațiile de plată ale Participanților la PE pentru dezechilibrele orare de la notificare ale fiecărei Unitate Dispecerizabilă/Consumator Dispecerizabil;
- a fost introdusă noțiunea de *ISD – Instalație de stocare dispecerizabilă (Instalație de stocare sau grup de instalații de stocare a căror putere injectată în rețea și al căror consum de energie electrică din rețea pot fi modificate la cererea OTS, posibilitate certificată în urma aplicării procedurilor OTS corespunzătoare*);
- în formula de calcul a penalității specifice pe fiecare interval de decontare, care se aplică pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare la Creștere de Putere pentru fiecare

UD/CD/ISD în fiecare interval de decontare, a fost introdus preţul de deficit, pe interval de decontare şi a fost eliminat PIP - PZU;

- în formula de calcul a penalităţii specifice pe fiecare interval de decontare care se aplică pentru livrarea parţială a energiei de echilibrare la Reducere de Putere pentru fiecare UD/CD/ISD în fiecare interval de decontare a fost introdus preţul de excedent pe interval de decontare si a fost eliminat PIP- PZU;

- în formula de calcul a costurilor sau veniturilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului au fost eliminate datele privind plata de către OTS a pornirii unui UD, respectiv plata opririi unui CD, precum şi datele aferente obligaţiilor de plată ale Participanţilor la PE pentru dezechilibrele de la notificare ale fiecărui UD/CD.

Având în vedere faptul că începând cu data aplicării prevederilor Ordinului ANRE nr.61/2020 (01.09.2020), participarea la PE a devenit voluntară şi există probabilitatea ca OTS să nu dispună de suficientă capacitate de echilibrare contractată, ANRE a publicat „Proiectul de Ordin ANRE pentru aprobarea regulilor de compensare financiară a resurselor dispecerizabile angajate în scopul redispecerizării sau comercializării în contrapartidă coordonată care nu se bazează pe piaţă şi pentru modificarea unor reguli din domeniul energiei electrice", document pe care OPCOM l-a analizat şi a transmis la ANRE cu adresa 37751/03.08.2020 punctul de vedere şi observaţiile referitoare la acest document.

La data de 24.08.2020, ANRE a emis „Ordinul nr.152 pentru aprobarea regulilor de compensare financiară a resurselor dispecerizabile angajate în scopul redispecerizării sau comercializării în contrapartidă coordonată care nu se bazează pe piaţă şi pentru modificarea unor reguli din domeniul energiei electrice", cu termene de implementare 01.09.2020, pentru tranzacţiile pe PE şi respectiv luna octombrie 2020 pentru stabilirea obligaţiilor de plată şi drepturilor de încasare aferente tranzacţiilor înregistrate de participanţii la PE, pentru dezechilibrele cantitative şi valorice ale PRE şi pentru redistribuirea costurilor/veniturilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului.

Din analiza prevederilor Ordinul nr.152 s-a constatat, din nou, necesitatea unor modificări ale specificaţiilor tehnice care au fost transmise în luna aprilie 2020 către GE Grid Solutions SAS, furnizorul platformei informatice, căruia i-au fost comunicate cu celeritate.

În cea de-a doua jumătate a lunii septembrie au fost efectuate împreună cu GE Grid Solutions SAS testele privind implementarea prevederilor Ordinului ANRE nr.61/31.03.2020 şi ale Ordinului ANRE nr.152/24.08.2020, teste care au fost finalizate cu succes, iar ulterior implementarea cu efecte comerciale a noului modului de calcul pentru decontare aferent tranzacţiile pe PE şi a dezechilibrelor PRE a fost realizată în condiţii foarte bune.

În conformitate cu prevederile Art.5 din Ordinul ANRE nr. 61/31.03.2020 pentru aprobarea „Regulamentului de programare a unităţilor de producţie dispecerizabile, a consumatorilor dispecerizabili şi a instalaţiilor de stocare dispecerizabile, a Regulamentului de funcţionare şi de decontare a pieţei de echilibrare şi a Regulamentului de calcul şi de decontare a dezechilibrelor părţilor responsabile cu echilibrarea, prin adresa OPCOM nr. 44750/01.10.2020 au fost transmise, spre informare la ANRE:

- Procedura privind stabilirea lunară a drepturilor de încasare şi a obligaţiilor de plată şi aferente tranzacţiilor din Piaţa de Echilibrare" elaborată în conformitate cu prevederile Art.171 şi Art.172 din „Regulamentul de funcţionare şi de decontare a pieţei de echilibrare - anexa 2 la ordinul menţionat
- „Procedura privind stabilirea preţurilor de deficit şi de excedent a dezechilibrelor cantitative şi valorice ale PRE şi a redistribuirii lunare a veniturilor sau costurilor suplimentare elaborată în conformitate cu prevederile Art. 139 şi Art.140 din „Regulamentul de calcul şi de decontare a dezechilibrelor părţilor responsabile cu echilibrarea - anexa 3 la ordinul menţionat.

ANRE a publicat „Proiectul de Ordin pentru aprobarea Regulamentului de calcul şi de decontare a dezechilibrelor părţilor responsabile cu echilibrarea – preţ unic de dezechilibru" , document pe care

OPCOM a analizat și a transmis la ANRE cu adresa nr. 44483/30.09.2020 punctul de vedere și observațiile referitoare la proiectul de ordin.

OPCOM a analizat faza a II-a a „Proiectului de Ordin pentru aprobarea Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea – preț unic de dezechilibru și pentru modificarea și abrogarea unor prevederi pe piața de energie electrică" publicat în data de 21.10.2020 și a transmis la ANRE cu adresa nr. 50027/28.10.2020 punctul de vedere și observațiile referitoare la documentul supus consultării publice, precum și rezultatele unor simulări proprii,efectuate la inițiativa OPCOM, pentru luna septembrie 2020, comparativ cu rezultatele obținute prin aplicarea prevederilor Ordinului ANRE nr.61/2020.

În perioada octombrie-decembrie 2020, OPCOM a efectuat, la solicitarea ANRE mai multe simulări pentru o serie de variante de formule de calcul, în vederea facilitării deciziei ANRE pentru aprobarea formei finale a „Ordinului nr. 213/ 25.11. 2020 pentru aprobarea Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea – preț unic de dezechilibru și pentru modificarea unor ordine ale preşedintelui ANRE" și ulterior a Ordinului nr. 231/16.12.2020 privind modificarea și completarea Ordinului preşedintelui ANRE nr. 213/2020 pentru aprobarea Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea - preț unic de dezechilibru și pentru modificarea unor ordine ale preşedintelui ANRE și pentru modificarea Regulamentului de funcționare și de decontare a pieței de echilibrare, aprobat prin Ordinul preşedintelui ANRE nr. 61/2020" (pentru acest ultim document ANRE a publicat Proiectul de Ordin în data de 27.11.2020). Prin adresa nr.56857/15.12.2020 OPCOM a solicitat aplicarea prevederilor celor două ordine, începând cu data de 01.02.2021, odată cu trecerea la intervalul de decontare de 15 minute, deoarece menținerea unui nivel de granularitate de 60 minute prezenta potențialul de a genera pe lângă un sentiment de neîncredere în rândul participanților la piață și părților responsabile cu echilibrarea, entități care suportă în mod direct de consecințele financiare ale implementării și eventuale riscuri de valori mari ale dezechilibrelor PRE.

La începutul celei de a treia decade a lunii decembrie 2020, au fost elaborate specificațiile tehnice care au fost transmise către GE Grid Solutions SAS, furnizorul platformei informatice, dedicate activității de stabilire a obligațiilor de plată și a drepturilor de încasare pentru tranzacțiile realizate pe PE și pentru dezechilibrele cantitative și valorice ale PRE, privind modificările necesare în platforma informatică față de formulele implementate urmare a prevederilor Ordinelor nr.6/202 și nr.152/2020.

În perioada decembrie 2020, în conformitate cu dispozițiile art.2 din Ordinul ANRE nr.213/25.11.2020, modificat și completat prin Ordinul ANRE nr.231/16.12.2020, OPCOM a efectuat, pentru perioada 1.09.2020 – 30.11.2020, simulări pentru determinarea prețurile orare finale unice de dezechilibru, prețurile orare finale de deficit, prețurile orare finale de excedent și ale dezechilibrelor valorice orare ale PRE calculate conform regulilor aprobate de ANRE prin cele două acte normative menționate, iar informațiile rezultate au fost transmise pe e-mail către ANRE și PRE implicate.

Din analiza prevederilor Ordinelor ANRE nr.213/25.11.2020 și nr.231/16.12.2020 a rezultat necesitatea unor modificări importante ale platformei informatice dedicate activității de stabilire a drepturilor de încasat și ale obligațiilor de plată ale participanților la PE și a dezechilibrelor cantitative și valorice ale PRE, în vederea determinării prețurilor finale unice de dezechilibru, prețurilor finale de deficit, prețurilor finale de excedent, obligațiilor de plată și a drepturilor de încasat pentru dezechilibrele PRE, precum și pentru stabilirea valorii costurilor sau veniturilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului.

Astfel, noile reguli contin elemente noi de calcul/modificări substanțiale (aplicabile din luna martie 2021) față de regulile implementate, începând cu luna octombrie 2020 (prin Ordinele ANRE nr.61/31.03.2020 și nr.152/24.08.2020), după cum urmează:

a) Elementele noi de calcul introduse:
   - Prețurile medii ponderate al prețurilor marginale la Creștere/Reducere de Putere, stabilite pentru fiecare ID;
   - Prețurile inițiale unice de dezechilibru, determinate pentru fiecare ID;
   - Componentele de neutralitate financiară a OTS, determinate pentru fiecare ID;
   - Criteriile privind stabilirea ID în care se aplică prețurile finale unice de dezechilibru, respectiv a ID în care se aplică prețurile finale de deficit și prețurile finale de excedent;

- Preţurile iniţiale de deficit şi preţurile iniţiale de excedent, determinate pentru fiecare ID, în care se aplică preţurile duble;
- Preţurile finale unice de dezechilibru, preţurile finale de deficit şi preţurile finale de excedent, determinate pe fiecare ID, corespunzător criteriilor de aplicare a acestor preţuri;
- Costurile/veniturile din echilibrarea sistemului, stabilite pentru ID în care se aplică preţurile finale unice de dezechilibru.

b) Modificări ale formulelor de calcul privind:
- Stabilirea penalităţii specifice pe fiecare ID, care se aplică pentru livrarea parţială a energiei de echilibrare la Creştere/Reducere de Putere pentru fiecare UD/CD/ISD, pe baza preţului initial unic de dezechilibru sau pe baza preţurilor iniţiale de deficit, respectiv preţurile iniţiale de excedent, după caz;
- Costurile pentru echilibrarea sistemului, pe fiecare ID, amendate cu obligaţiile de plată ale PRE-Schimburi Neplanificate, calculate pe baza preţului initial unic de dezechilibru sau pe baza preţului iniţial de deficit, după caz;
- Veniturile pentru echilibrarea sistemului, pe fiecare ID, amendate cu drepturile de încasat ale PRE-Schimburi Neplanificate, calculate pe baza preţului initial unic de dezechilibru sau pe baza preţului iniţial de excedent, după caz.

In data de 21.12.2020, OPCOM SA a transmis către GE Grid Solutions SAS, furnizorul platformei informatice:
- Specificaţiile tehnice (Settlement Enhancement Project) conţinând modificările necesare faţă de formulele existente,
- Sinteza modificărilor necesare în formulele de calcul din platforma informatică,
- Diferenţele din punct de vedere al formulelor de calcul dintre regulile prevăzute prin Ordinele ANRE nr.213/2020 şi nr.231/2020, comparativ cu cele din Ordinele ANRE nr.61/2020 şi nr.152/2020 (implementate începând cu luna octombrie 2020).

18.9. Cadrul de reglementare european

Avand in vedere procesul in derulare la nivel european de gestionare / elaborare a cadrului contractual referitor la crearea si operarea cuplarii unice a pietelor pentru ziua urmatoare (SDAC, Single Day-Ahead Coupling) si a cuplarii unice a pietelor intrazilnice de energie electrica (SIDC, Single Intra-Day Coupling), OPCOM a participat la negocierea si stabilirea a noi contracte si a gestionat o serie de acorduri/contracte aflate in derulare, dupa cum urmeaza:
- „The Master Agreement on 4M Market Coupling", document prin care sunt stabilite scopul si forma de cooperare, coordonare si flux informational intre OPEED si OTS ca parti ale proiectului 4M MC in procesul de operare in comun a cuplarii pietelor pentru ziua urmatoare din cele patru tari, Republica Cehă, Slovacia, Ungaria şi România;
- „4M MC PX-PX Agreement", document care stabileste principiile generale ale colaborarii intre OPEED ca parti in cadrul 4M MC, precum si termenii si conditiile care guverneaza operarea 4M MC din punctul de vedere al responsabilitatilor ce revin burselor de energie;
- Acordul cadru al Proiectului privind proiectarea si faza de implementare a proiectului de cuplare pe baza de fluxuri in regiunea CEE, Core FB MC;
- Acordul cadru de servicii de management de proiect (PMO) incheiat intre partile Core FB MC si furnizorul serviciilor PMO;
- Contractele de cooperare si co-proprietate PCR;
- Contractul de cooperare al tuturor OPEED-urilor (All NEMO Cooperation Agreement; ANCA), conform prevederilor Planului OCP (anterior INCA, Interim NEMO Cooperation Agreement);
- Contractul operational pentru cuplarea unica a pietelor intrazilnice incheiat intre OTS-uri si OPEED-uri (Intraday Operations Agreement, IDOA);
- Contractul operational dintre OPEED-uri pentru cuplarea unica a pietelor intrazilnice (ANIDOA, All NEMOs Intra-Day Operational Agreement);

- Contractul operational aferent SDAC incheiat intre OPEED-uri si OTS-uri (Single Day-Ahead Coupling Operations Agreement; SDAC DAOA) si a Contractului de prestari servicii de entitatea centrala de decontare in cadrul cooperarii sub contractul SDAC DAOA, incheiat incheiat intre OPEED-uri, OTS-uri si furnizorul de servicii (Central Settlement Entity Service Level Agreement for Day-Ahead Coupling Operations);
- Contractul operational aferent SDAC incheiat intre OPEED-uri (All NEMO Day Ahead Operational Agreement; ANDOA);
- Contractul de prestari servicii de Oficiu de management de proiect sub auspiciile IDOA, incheiat intre OTS-uri, OPEED-uri si furnizorul de servicii (Framework Agreement "Project Management Office (PMO) Services for joint-XBID Project");
- Contractul de servicii inclusiv de oficiu de management de proiect - PMO (Consultancy Service Agreement), existent intre intre burse (actual OPEED-uri) din proiectul initial XBID si furnizorul de servicii;
- Contractul XBID-MSA incheiat de burse cu furnizorul solutiei in cadrul XBID;
- Contractul de prestari servicii PMI Logger Analysis Tool incheiat cu furnizorul de servicii IT in cadrul XBID;
- Contractul cadru de prestari servicii incheiat de burse cu furnizorul de servicii de comunicatii in cadrul XBID;
- Acorduri de confidentialitate incheiate cu funizorii IT;
- Alte contracte de suport, mentenanta, prestari servicii etc.

18.10. Elaborare analize, puncte de vedere si observatii la documentele conexe activitatii

- OPCOM este membru al Consiliului Consultativ constituit prin Ordinul Ministrului Energiei nr. 725/08.10.2018 pentru dezvoltarea unui mecanism de sprijin de tipul Contracte pentru Diferență și în această calitate reprezentanții OPCOM au participat la sediul Ministerului Energiei la întâlnirile dintre reprezentanții MARSH EUROPE SA, declarată câștigătoare a procedurii de achiziție a serviciilor pentru elaborarea studiului privind dezvoltarea unui mecanism financiar de tipul Contracte pentru Diferență și reprezentanții Comitetului Consultativ și cei ai Comisiei de recepție a livrabilelor.

  Mecanismul de sprijin prin ajutor de stat ce face obiectul proiectului presupune implementarea la nivelul sectorului energiei electrice a unei noi funcții și anume aceea de Contraparte centrală pentru contractele pentru diferență.

  Conform practicii europene descrise în raportul consultanților acest rol este asumat fie de către Operatorul de Transport și de Sistem, fie de către entități nou create aflate în coordonarea autorităților de stat (Guvern, Minister de resort).

  Având în vedere experiența deținută în calitate de contraparte pe piețele pe termen scurt, OPCOM și-a exprimat disponibilitatea de a raspunde favorabil propunerilor ce i-au fost adresate in cadrul Grupului de lucru si de a-și asuma rolul de Contraparte pentru Contractele pentru Diferență în cadrul unui mecanism de sprijin bazat pe ajutor de stat prin Contracte pentru Diferență.

  Față de rezultatele proiectului de consultanță, la nivelul Ministerului Energiei a fost luată decizia inițierii unui proces de consultare publică cu privire la implementarea Contractelor pentru Diferență în România pe baza documentului *„Elaborarea unui mecanism de sprijin de tipul Contracte pentru Diferență („CfD") pentru producerea de energie cu emisii reduse de carbon"*.

  Pe baza observațiilor colectate și a discuțiilor clarificatoare purtate la nivelul Ministerului Energiei a fost întocmit documentul intitulat „Principii generale privind implementarea unui mecanism de sprijin de tipul Contracte pentru Diferență („CfD") pentru producerea de energie electrică cu emisii reduse de carbon", document care preia atât concluziile studiului realizat cu sprijinul consorțiului Marsh Europe, NERA Economic Consulting și CMS Cameron McKenna, cât și din o parte dintre comentariile/observațiile efectuate de ANRE, OPCOM si CNTEE Transelectrica. În acest document se regăsește și propunerea ca rolul de Contraparte pentru Contractele pentru Diferență să fie îndeplinit de către OPCOM urmând ca, în acest sens OPCOM să răspundă pentru îndeplinirea următoarelor activități principale:

- stabilirea valorilor aferente pentru preţul de referinţă utilizat pentru stabilirea nivelului sprijinului acordat prin Contracte pentru Diferenţă;
- colectarea obligaţiilor aferente pentru Taxa de consum pe baza căreia se vor constitui fondurile necesare mecanismului de sprijin;
- colectarea sumelor aferente din partea producătorilor de energie electrică în cazul în care preţul de valorificare a energiei electrice este superior preţului de exercitare a Contractului pentru Diferenţă de care acesta dispune;
- gestionarea garanţiilor constituite de către părţile implicate şi cărora le revin obligaţii de plată conform regulilor de funcţionarea mecanismului de sprijin;
- realizarea plăţilor către beneficiarii din cadrul Contractelor pentru Diferenţă pentru sumele stabilite pe baza diferenţelor dintre preţul de exercitare al contractului şi preţul de referinţă al pieţei stabilit conform regulilor aplicabile în cadrul mecanismului de sprijin;
- monitorizarea datelor privind evoluţia preţului de referinţă şi cele privind orele de producere a energiei electrice de către beneficiarul unui CfD pentru a se asigura că nu sunt realizate plăţi în cadrul mecanismul de sprijin prin ajutor de stat în perioadele cu un preţ negativ;
- monitorizarea obligaţiilor asumate de fiecare beneficiar.

Pentru continuarea demersurilor aferente acestui proiect privind implementarea unui mecanism de sprijin de tipul Contracte pentru Diferenţă („CfD") pentru producerea de energie electrică cu emisii reduse de carbon, Ministerul Energiei a adresat OPCOM rugămintea de a continua buna colaborare şi în vederea pregătirii etapei a doua a acestui proiect, respectiv dezvoltarea cadrului legislativ şi instituţional aferent implementării acestui mecanism de sprijin în România, fapt ce a determinat participarea OPCOM la stabilirea formei finale a documentului *„Caietul de sarcini pentru pentru elaborarea Studiului privind dezvoltarea legislaţiei necesare pentru implementarea mecanismului de sprijin de tipul Contract pentru Diferenţă adaptat condiţiilor specifice ale României"*.

De asemenea, OPCOM a participat in cadrul Comitetului Consultativ organizat în cadrul proiectului „Suport tehnic pentru proiectarea noii pieţe a energiei electrice din România" ("Technical support for the design of the new electricity market in Romania" SRSS / SC2019 / 016) derulat la nivelul MEEMS în cadrul programului de finanţare al Comisiei Europene, în calitate de Autoritate contractantă, pentru Sprijin pentru Reforme Structurale, pentru stabilirea formei finale a "Raportului referitor la proiectarea unei noi pieţe a energiei in Romania si prezentare" ("Final version of a report with a proposal for the design of a new electricity market in Romania and a presentation") realizat de PWC (PricewaterhouseCoopers Management Consultants SRL).

- Elaborarea de propuneri si puncte de vedere in cadrul Grupului de lucru constituit in baza Deciziei ANRE nr. 52/2018 pentru instituirea unor reguli de acces la piata care sa ia in considerare partile implicate in proiectele de investitii este de natura sa permita adaptarea cadrului de reglementare pentru organizarea de sesiuni de licitaţie faţă de condiţii de contract stabilite anterior pe baza analizelor si negocierilor din cadrul proiectelor de investitii. Astfel de licitatii pot asigura valorificarea potenţialului proiectului prin contractarea energiei electrice de către orice operator economic, participant la piata, care indeplineste conditiile de calificare stabilite de catre investitori in cadrul proiectului de investitii, in mod transparent si centralizat, pe baza confruntarii concurentiale, prin pret, cantitate, perioade de livrare, pe o platforma de licitatii centralizata.
- Analizele diverselor solicitări ale ANAF/Instanţelor de Judecată şi elaborarea răspunsurilor corespunzătoare.
- Participare la sedinţele Comandamentului de iarnă şi prezentarea sintezei funcţionării PZU, precum şi a altor aspecte ale funcţionării pieţelor administrate de OPCOM, în funcţie de problemele ridicate în cadrul întâlnirilor;
- Elaborarea de propuneri, la solicitarea autoritatilor, la documentele aflate in proces de elaborare sau monitorizare la nivel national/european, precum si participarea in cadrul grupurilor de lucru constituite la nivel ministerial (Planul Naţional Integrat în domeniul Energiei şi Schimbărilor Climatice 2021-2030 etc). De asemenea, participarea la elaborarea altor solicitari de la autoritati: Prospectul de tara in vederea includerii informatiilor referitoare la OPCOM si menite a oferi informatii suplimentare potentialilor investitori in emisiunile de euroobligaţiuni realizate de Ministerul Finantelor etc.

19. Activitatea de supraveghere a functionarii pietelor administrate

Activitatea de supraveghere s-a desfasurat in anul 2020 aplicand prevederile procedurii operationale elaborata in conformitate cu prevederile „Codului comercial al pietei angro de energie electrica" si ale „Metodologiei de monitorizare a pietei angro de energie electrica" aprobata prin Ordinul ANRE nr. 67/2018: „Procedura operationala privind supravegherea functionarii pietelor administrate de energie electrica si de gaze naturale". In ceea ce informatiile publice, SSFPA a aplicat prevederile referitoare la transparenta si monitorizare stipulate in regulamentele de functionare ale pietelor administrate de OPCOM. Aceste prevederi sunt transpuse in proceduri interne de lucru: „Supravegherea functionarii pietelor administrate" si „Colectarea datelor publice si private in vederea indeplinirii sarcinilor de supraveghere si raportare", parti componente ale sistemului de management al calitatii. Suplimentar, in vederea indeplinirii obligatiilor OPCOM, in calitate de piata organizata si de Mecanism de Raportare Inregistrat, in conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1348/2014 al Comisiei privind raportarea de date, pentru punerea în aplicare a articolului 8 alineatele (2) si (6) din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European si al Consiliului privind integritatea si transparența pietei angro de energie, precum si in calitate de Operator al Pietei de Energie Electrica Desemnat, in conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1222/2015 al Comisiei pentru stabilirea unor linii directoare privind alocarea capacitatilor si gestionarea congestiilor, SSFPA in activitatea desfasurata aplica si prevedile procedurii interne de lucru „Raportarea informatiilor catre ACER conform REMIT si CACM".

Rezultatele activitatii de supraveghere raspund necesitatilor de informare a patru factori, managementul OPCOM, Autoritatea de reglementare, Agentia pentru Cooperarea Reglementatorilor Europeni in domeniul Energiei si participantii la piata, concretizandu-se in:

- rapoarte interne periodice (zilnice, saptamanale, lunare) precum si ori de cate ori este cazul, asupra aspectelor legate de functionarea pietelor administrate, rezultatelor si concluziilor monitorizarii;
- rapoarte externe, catre autoritatea de reglementare, periodice (zilnice, saptamanale, lunare) precum si ori de cate ori este cazul, asupra evenimentelor deosebite inregistrate in functionarea pietelor administrate, asupra indicatorilor de performanta si de concentrare si asupra comportamentului participantilor la piata. Raportarile includ atat date primare (date de intrare/iesire din procesele de tranzactionare), cat si prelucrari, analize si interpretari ale evolutiei pietelor, sintetizate in cadrul informarilor saptamanale si a rapoartelor lunare;
- rapoarte externe, catre Agentia pentru Cooperarea Reglementatorilor Europeni in domeniul Energiei (ACER), conform Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European si al Consiliului privind integritatea si transparenta pietei angro de energie (REMIT), cu periodiciate zilnica, ofertele si tranzactiile stabilite pe pietele administrate de OPCOM in calitate de piata organizata (OMP);
- rapoarte externe, catre Agentia pentru Cooperarea Reglementatorilor Europeni in domeniul Energiei (ACER), conform Regulamentului (UE) nr. 2015/1222 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacitatilor si gestionarea congestiilor (CACM) si in mod specific a prevederilor mentionate in Articolul 82 (6), Monitorizarea punerii in aplicare a cuplarii unice a pietelor pentru ziua urmatoare si a pietelor intrazilnice, respectiv obligatia OPEED-urilor de a furniza, la cererea comuna a agentiei si a ENTSO pentru energie electrica, cu periodiciate semestriala, informatiile necesare in contextul sarcinilor lor de monitorizare a punerii in aplicare a SDAC (Single Day-Ahead Coupling) si SIDC (Single Intra-Day Coupling).
- rapoarte publice periodice referitoare la functionarea pietelor, agregate la un nivel care sa nu dezvaluie pozitia pe piata a unui anumit participant. Canalul principal de diseminare a acestei informatii este website-ul OPCOM.

Raportarile includ atat date primare (date de intrare/iesire din procesele de tranzactionare), cat si prelucrari, analize si interpretari ale evolutiei pietelor, sintetizate in cadrul informarilor saptamanale si a rapoartelor lunare.

Suplimentar raportarilor periodice, s-a raspuns prompt tuturor solicitarilor venite din partea autoritatii de reglementare, furnizand rezultatele unor analize privind comportamentul de ofertare al unor participanti, valorile indicatorilor de concentrare la nivelul ofertelor/tranzactiilor pe fiecare dintre pietele administrate, alte situatii realizate la cerere.

Activitatile de supraveghere si raportare conform REMIT catre ACER/ANRE desfasurate in anul 2020:

- Raportarea, incepand cu 7 octombrie 2015, catre Agentia pentru Cooperarea Reglementatorilor Europeni in domeniul Energiei (ACER), conform Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 al

Parlamentului European si al Consiliului privind integritatea si transparenta pietei angro de energie (REMIT), a ofertelor si tranzactiilor stabilite pe pietele administrate de OPCOM in calitate de piata organizata (OMP).

- Monitorizarea acordurilor de raportare conform REMIT si a actelor aditionale la acordurile de raportare, a elementelor de facturare a serviciilor prestate de OPCOM pentru raportarea catre ACER.
- Elaborarea de propuneri de extindere a serviciilor de raportare oferite de OPCOM (tarife, contracte).
- Raportarea trimestriala catre ANRE a contractelor raportate catre ACER, incheiate in afara pietelor administrate de catre OPCOM, defalcat pe tipuri de tarife (tarif reglementat, tarif nereglementat).
- Raportarea catre ACER/ANRE a STR-urilor (Suspicious Transaction Reporting) conform articolelor 15 si 16 din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind integritatea si transparenta pietei angro de energie.
- Clarificarea impreuna cu ACER a elementelor supuse raportarii conform REMIT.
- Participarea, in organizarea ACER, la reuniunile partilor semnatare ale Memorandumului de Intelegere intre ACER si pietele de energie organizate privind cooperarea in monitorizarea pietei in conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) Nr. 1227/2011 al Parlamentului European si al Consiliului privind integritatea si transparenta pietei angro de energie (REMIT).

Activitatile de raportare conform CACM catre ACER desfasurate in anul 2020:

- Raportarea semestriala, incepand cu 1 iulie 2018, catre Agentia pentru Cooperarea Reglementatorilor Europeni in domeniul Energiei (ACER), Regulamentului (UE) nr. 2015/1222 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacitatilor si gestionarea congestiilor (CACM) si in mod specific a prevederilor mentionate in Articolul 82 (6), Monitorizarea punerii in aplicare a cuplarii unice a pietelor pentru ziua urmatoare si a pietelor intrazilnice, respectiv obligatia OPEED-urilor de a furniza, la cererea comuna a agentiei si a ENTSO pentru energie electrica, cu periodiciate semestriala, informatiile necesare in contextul sarcinilor lor de monitorizare a punerii in aplicare a SDAC (Single Day-Ahead Coupling) si SIDC (Single Intra-Day Coupling).
- Clarificarea impreuna cu ACER a elementelor supuse raportarii conform CACM.

In anul 2020 s-a continuat elaborarea, in versiunile romana si engleza, a urmatoarelor rapoarte: raport zilnic privind participarea si concentrarea pe PZU si PI (este evidentiat numarul participantilor activi, rata de concentrare a primilor trei vanzatori/cumparatori si indicatorul Herfindahl-Hirschman pe parte de vanzare si cumparare); raport saptamanal privind functionarea pietelor administrate de energie electrica si de gaze naturale in saptamana anterioara raportarii; raport lunar privind participarea si concentrarea pe PCCB-LE, PCCB-NC, PC-OTC, PCSCV, (este evidentiat numarul participantilor activi, rata de concentrare a primilor trei vanzatori/cumparatori si indicatorul Herfindahl-Hirschman pe parte de vanzare si cumparare in luna anterioara raportarii). S-a imbunatatit continutul rapoartelor saptamanale, lunare si anuale de evolutie a performantei pietelor administrate de OPCOM. S-a extins informatia publicata pe website cu cea referitoare la rezultatele stabilite pe platforma de tranzactionare M7 Trading a PI. De asemenea, a fost actualizat documentul privind indicii specifici publicati de OPCOM prin introducerea modului de calcul pentru prețurile / volumele stabilite pe PCCB-NC, PCE-ESRE-CV, PCGN-LN și clarificări privind actualizarea indicilor.

Au fost realizate in vederea difuzarii catre agentiile de stiri si mass-media din tara (Bursa) si strainatate (Heren) precum si in scopul elaborarii comunicatelor de presa (lunare, anuale, prilejuite de diverse evenimente), sinteze specifice ale rezultatelor functionarii pietelor administrate, incluzand gradul de participare si evolutia indicatorilor de performanta.

Comunicatele de presa au fost elaborate si publicate pe site-ul OPCOM in legatura cu evolutia parametrilor ce caracterizeaza fiecare piata, semnaland opiniei publice si implicit participantilor cresterea lichiditatii – vectorul principal pentru descoperirea pretului corect.

In anul 2020 a continuat colaborarea cu „Observatorul de piata din sectorul energiei al Comisiei Europene", prin furnizarea datelor necesare prezentarii pietei spot din Romania in cadrul Rapoartelor trimestriale privind pietele de energie electrica din Europa. A continuat, de asemenea, colaborarea cu

Prospex Research Ltd prin furnizarea datelor necesare prezentarii pietei spot din Romania in cadrul rapoartelor anuale privind pietele de energie electrica din Europa.

Au fost furnizate la cerere informatii de natura publica, raspunsuri la intrebari/solicitari formulate de edituri/furnizori de date din tara si din strainate.

In procesul de diseminare a informatiei neutre relevante s-a urmarit in permanenta corecta gestionare a datelor referitoare la rezultatele functionarii pietelor administrate, precum si imbunatatirea/extinderea informatiei publicate.

In anul 2020 a continuat activitatea de verificare a respectarii reglementarilor ANRE, a normelor interne de catre fiecare departament operativ din cadrul OPCOM.

In ceea ce priveste monitorizarea conformitatii cu legislatia primara si secundara, s-a colaborat cu serviciile operative in urmatoarele directii de analiza: analiza propunerilor legislative (legislatie primara si secundara cu impact asupra domeniului de activitate al societatii) si elaborarea de puncte de vedere cu privire la continutul acestora - s-a colaborat permanent cu serviciile operative din cadrul OPCOM in vederea amendarii unor propuneri de legislatie secundara, sesizarii anumitor aspecte procedurale/actualizarii unor documente interne, elaborarii de noi reglementari; analiza adecvarii reglementarilor la obiectivele pietelor centralizate administrate de OPCOM S.A., identificarea oportunitatii adoptarii unor mecanisme si produse noi si a zonelor de reglementare ce necesita dezvoltari prin evaluarea comparativa a pietelor administrate de OPCOM S.A. cu cele similare din Europa – s-a colaborat cu departamentele operative sau direct implicate la adecvarea reglementarilor in vigoare la obiectivele si intentiile OPCOM de punere in functiune a noi mecanisme de tranzactionare.

In vederea facilitarii monitorizarii performantei pietelor administrate de OPCOM si a comportamentului participantilor au fost imbunatatite si intretinute aplicatiile informatice dezvoltate intern, au fost create aplicatii noi, in functie de necesitatile impuse de solicitarile ANRE, ale ministerului sau a altor autoritati.

In anul 2020 prin activitatea de supraveghere s-a contribuit si la implementarea in cadrul OPCOM a:

- prevederilor REMIT, Regulamentul (UE) nr 1227/2011 al Parlamentului European si al Consiliului privind integritatea si transparenta pietei angro de energie electrica, din perspectiva continuarii implementarii cerintelor/standardelor de raportare a datelor si a implementarii prevederilor articolului 15 din REMIT privind supravegherea pietelor administrate,
- a obligatiilor de raportare conform Regulamentului (UE) nr. 2015/1222 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacitatilor si gestionarea congestiilor (CACM) si in mod specific a prevederilor mentionate in Articolul 82 (6), Monitorizarea punerii in aplicare a cuplarii unice a pietelor pentru ziua urmatoare si a pietelor intrazilnice, respectiv obligatia OPEED-urilor de a furniza, la cererea comuna a agentiei si a ENTSO pentru energie electrica, informatiile necesare in contextul sarcinilor lor de monitorizare a punerii in aplicare a SDAC (Single Day-Ahead Coupling) si SIDC (Single Intra-Day Coupling).

Reprezentantii OPCOM au participat la urmatoarele evenimente organizate in cursul anului 2020: atelierul de lucru dedicat licitatiilor pentru stabilirea preturilor capacitatii intrazilnice organizat la nivelul SIDC, eveniment care s-a desfasurat in data de 5 februarie 2020 la Viena; intalnirea virtuala organizata de ANRE privind proiectul de ORDIN pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor reglementate și a prețurilor aplicate de furnizorii de ultimă instanță clienților finali pentru perioada 1 iulie – 31 decembrie 2020, intalnire ce s-a desfasurat in data de 05.06.2020; seminarul virtual organizat de ACER cu RRM-urile privind modelul taxei REMIT datorata ACER, intalnire ce s-a desfasurat in data de 15.07.2020; teleconferinta organizata de catre Transelectrica in data de 13.10.2020 cu privire la aplicarea prevederilor Ordinului ANRE nr. 61/2020 și ale Ordinului ANRE nr. 152/2020; la videoconferinta organizata de Consiliul Concurentei in data de 19.11.2020, in vederea lansarii Raportului „Evolutia concurentei in sectoare cheie - 2020"; masa rotunda virtuala organizata de ACER cu OMP-urile privind BREXIT, modificarile TRUM si modelul taxei REMIT datorata ACER, intalnire ce s-a desfasurat in data de 24.11.2020 si in 02.12.2020; intalnirea virtuala organizata de MEEMA in contextul procesului de transpunere a legislației europene in domeniul energiei electrice in Legea 123/2012, intalnire ce s-a desfasurat in data de 25.11.2020; webinar-iile organizate de ACER (RRM User Group); Grupul ad-hoc al EUROPEX pe probleme de reglementare (MIT TF).

S-a furnizat suport permanent la intocmirea prezentarilor OPCOM privind evolutia pietelor centralizate administrate de OPCOM, sustinute in cadrul unor manifestari interne si internationale: conferinte, seminarii, mese rotunde, intalniri cu diverse foruri internationale, precum si pentru sustinerea

proiectelor aflate in derulare in cadrul OPCOM: REMIT, Condico-NFF, OPEED (NEMO), PCR, SDAC, XBID/SIDC, Core FB MC, Interim Coupling.

Au fost permanent sustinute comunicarile OPCOM catre piata emise prin intermediul website-ului, atat referitoare la aspecte tehnice, de natura operativa, cat si referitoare la rezultatele si realizarile inregistrate in activitatea de operare si dezvoltare a OPCOM.

S-a dat curs tuturor solicitarilor provenite de la autoritati privind comunicarea de informatii cu privire la sinteze ale indicatorilor de performanta a pietelor administrate, evaluarea nivelului de concurenta pe piata pentru ziua urmatoare administrata de OPCOM, rata de concentrare, indicatorul Herfindahl-Hirschman si comportamentul participantilor la pietele administrate.

20. Activitatea de raportare catre ACER (REMIT)

Regulamentul de punere in aplicare a prevederilor REMIT (Regulamentul nr. 1348/2014) a intrat in vigoare in data de 7 ianuarie 2015, data la care Agentia pentru Cooperarea Autoritatilor de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER) a publicat Manualul Procedurilor cu privire la raportarea datelor, cerintele impuse mecanismelor de raportare pentru a fi inregistrate in vederea raportarii conform REMIT, lista pietelor organizate precum si Manualul de raportare a tranzactiilor (TRUM).

OPCOM a initiat procesul de inregistrare ca RRM (Mecanism de raportare inregistrat) in data de 19.01.2015, transmitand ACER informatiile obligatorii pentru identificarea sa in aceasta calitate. In data de 12.02.2015 identificarea OPCOM a fost confirmata de ACER, solicitandu-se continuarea procesului de inregistrare a contului utilizatorului Administratorului RRM. Au fost elaborate documentele care sa ateste indeplinirea cerintelelor impuse RRM si transmise ACER in vederea analizarii, astfel ca in data de 24.07.2015, OPCOM a fost aprobat de catre agentie ca Mecanism de raportare inregistrat. Alaturi de OPCOM, dintre cele 34 de mecanisme de raportare pre-inregistrate, in lista primelor cinci mecanisme de raportare inregistrate de ACER la nivel european au fost nominalizate Nord Pool Spot AS – Norvegia, EFETnet B.V. – Olanda, OMI-Polo Español S.A. (OMIE) – Spania si OMIP - Pólo Português S.G.M.R. - Portugalia. Aceasta aprobare a conferit OPCOM dreptul de a raporta ofertele si tranzactiile, in numele unui participant la piata, catre agentie, daca participantul delega aceasta responsabilitate catre OPCOM. Prima faza a raportarii REMIT a inceput la 7 octombrie 2015. In acest scop, a fost necesara inclusiv crearea cadrului contractual care sa prevada prestarea de catre OPCOM a serviciilor de raportare, conform REMIT, inclusiv modalitatea de remunerare a acestei activitati, conform reglementarilor ANRE si a deciziilor Consiliului de administratie al OPCOM.

Serviciul de raportare este prestat zilnic incepand cu 7 octombrie 2015, pentru toti participantii activi si pentru toate pietele de energie electrica si gaze naturale administrate. In anul 2020 au fost raportate la ACER conform REMIT pentru cei peste 350 participanti activi pe pietele administrate de OPCOM un numar de 4.343.391 ordine de tranzactionare, respectiv un numar de 2.304.779 tranzactii.

Ulterior fiecarei operatiuni de raportare, prin intermediul sistemului de raportare https://reporting.opcom.ro/, OPCOM asigura accesul participantilor la datele raportate la ACER, în formatul impus de agentie, precum si accesul la confirmările de raportare a acestor date.

OPCOM a continuat pregatirea pentru indeplinirea, in numele participantilor la piata, a obligatiilor de raportare ce le revin acestora aplicabile incepand cu data de 07.04.2016, obligatii stabilite de Regulamentul de punere in aplicare (UE) nr. 1348/2014 al Comisiei privind raportarea de date, pentru punerea in aplicare a articolului 8 alineatele (2) si (6) din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European si al Consiliului privind integritatea si transparenta pietei angro de energie, de a raporta contractele standard si nestandardizate de furnizare de energie electrica si gaze efectuate in afara unei piete organizate, contractele de transport, precum si datele fundamentale necesar a fi raportate de operatorii de transport si de sistem de energie electrica, operatorii de transport si de sistem de gaze si operatorii sistemelor de inmagazinare.

In sprijinul participantilor la piata, OPCOM a oferit posibilitatea extinderii serviciilor prestate in cadrul fazei 1 de raportare conform REMIT, prin furnizarea de servicii de raportare a contractelor standard și nestandardizate, precum si a datelor fundamentale privind gazele a caror obligatie de raportare a revinit participantilor la piata incepand cu data de 7 aprilie 2016.

De asemenea, in sprijinul indeplinirii obligatiilor de raportare prevazute in Regulament pentru diferite categorii de factori implicati in aplicarea acestui Regulament, OPCOM si-a extins gama de servicii de

raportare oferite, parcurgand in acest scop etapele necesare autorizarii de catre ACER in vederea raportarii tipurilor de date care se incadreaza conform Regulamentului in categoria contractelor de transport, inclusiv revanzarea si transferul contractelor legate de transportul energiei electrice care au fost incheiate pe piete secundare, precum si a datelor fundamentale privind energia electrica si gazele, respectiv: contracte legate de transportul energiei electrice intre doua sau mai multe zone de ofertare incheiate ca rezultat al unei prime alocari a capacitatii de interconexiune, nominalizarile finale dintre zonele de ofertare specificand identitatea participantilor la piata implicati si cantitatea programata, precum si datele referitoare la capacitatea instalatiilor de inmagazinare, volumul de gaz inmagazinat la finalul unei zile gaziere, inclusiv injectii/extractii si anunturile de indisponibilitate planificata si neplanificata a instalatiei de inmagazinare.

Pana la sfarsitul lunii decembrie 2020 au fost semnate peste 480 de Acorduri REMIT, serviciile prestate conform acestuia facilitand indeplinirea obligatiilor de raportare ale participantilor la piata conform REMIT.

21. Directii de dezvoltare a OPCOM in vederea integrarii regionale si europene

21.1. Activitati in cadrul Proiectului de cuplare a pietelor pentru ziua urmatoare din Romania, Ungaria, Slovacia si Republica Ceha (4M MC) - perioada operationala privind:

- Indeplinirea sarcinilor ce revin OPCOM in cadrul Comitetului de conducere al burselor, respectiv reunit al burselor si operatorilor de transport si de sistem din cadrul 4M MC, respectiv: gestionarea cererilor de modificare care necesita aprobarea la nivelul comitetelor de conducere sau care nu au intrunit aprobarea tuturor partilor la nivelul OPSCOM, alte aspecte care au necesitat analize si decizii la nivelul 4M MC;
- Indeplinirea sarcinilor ce revin OPCOM in cadrul Comitetului Operativ, respectiv: gestionarea cererilor de modificare initiate de partile 4M MC, inclusiv EPEX in calitate de prestator al serviciilor de cuplare pentru HUPX si OKTE - incepand cu data de 19 noiembrie 2020 rolul de furnizor de servicii al OKTE este exercitat de OPCOM; tratarea incidentelor; actualizarea procedurilor operationale aplicate in functionarea zilnica a 4M MC, in cadrul testelor procedurale periodice si a testelor bazate pe scenarii surpriza pentru operatorii 4M MC;
- Urmarirea modului de derulare a acordurilor care guverneaza functionarea in regim cuplat a 4M MC si la care OPCOM este parte semnatara:
  - „The Master Agreement on 4M Market Coupling", document prin care sunt stabilite scopul si forma de cooperare, coordonare si flux informational intre partile proiectului 4M MC in procesul de operare in comun a cuplarii pietelor pentru ziua urmatoare din cele patru tari, Republica Cehă, Slovacia, Ungaria și România;
  - „4M MC PX-PX Agreement", document care stabileste principiile generale ale colaborarii in cadrul 4M MC, precum si termenii si conditiile care guverneaza operarea 4M.

Aceste acorduri au fost actualizate pentru o noua perioada contractuala, respectiv de la data de 19 noiembrie 2020 si pana la lansarea comerciala a Interim coupling, inclusiv prin luarea in considerare a furnizarii de servicii de cuplare de catre OPCOM in numele OKTE, bursa slovaca.

21.2. Activitati in cadrul Proiectului Core FB MC

-Participarea OPCOM in cadrul Comitetului de conducere reunit al proiectului Core FB MC, la teleconferintele JWG (Joint Working Group) si altor grupuri de lucru, in vederea contributiei la finalizarea documentelor proiectului (foaie de parcurs, proceduri operationale, scenarii si plan cadru de testare), sustinerea procesului de rulare externa paralela;

- Derularea activitatilor locale de implementare a modificarilor in perspectiva participarii la testele prevazute a se derula pe parcursului anul 2021;

- Participare la intalnirile Core IG+ (Core OTS, Core NRAs, participantii la piata si, incepand cu ultimele luni, cu participarea reprezentantilor ACER si ai Comisiei Europene);

-Participarea la procesul de stabilire a cadrului contractual regoional.

21.3. Activitati in cadrul demersurilor de integrare a 4M MC si MRC (Multi-Regional Coupling)

- Participarea OPCOM la pregatirea documentelor si discutiilor purtate la nivelul Comitetului de conducere, a Grupului de Experti, Grupurilor de lucru Proceduri, Testare, Legal constituite la nivelul proiectului Interim Coupling: revizuirea corespunzatoare a Foii de parcurs ca urmare a necesitatilor de reprogramare a testelor in conformitate cu pregatirea corespunzatoare a tuturor partilor pentru aceste teste, elaborarea procedurilor, a planului cadru de testare, scenariilor de test, gestionarea subiectelor deschise, elaborararea scenariilor de testare, stabilirea si finalizarea cadrului contractual regional in vederea semnarii la inceputul anului 2021;

- Derularea activitatilor locale de implementare a modificarilor si participarea la primele etape de testare ale proiectului;

- Participarea la teleconferintele comune ale partilor proiectului Interim Coupling, OPEED si OTS, cu autoritatile nationale de reglementare din cadrul proiectului, precum si cu reprezentantii ACER si ai Comisiei europene.

21.4. Activitati in cadrul SIDC, inclusiv din perspectiva administrarii si operarii solutiei locale de tranzactionare

- Gestionarea relatiei cu DBAG ulterior implementarii si lansarii comerciale a noii platforme de tranzactionare la finalul anului 2019, cu privire la dezvoltarile solicitate de OPCOM, participarea la teste, punerea in productie a versiunilor de software imbunatatite; coordonarea impreuna cu furnizorul DBAG a procesului de implementare a produsului de 15 minute in tranzactionare continua intrazilnica la nivel local intr-o prima etapa si, ulterior, la nivelul proiectului SIDC;

- Derularea activitatilor de pregatire a introducerii produsului de 15 minute pe piata intrazilnica, incluzand prezentari, furnizare raspunsuri catre factorii interesati, elaborare documente de informare si anunturi publice, proceduri, conventii etc; derularea colaborarii cu Transelectrica si ANRE, dupa caz, in vederea initierii si derularii actiunilor necesare procesului de implementare a produsului de 15 minute in tranzactionare continua intrazilnica la nivel local intr-o prima etapa si, ulterior, la nivelul proiectului SIDC; participarea la teleconferintele comune OPCOM-TEL-ANRE sau OPCOM-TEL-ANRE-Participantii la piata-Partile produselor de 15 minute pe Piata pentru Ziua Urmatoarea si piata intrazilnica administrate de OPCOM;

Participarea in cadrul structurilor decizionale si de lucru ale burselor, respectiv burselor si operatorilor de transport si de sistem din cadrul SIDC; exprimarea pozitiei OPCOM societatii in cadrul acestor grupuri organizate la nivelul proiectului european dedicat alocarii implicite de capacitate pe orizontul intrazilnic.

21.5. Activitati in procesul de participare a OPCOM la initiativa PCR

- Participarea OPCOM in structurile de lucru si decizionale constituite la nivelul initiativei (Grupurile de lucru Algoritm, Sisteme, Proceduri, Teste, Guvernanta, Financiar si Comunicare, precum si Comitetul operational – OPSCOM si Comitetul de conducere – Steering Committee);

- Participarea OPCOM la activitatile de dezvoltare a activelor PCR, respectiv a Euphemia si PMB, in vederea continuarii implementarii cerintelor Regulamentului 1222/2015;

- Participarea in cadrul Grupurilor tehnice de lucru organizate la nivelul PCR si NEMO Committee cu reprezentantii NSide, acesta din urma in calitate de furnizor al serviciilor de mentenanta, suport si dezvoltare a algoritmului Euphemia, utilizat in prezent in procesul de cuplare a pietelor pentru ziua urmatoare la nivelul MRC (Multi-Regional Coupling) si 4M MC si considerat prin prevederile Planului OCP (Planul de stabilire si exercitare a functiilor de cuplare) ca fiind punctul de plecare in dezvoltarea algoritmului de cuplare unica a pietei pentru ziua urmatoare (SDAC, Single Day-Ahead Coupling).

21.6. Activitati de extindere a portofoliului de servicii prestate de OPCOM: prestarea de servicii de implementare / operationale de cuplare catre OKTE, bursa slovaca, in proiectele Interim Coupling si Core FB MC

- Activitati de stabilire a cadrului de implementare si operational in vederea deservirii OKTE incepand cu 19 noiembrie 2020 in mecanismul operational 4M MC si ulterior in cadrul Interim Coupling si Core FB MC;

- Activitati de implementare a modificarilor necesare ale platformei locale de tranzactionare pe PZU in perspectiva deservirii OKTE pentru funcția de operator de cuplare în sensul Regulamentului 2015/1222.

21.7. Activitati in cadrul Proiectului de cuplare a pietelor pentru ziua urmatoare din Romania si Bulgaria

- Participarea OPCOM la activitatile de proiect, desfasurate in cadrul grupurilor de lucru ale proiectului de cuplare pe granita RO-BG;

- Participarea la activitatile de implementare locala a modificarilor necesare ale platformei locale de tranzactionare pe PZU in perspectiva initierii testelor;

- Participarea la elaborarea rapoartelor trimestriale de informare a autoritatilor nationale de regelementare si Comisiei Europene privind evolutia etapelor de proiect in conformitate cu prevederile Foii de parcurs.

21.8. Activitati in procesul de participare a OPCOM in calitate de OPEED desemnat de ANRE, la indeplinirea sarcinilor referitoare la cuplarea unica a pietelor pentru ziua urmatoare si a pietelor intrazilnice conform Regulamentului (UE) 2015/1222:

Participarea OPCOM, in calitate de OPEED, in sarcinile comune ce revin operatorilor desemnati sa participe in mecanismele de cuplare pe orizontul piata pentru ziua urmatoare si piata intrazilnica, cu respectarea termenelor precizate in Regulamentul 2015/1222 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacitatii si managementul congestiilor.

- Participarea la demersurile comune ale OPEED in vederea implementarii MCO Plan (Planului OCP, Operator de cuplare a pietelor), document aprobat de toate autoritatile nationale de reglementare in luna iunie 2017 si care stabileste modul in care pot fi stabilite si exercitate in comun functiile de operator de cuplare conform Regulamentului (UE) 2015/1222;

- Participarea la demersurile comune ale OPEED in vederea elaborarii si amendarii, dupa caz, a procedurilor si metodologiilor solicitate prin Regulamentul (UE) 2015/1222, inclusiv a cadrului de guvernanta comuna OPEED-OTS al SDAC si SIDC;

- Participarea OPCOM la teleconferintele organizate in vederea stabilirii si discutarii documentelor si a altor livrabile, dupa caz, care pun in practica cerintele privind modul in care sunt stabilite si exercitate in comun functiile de operator de cuplare conform Regulamentului (UE) 2015/1222;

- Participarea, impreuna cu reprezentantii OPEED si ACER, la implementarea indicatorilor in vederea monitorizarii implementarii si functionarii SDAC si SIDC in conformitate cu prevederile articolului 82 din CACM;

- Participarea, prin coordonare cu reprezentantii OPCOM direct implicati, la discutiile privind aspectele legate de evolutia cadrului de guvernanta comuna a SDAC si SIDC.

22. <u>Demersuri privind implementarea instrumentelor derivate având ca activ suport preţul energiei electrice</u>

Pe parcursul anului 2020 a continuat activitatea în cadrul proiectului "Dezvoltarea și susținerea colaborării cu autoritățile și instituțiile implicate în vederea identificării soluțiilor tehnice necesare implementării Pieței Derivatelor pe Energie Electrică în România".

22.1. <u>Colaborarea cu Bursa de Valori Bucuresti SA</u>

În anul 2020 a continuat colaborararea OPCOM cu Bursa de Valori București pentru implementarea unei Contrapărți Centrale locale prin intermediul CCP.RO

CCP.RO BUCHAREST S.A. înființată în data de 4 noiembrie 2019, cu un capital inițial de aproximativ 17 milioane de euro., unde BVB este acționarul majoritar cu 59,52%, iar Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale „OPCOM" S.A. (OPCOM) deține 19,06% din capitalul social.

Colaborarea are ca obiectiv lansarea de servicii de compensare/decontare pentru tranzacții desfășurate pe piața de energie electrică, CCP.RO, casa de compensare externă devenind contraparte pentru fiecare cumpărător, respectiv vânzător, garantând astfel finalizarea decontării tranzacţiei prin aplicarea de mecanisme specifice pentru administrarea riscului. Astfel, a apărut necesitatea ca NFF, platforma de tranzacționare utilizată de OPCOM în prezent pentru administrarea Pieței centralizate a contractelor bilaterale de energie electrică - modalitatea de tranzacţionare conform căreia contractele sunt atribuite prin negociere continuă (PCCB-NC), să se conecteze la nivel de piață cu casa de compensare externă CCP.RO. Scopul este exportul tranzacțiilor și a conturilor de tranzacționare, în timp real, din NFF către aplicația CCP.RO.

În urma solicitării formulate de OPCOM către NASDAQ de identificare a unei soluții tehnice pentru exportul tranzacțiilor și a conturilor de tranzacționare pentru o anumită piață, în timp real, din NFF către o casă de compensare externă și pe baza celor discutate de reprezentanții OPCOM și NASDAQ în cadrul ședințelor de proiect organizate, NASDAQ a propus OPCOM pentru analiză două soluții tehnice:

- Prima soluție, care presupune exportul tranzacțiilor și conturilor de tranzacționare în timp real din modulul Nasdaq Matching Engine (NME) către aplicația casei de compensare externă - External Clearing House (ECH).
- A doua soluție, care presupune exportul tranzacțiilor și conturilor de tranzacționare în timp real din modulul Nasdaq Packaged CCP (PCCP) către aplicația casei de compensare externe - External Clearing House (ECH).

Cele două soluții au fost analizate în paralel din punct de vedere al specificațiilor și a rezultat ca cea de a doua soluție este preferabilă, fiind mai fiabilă, prin urmare OPCOM a agreat cu Nasdaq solicitarea de schimbare CR 011 pentru dezvoltarea unei interfețe care să permită exportul tranzacțiilor și conturilor de tranzacționare în timp real din modulul Nasdaq Packaged CCP (PCCP) către aplicația casei de compensare externe - External Clearing House (ECH).

22.2. Colaborarea cu European Energy Exchange AG (EEX)

În conformitate cu contractul de parteneriat nr. 28845/04.10.2013 semnat cu European Energy Exchange, Leipzig (EEX) informează trimestrial OPCOM asupra volumului notificat pentru produsul Romanian Power Futures și asupra tarifelor aplicate.

În anul 2020 volumul notificat a fost de 17.524.514 MWh cu 16,00 % mai mare față de volumul notificat în anul 2019 de 15.106.968 MWh.

22.3. Colaborarea cu Power Exchange Central Europe, Praga (PXE)

În decursul anului 2020, în baza Contractului de parteneriat nr. 74239/16.10.2014 dintre OPCOM SA şi PXE, s-au desfășurat acțiunile prevăzute în vederea acordării PXE a dreptului de utilizare a prețurilor orare stabilite pe Piața pentru Ziua Următoare de către OPCOM SA.

În anul 2020 volumul notificat a fost de 16.324.213 MWh cu 20,4% mai mare decât volumul notificat în anul 2019 de 13.557.503 MWh.

23. Promovarea imaginii societății

23.1. Promovarea imaginii prin asociațiile naționale la care societatea este afiliată

Corespunzator statutului sau de bursa nationala si a rolului si gradului de dezvoltare atins, societatea Operatorul Pietei de Energie Electrica si de Gaze Naturale "OPCOM" S.A. este afiliata la asociatiile nationale reprezentative pentru sectorul energiei, prin Comitetul National Roman pentru Consiliul Mondial al Energiei (CNR-CME) fiind afiliata si la asociatia internationala de profil World Energy Council (WEC).

Pe parcursul anului 2020, societatea a fost asociata la CNR-CME (prin care are posibilitatea sa participe la programele de studii si la evenimentele WEC) si la SIER.

Din statutul de membru decurg obligatii, dar si oportunitati de participare la adunarile generale, in forurile de conducere ale asociatiilor (de regula: Consiliu Director, Consiliu Stiintific etc.), in activitatea grupurilor de lucru si la evenimentele organizate, oportunitati ce ofera asigurarea unei promovari corecte a pietelor si instrumentelor oferite de "OPCOM" S.A..

Prezentăm, in sinteza, principalele activitati desfasurate in anul 2020 pe relatia cu asociatiile la care este afiliata societatea pe plan intern:

CNR-CME (Comitetul National Roman pentru Consiliul Mondial al Energiei)

Pe parcursul anului 2020 OPCOM a participat la sedinta Adunarii Generale a membrilor Asociatiei (06.02.2020) si la sedintele Consiliului Director, conform solicitarilor.

In cadrul acestor intalniri s-au facut pregatiri pentru organizarea FOREN 2020 - editia a XV-a, cu tema „Energy transition in South East Europe: Opportunities, Challenges and Perspectives", care s-a desfasurat online in perioada 07-10 septembrie 2020, precum si a altor actiuni din Programul de evenimente la nivel CNR–CME si WEC pe anul 2020.

CNR-CME prin evenimentele pe care le organizeaza aduce in atentia specialistilor din comunitatea energeticienilor si a mediului de afaceri din domeniu, subiecte de mare actualitate si interes. OPCOM, in calitatea sa de membru colectiv, este invitat sa participe la toate evenimentele la care CNR-CME este organizator/ coorganizator.

Forumul Regional al Energiei pentru Europa Centrala și de Est - FOREN 2020, organizat cu sprijinul Consiliului Mondial al Energiei, aflat la cea de-a 15-a editie, s-a desfasurat online in perioada 07-10 septembrie 2020, fiind deja considerat un eveniment stiintific cu o traditie solida si o reputatie remarcabila in domeniul energiei, fiind cel mai important si reprezentativ eveniment din domeniu pentru comunitatea energeticienilor din Romania. OPCOM a participat in calitate de vorbitor in cadrul sesiunii dedicate dezbaterilor pe teme energetice din perspectiva regionala (Regional Energy Day "Energy Transition in the Region. Facts and Targets, Strategic Issues"), care a avut loc in data de 08 septembrie 2020, precum si in cadrul Sectiunilor de comunicari stiintifice ale Forumului. In cadrul sesiunilor de discutii, pentru care OPCOM a avut calitatea de co-organizator, specialistii OPCOM au participat cu lucrari in cadrul sectiunii 2, "Energy Market in the Transition Period; Integration of Renewable Sources (DS 2)".

Conferinta „Noul Model al Pietei de Energie Electrica, generat de Regulamentul (UE) 2019/943 si Directiva (UE) 2019/944", a fost organizata de Comitetul National Roman al Consiliului Mondial al Energiei (CNR-CME), impreuna cu Electrica si ANRE, la Electrica SA, in data de 29 ianuarie 2020. OPCOM a participat la acest eveniment in calitate de speaker.

Participarea la aceste evenimente prezinta oportunitati in vederea promovarii rezultatelor, a produselor si serviciilor oferite de OPCOM participantilor in cadrul pietelor administrate, urmarind asigurarea unei cat mai bune cunoasteri a rolului, pozitionarii si directiilor de dezvoltare ale operatorului roman al pietei de energie electrica si de gaze naturale, atat in plan national cat si regional si european.

SIER (Societatea Inginerilor Energeticieni din Romania)

Referitor la colaborarea cu SIER, au fost monitorizate şi rezolvate toate aspectele ce ţin de calitatea "OPCOM" S.A. de membru colectiv al asociaţiei (participare la AG, precum şi alte solicitări punctuale).

23.2. Promovarea imaginii prin organizarea şi participarea la manifestările tehnico-ştiinţifice în ţară şi străinătate

In anul 2020, conducerea executiva / specialistii din cadrul OPCOM au participat la un numar de 2290 intalniri, dintre care peste 1300 au reprezentat participari online ale specialistilor OPCOM la teleconferintele organizate in cadrul proiectelor de dezvoltare cu obiectivul integrarii pietei de energie electrica din Romania in piata unica europeana. Participarile la evenimente au fost organizate in conformitate cu rolul institutiei in cadrul pietei de energie electrica si de gaze naturale din Romania si in piata unica europeana, cadrul legislativ si procedural de organizare a acestora, afilierea la organisme si asociatii la nivel national, european si international, in cadrul institutional intern al OPCOM.

Aceste intalniri au fost organizate preponderent online in contextul determinat de pandemia de Coronavirus, reprezentantii OPCOM interactionand cu reprezentantii sectorului energetic / participanti la piata de energie electrica si de gaze naturale din Romania, parteneri contractuali sau potentiali parteneri, inclusiv fizic in cadrul intalnirilor la nivel national sau deplasarilor la inceputul anului, in vederea participarii la conferinte, evenimente, intalniri, cursuri de formare profesionala.

Dintre cele 2290 intalniri, evenimente, participari, 2287 (99,87%) s-au desfasurat in Romania si 3 (0,13%) in strainatate, anterior declansarii masurilor de prevenire si gestionare a riscurilor pandemiei, in timp ce dintre intalnirile din Romania, 2185 (95,54%) s-au desfasurat la sediul OPCOM, online sau fizic.

Această distribuție reflectă rolul esențial al OPCOM în cadrul pieței de energie din România, precum și în demersurile în derulare la nivel european pentru realizarea unei piețe de energie integrată, în condiții de transparență și integritate.

De asemenea, conducerea OPCOM a participat la o suita de evenimente în afara societăţii, inclusiv in calitate de speaker , dupa cum urmeaza:

- Participare la Conferinta „Noul model al pietei de energie electrica, generat de Regulamentul (UE) 2019/943 SI Directiva (UE) 2019/944", care s-a desfasurat la sediul Electrica SA din Bucuresti, Sala Radu Zane, in data de 29.01.2020;
- Participare la Conferinta „Liberalizarea pietelor de energie electrica si gaze naturale", care s-a desfasurat online in data de 9 iulie 2020;
- Participare la FOREN 2020 - editia a XV-a, cu tema „Energy transition in South East Europe: Opportunities, Challenges and Perspectives", care s-a desfasurat online in perioada 07-10 septembrie 2020; OPCOM a participat in calitate de vorbitor in cadrul sesiunii dedicate dezbaterilor pe teme energetice din perspectiva regionala (Regional Energy Day "Energy Transition in the Region. Facts and Targets, Strategic Issues"), care a avut loc marti, 08 septembrie 2020, precum si in cadrul Sectiunilor de comunicari stiintifice ale Forumului. In cadrul sesiunilor de discutii, pentru care OPCOM a avut calitatea de co-organizator, specialistii OPCOM au participat cu lucrari in cadrul sectiunii 2, "Energy Market in the Transition Period; Integration of Renewable Sources (DS 2)";
- Participare la AFEER Academy webinar: "Oportunitati in tranzactionarea produselor flexible", care s-a desfasurat online, in data de 15.12.2020.

Oportunitățile de promovare facilitate de participarea la aceste evenimente au fost fructificate prin participarea la dezbateri, precum și prin utilizarea de materiale de informare și promovare, respectiv fișa de prezentare a pieților administrate, a portofoliului de produse și a rezultatelor.

Realizarea materialelor informative

Factorii interesaţi/mass media au beneficiat în permanenţă de informaţii referitoare la activitatea societăţii prin publicarea pe website-ul OPCOM de anunţuri-ştiri sub formă de mesaje operaţionale pentru fiecare dintre pieţele administrate de OPCOM, inclusiv pentru cele în curs de implementare, precum şi de comunicate de presă.

Website-ul OPCOM gazduiește pagini dedicate, cuprinzand informatii structurate tematic, dintre care mentionam paginile referitoare la serviciile de raportare REMIT (inclusiv cu trimitere spre consultare la documentele ACER), la proiectul Cuplarea prin Preț a Regiunilor (PCR), având în vedere statutul societăţii de membru deplin al cooperarii PCR, precum și la OPEED (NEMO), pagina creată în contextul punerii în aplicare a sarcinilor stabilite de Regulamentul 2015/1222, considerând calitatea OPCOM de Operator al pieței de energie electrică desemnat (OPEED/NEMO), conform Regulamentului (UE) 2015/1222.

Pe parcursul anului 2020 s-au primit un numar important de solicitari, o parte dintre acestea avand caracter operativ, precum si solicitari de la factorii interesati vizând problematica pietei de energie din Romania.

În ceea ce privește serviciile de raportare conform REMIT, există un dialog permanent cu participanții la piață, care au posibilitatea de a formula întrebări față de raportările efectuate sau de punerea în aplicare a Regulamentului, întrebări al caror răspuns este furnizat de OPCOM inclusiv prin consultarea ACER, dupa caz.

Relaţia cu presa s-a concretizat prin organizarea a circa 5 de interviuri/răspunsuri la solicitările scrise ce au fost acordate ziariştilor de profil din ţară şi din străinătate, precum și prin transmiterea către presa de specilitate a circa 14 comunicate de presa.

24. Satisfacţia clientilor

Pentru a obtine o imagine cat mai fidela a perceptiei clientilor (participantii activi la pietele administrate de societatea noastra) fata de serviciile prestate de catre OPCOM SA, a fost utilizat un chestionar de evaluare specific. In acest chestionar, pentru apreciere, a fost prevazut un sistem de punctaj cuprins intre minim 1 punct si maxim 5 puncte, iar aprecierea globala in cazul diverselor criterii s-a facut prin determinarea mediei aritmetice obtinute.

Comparativ cu anul anterior, in acest an la chestionarul de evaluare a suferit modificari doar la punctul 3, unde au fost actualizate pietele administrate de OPCOM SA. Au fost trecute toate pietele administrate existente la sfarsitul anului 2020.

Astfel, chestionarul a constituit si un mod de a face cunoscute clientilor (participantii activi la pietele administrate de societatea noastra) toate pietele la care se poate participa.

In luna decembrie 2020, acest chestionar de evaluare a fost transmis prin e-mail clientilor OPCOM. De asemenea, chestionarul de evaluare a fost afisat pe site-ul OPCOM, de unde clientii OPCOM SA (participantii la pietele administrate) au avut posibilitatea sa-l descarce.

S-au primit raspunsuri de la 88 de clienti. Numarul raspunsurilor primite pentru anul 2020 (88) este mai mic decat cel primit in anul precedent (98), iar in comparatie cu ani anteriori, in care s-a efectuat un astfel de sondaj in randul clientilor OPCOM, numarul de raspunsuri primite de la clienti pentru anul 2020 (88) este al saptelea ca marime.

Punctajele medii obtinute de la clienti s-au mentinut si pentru anul 2020 foarte ridicate, situandu-se la toate intrebarile din chestionar privind activitatea OPCOM (1,2,6,7,8 si 9) in intervalul 4,71 - 4,99 dintr-un maxim de 5. Un punctaj putin mai scazut s-a obtinut la unul din cele trei puncte de la intrebarea *5 - Cum apreciati modului de comunicare cu OPCOM a) prin fax* 4,41 in timp ce la punctele *b) prin telefon* si respectiv *c) prin e-mail* punctajele obtinute au fost de 4,82 si respectiv 4,87.

Sunt de remarcat punctajele deosebite obtinute la intrebarile de la:

- punctul 2 - *Cum apreciati gradul de profesionalism al agajatilor OPCOM SA?* - 4,95 (cel mai mare punctaj obtinut la acesta intrebare de cand efectuam acest sondaj);
- punctul 6 a), b), c) si d) - *In cazul in care ati beneficiat de suportul angajatilor OPCOM SA pentru o problema/aspect specific, cat de multumiti ati fost de modul de rezolvare al problemei din p.d.v. al: a) Proptitudinii; b) Corectitudinii informatiilor; c) Responsabilitatii d) Conduitei* - 4,92, 4,96 (cel mai mare punctaj obtinut la acesta intrebare de cand efectuam acest sondaj), 4,94 (cel mai mare punctaj obtinut la acesta intrebare de cand efectuam acest sondaj) si respectiv 4,99 (cel mai mare punctaj obtinut la acesta intrebare de cand efectuam acest sondaj).

O serie de clienti au semnalat problemele intampinate in activitatile desfasurate, care au implicat interactiunea cu OPCOM SA (6 din totalul de 88 de respondenti), sau au facut comentarii si sugestii pentru imbunatatirea calitatii serviciilor noastre (13 din totalul de 88 de respondenti), rezultand ca feed-back-ul de la clienti a ramas in continuare important, fiind foarte valoros pentru societatea noastra. Se remarca faptul ca 3 din cei 13 clienti care au facut comentarii si sugestii, au avut numai aprecieri laudative sau multumiri privind activitatea OPCOM SA.

Ca de fiecare data, OPCOM SA a raspuns in scris, cu promptitudine, tuturor acestor clienti.

Cele prezentate in acest capitol reflecta existenta unui proces continuu de perfectionare a activitatii OPCOM SA, care are loc concomitent cu maturizarea pietei de energie din Romania.

25. Monitorizarea/supravegherea mărcilor, produselor, preţurilor şi indicilor "OPCOM" S.A. înregistraţi pe cale naţionala la Oficiul de Stat pentru Invenţii şi Mărci (OSIM) şi la nivel comunitar la Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuala (EUIPO)

Amintim faptul ca, odata cu modificarea Legii marcilor (Legea 84/1998 prin care se prevedea ca OSIM este cel care, în procedura de înregistrare se opune din oficiu oricarui terţ care doreşte sa înregistreze o marca identica sau similara cu una deja inregistrata) şi prin intrarea în vigoare a Legii nr. 66/2010, fiecare proprietar de marca, direct sau prin specialişti în domeniu, trebuie sa supravegheze permanent bazele de date pentru a se informa daca un terţ încearca sa înregistreze o marca similara sau identica şi sa se opuna acestei înregistrari în termenul legal.

Mentionam ca incepand cu trimestrul II 2019, marcile, produsele, preturile si indicii OPCOM sunt inregistrati numai la nivel comunitar. Articolul 16 din Regulamentul (CE) nr. 207/2009 al Consiliului

din 26 februarie 2009 privind marca comunitara, stabileste ca o marca UE ca obiect al dreptului de proprietate se considera, in totalitatea sa si pe intreg teritoriul Uniunii Europene, ca o marca nationala inregistrata in statul membru. Cu referire la necesitatea monitorizarii bazelor de date OSIM pentru identificarea eventualelor inregistrari de marci similare sau identice, firma de avocatura recomanda a fi efectuata in continuare, avand in vedere ca potrivit dispozitiilor legale in vigoare, marca comunitara este asimilata marcii inregistrate la nivel national, sens in care se aplica aceleasi prevederi legale.

In trimestrul II 2019, au fost reinnoite 12 dintre marcile, produsele, preturile și indicii OPCOM la nivel comunitar la EUIPO pentru o noua perioada de 10 ani.

Totodata, s-a incheiat procesul de depunere a cererilor de inregistrare pentru 11 noi marci, produse, preturi si indici OPCOM la nivel comunitar la EUIPO, iar in perioada 10.01-14.01.2020, EUIPO a informat OPCOM cu privire la publicarea marcilor in Buletinele EUTM si la faptul ca Certificatele de inregistrare sunt disponibile pe website-ul EUIPO. Cele unsprezece noi marci OPCOM inregistrate la nivel comunitar sunt protejate pe o perioada de zece ani, de la data depunerii cererilor de inregistrare.

Pe parcursul anului 2020, nu s-a primit nici o comunicare de la EUIPO cu privire la inregistrarea vreunei marci cu potențial conflict cu una dintre marcile OPCOM.

Totodata, urmare verificarii Buletinelor Oficiale de Proprietate Industriala publicate de OSIM, a rezulata ca, pe parcursul anului 2020, nici un tert nu a incercat sa inregistreze la OSIM o marca similara sau identica cu marcile inregistrate de OPCOM.

26. Promovarea imaginii prin activitatile de cooperare internationala pe relatia cu asociatiile la care societatea este afiliata

Societatea este afiliata respectiv activeaza in structuri de lucru ale EUROPEX, APEx si WEC, in mod corespunzator fata de statutul de bursa nationala, rolul, portofoliul de produse si perfomanta, precum si in corelare cu obiectivele de dezvoltare ale societatii. In cadrul activitatilor desfasurate in in anul 2020 au continuat urmarirea indeplinirii obligatiilor rezultate din statutul de membru al acestor asociatii precum si promovarea corespunzatoare a obiectivelor, produselor si imaginii societatii. Prin activitatea desfasurata s-a urmarit asigurarea unei pozitionari corespunzatoare si active in contextul activitatilor si eforturilor realizate de operatorii pietelor de energie europeni in cadrul procesului european coordonat de Comisia Europeana si ACER in scopul pregatirii si punerii in aplicare a cadrului legislativ european cu relevanta pentru domeniul de activitate al membrilor asociatiei, precum si in vederea asigurarii unei promovari externe corespunzatoare a obiectivelor societatii si pentru continuarea dezvoltarii relatiilor cu omologii europeni.

In acelasi timp, activitatea a fost corelata cu programul si tematicile abordate de asociatii si formulele de organizare a activitatii acestora, corespunzator domeniului societatii, precum si a alocarii optime a resurselor.

EUROPEX (Asociatia burselor europene de energie)

A continuat realizarea de dezbateri referitoare la evolutia procesului european de stabilire si punere in aplicare a cadrului necesar dezvoltarii si implementarii modelului tinta pentru piata interna europeana de energie, incluzand aspecte legate de evolutia procesului de pregatire si implementare a unor elemente relevante ale cadrului legislativ european aferent pietei unice europene a energiei si Uniunii Energiei.

In cadrul acestor activitati s-a urmarit promovarea pozitiei si opiniei societatii pe subiectele supuse analizei si deciziei corespunzator directiilor de aplicabilitate pentru societate, promovarea obiectivelor societatii in contextul discutiilor si al procesului decizional al asociatiei, participarea la procesul de armonizare a pozitiilor membrilor pe teme specifice, incluzand convenirea pozitiilor comune in raport cu celelalte organizatii europene implicate in acest proces, precum si aspecte de natura conceptuala general in domeniul pietelor de energie electrica, gaze naturale si instrumente de mediu, privind transparenta si integritatea pietelor de energie.

Activitatile desfasurate in acest cadru au facilitat, totodata, informarea la zi asupra evolutiilor omologilor europeni si privind evolutiile si tendintele in plan european. S-a actionat in vederea promovarii obiectivelor societatii in raporturile cu omologii europeni in procesul de formulare a pozitiilor si de intreprindere a actiunilor pe langa forurile europene si asociatiile de profil. Totodata, s-a actionat in directia dezvoltarii relatiilor bilaterale ale societatii cu organizatiile omoloage, precum si promovarea imaginii societatii.

S-a asigurat participarea la procesul decizional la nivelul Adunarii Generale. In acest cadru s-au realizat analize privind functionarea asociatiei si a grupurilor sale de lucru, directii de activitate si actiune ale asociatiei corespunzator evolutiilor europene in domeniile cu relevanta comuna pentru membrii acesteia, precum si in ceea ce priveste aspecte de natura organizatorica.

Societatea a monitorizat evolutia activitatii grupurilor de lucru interne ale asociatiei privind piata de energie electrica, instrumentele financiare, transparenta si integritatea pietei, piata instrumentelor de mediu si piata de gaze naturale, cu participare corespunzatoare temelor abordate si in conditiile utilizarii optime a resurselor. Activitatea s-a concentrat asupra evolutiile europene, considerand rolul asociatiei de platforma de dezbatere a membrilor pe teme si activitati desfasurate in plan european.

APEx (Asociatia internationala a burselor de energie)

In cursul anului 2020 prin activitatea desfasurata s-a urmarit asigurarea interfetei cu asociatia si realizarea comunicarilor aferente.

Nu s-a participat direct la evenimente, asociatia considerand evolutia pandemiei la nivel international.

WEC (Consiliul Mondial al Energiei)

Similar anilor anteriori, societatea a mentinut permanent disponibilitatea si capacitatea de raspuns pe relatia cu Comitetul National Roman pentru Consiliul Mondial al Energiei pentru eventuale solicitari in vederea participarii la realizarea de activitati in cadrul forurilor de lucru ale WEC, corespunzator domeniul de competenta al societatii. In acest context, societatea a raspuns solicitarii de formulare de raspunsuri la chestionarul WEC referitor la o serie de aspecte ale sectorului energetic la nivel global 2020-2021.

26. Informatica si telecomunicatii

In anul 2020 activitatea DIT a constituit principalul suport al desfasurarii activitatii intregii societati intr-un ritm identic cu ritmul normal de lucru. Dupa cum stim, principala caracteristica a anului 2020 a fost pandemia cauzata de noul coronavirus. In acest context, inca din luna martie 2020 au fost proiectate fluxurile de lucru si implementate masurile tehnice necesare pentru a putea oferit angajatilor OPCOM posibilitatea desfasurarii activitatii in regim de telemunca. Prin reconfigurarea unor echipamente firewall, a fost organizata o infrastructura cu doua puncte de acces (in sediul principal si in DR) asigurand astfel disponibilitatea conexiunilor VPN, prin care se realizeaza criptarea traficului. Au fost procurate laptopuri pentru majoritatea angajatilor, iar pe acestea au fost instalate aplicatiile client VPN de conectare cu profilele necesare, asigurand astfel accesul controlat si aducand astfel securitatea comunicatiilor la nivelul optim.

Practic, prin aceasta implementare, activitatea OPCOM s-a putut desfasura in regim de telemunca, fiind astfel asigurata sanatatea angajatilor in conditiile sanitare extreme ce au fost impuse pe parcursul anului trecut. Nu in ultimul rand, DIT a contribuit semnificativ si la alinierea procedurilor de lucru afectate de regimul de lucru prin telemunca, cum ar fi circulatia documentelor si publicarea pe website, reusind astel o crestere importanta a gradului de digitalizare a activitatii societatii.

Pe langa aceasta reusita majora, cu impact in protectia sanatatii colegilor nostri, anul 2020 a adus si alte realizari importante, fiecare dintre ele fiind, in conditii normale, candidate serioase la titlul de cea mai mare reusita a anului. Astfel, putem enumera:

- Lansarea in productie a platformei NFF, ce a inlocuit vechea platforma Condico incepand din luna iunie 2020
- Castigarea procesului de selectie de catre OKTE a furnizoruui de servicii de cuplare pentru 4M MC si reusita lansarii serviciilor la data de 19.11.2020
- Implementarea ordinelor ANRE 61, 63 si 152 in sistemul de decontare
- Deazvoltarea unei aplicatii de tip PMB Proxy, ce ne permite oferirea de servicii de cuplare catre mai multi participanti
- Modernizarea si consolidarea bazelor de date Oracle

Toate aceste reusite au fost atinse in conditiile in care nici o activitate curenta a societatii nu a avut de suferit.

Astfel, a continuat operarea de catre OPCOM a activelor PCR in cadrul cuplarii pietelor 4M MC intr-un mod profesionist, procedurat, care a permis desfasurarea activitatilor de cuplare in acest proiect regional fara incidente. De asemenea OPCOM a administrat fara probleme infrastructura de test atat in zona 4M cat si la nivelul MRC, prin participarea la testele din mediul de integrare si a trecut cu succes testele PreFit din proiectul Interim. A fost demarat de asemenea si proiectul de cuplare pe granita RO-BG in cadrul caruia, la finele anului, OPCOM a oferit solutia tehnica pentru continuarea discutiilor tehnice, aflate intr-un impas provocat de unele solicitari ale TSO-urilor.

Obiectivele specifice Directiei IT, propuse si indeplinite in anul 2020, au fost:

- Exploatarea la parametrii nominali a sistemelor informatice din dotarea societatii (activele PCR pentru 4M MC si MRC, PZU, PI, decontare, managementul garantiilor, pentru piata centralizata a contractelor bilaterale, pentru pietele anonimizate ale CV, pentru pietele de GN, Registrul si aplicatia certificatelor verzi, REMIT, registratura, site web, pentru reteaua interna si pentru zona de DR) – 0 incidente majore datorate erorilor in administrarea platformelor;
- Coordonarea activitatilor specifice pentru actualizarea sistemelor informatice existente astfel incat serviciile oferite de OPCOM sa respecte legislatia primara si secundara.
- Implementarea activelor PCR la nivelul stabilit prin cooperarea cu ceilalti coproprietari (0 intarzieri in realizarea modificarilor stabilite in proiect)
- Administrarea sistemelor informatice din dotarea OPCOM (0 incidente majore datorate erorilor in administrarea sistemelor).
- Asigurarea preluarii in exploatarea curenta a sistemelor informatice necesare pentru diversificarea serviciilor oferite de OPCOM (0 intarzieri fata de termenele stabilite).
- Asigurarea dezvoltarii competentelor necesare pentru administrarea sistemelor informatice ce urmeaza a fi implementate.
- Asigurarea funcționării și dezvoltării sistemului de management al securității informației in conformitate cu standardul 27001:2013
- Urmarirea respectarii conformitatii cu Regulamentul GDPR
- Completarea investitiilor si sustinerea realizarii investitiilor in cursul anului 2020, atit pentru dotarile IT cit si pentru alte tipuri de dotari ale societatii.
- Mentinerea bazelor de date ale sistemelor informatice in stare optima de functionare (0 incidente majore provocate de erori de administrarea a bazelor de date).
- Dezvoltarea platformei RNCV
- Dezvoltarea platformei PT7M
- Administrarea si optimizarea site-ului web al OPCOM.
- Raportarea de date conform cerintelor REMIT;
- Administrarea sistemului de decontare pentru PE, PRE, dezechilibre si redistribuire in conformitate cu legislatia primara si secundara in vigoare. Adaptarea sistemului informatic la modificarile legislative
- Administrarea sistemului de managementul garantiilor pentru pietele (PZU, PI, PZU-GN, PI-GN) deservite de Opcom in conformitate cu legislatia primara si secundara in vigoare. Adaptarea sistemului informatic la modificarile legislative
- Implementarea prevederilor legii 362/2018 privind asigurarea unui nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și sistemelor informatice
- Asigurarea infrastructurii pentru prestarea serviciilor de cuplare catre OKTE
- Optimizarea arhitecturii de retea (eliminarea punctelor unice de defectiune (SPF) si a buclelor de comunicatie nenecesare)

Toate obiectivele au fost indeplinite, in ciuda problemelor de comunicare inerente inceputului activitatii in telemunca. In conditiile pandemiei, probeleme de comunicare si alocare a resurselor au aparut si la colaboratorii nostri (furnizori dar si clienti), astfel incat atingerea acestor obiective constituie cu adevarat o realizare de exceptie. Reusitele din acest an nu ar fi fost posibile daca fiecare angajat al

DIT nu s-ar fi implicat total si dedicat in rezolvarea eficace si eficienta a provocarilor intalnite. Solutiile tehnice si procedurale identificate si aplicate au sustinut in cel mai bun mod posibil procesele de business ale societatii, oferind disponibilitate si securitate ridicata pentru accesul tuturor angajatilor OPCOM la tehnica de calcul necesara pentru as desfasura activitatea.

Modul de lucru profesionist si gandirea proactiva ne-au permis derularea unor etape din proiectele previzionate in termene foarte scurte, facilitand astfel implementarea foarte rapida a activitatii de la distanta sau parcurgerea cu succes a testelor FIT in proiectul INTERIM, adaptarea sistemului de decontare si pregatirea pentru trecerea la tranzactionarea produselor la 15 minute. Nu in ultimul rand, decizia de a achizitiona un software de interpunere intre PMB si LTS s-a dovedit a fi una avantajoasa pentru OPCOM, in conditiile in care discutiile din MRC se indreapta spre restrictionarea accesului deservitilor la informatiile provenite din cuplare.

Solutiile dezvoltate intern au functionat foarte bine pe tot parcursul anului 2020, facand astfel dovada atingerii maturitatii lor dar mai ales a echipelor de dezvoltare din cadrul DIT. Si nu in ultimul rand, aceste solutii au adus un aport permanent la realizarea de economii operationale, contribuind astfel la desfasurarea eficienta a activitatii societatii, in conditiile in care si raspunsul la schimbari a fost mult mai rapid decat in cazul solutiilor externe.

In plus, aceste solutii dezvoltate intern au reusit sa ofere si o componenta de atractivitate pentru colegii implicati in aceste solutii prin prisma dezvoltarii profesionale continue pentru o activitate cu accent preponderent pe administrare.

Si in plan economic, investitiile si achizitiile realizate in conditii concurentiale si transparente au condus la posibiltatea imlementarii unor sisteme cu disponibilitate si performanta ridicata in conditii de eficientizare a costurilor, precum si la reduceri ale costurilor de exploatare.

Aprecierea activitatii noastre din exterior reflecta performantele ridicate, participantii la sondajul anual privind activitatea OPCOM fiind multumiti de activitatea noastra, nici in 2020 nefiind mentionata nici o nemultumire a clientilor strict legata de aspecte informatice.

Din punct de vedere al colaborarii cu alte departamente din OPCOM, aceasta s-a derulat in conditii foarte bune pentru situatia sanitara deosebita, cooperarea cu toate departamentele din OPCOM asigurand reusita indeplinirii obiectivelor societatii in anul 2020. In conditiile pandemiei provocate de noul coronavirus, colaborarea cu toti colegii din OPCOM a fost mult mai intensa, fiind mult mai multe situatii in care a fost solicitat suportul SASITc pentru a rezolva situatii diverse si inedite, provocate de operarea de catre colegi a cate doua computere (cel de la distanta si cel de la birou) precum si de modalitatea noua de conectare prin VPN.

In concluzie, pentru atingerea acestor obiective un element de maxima importanta este reprezentat de factorul uman iar in acest sens consider ca profesionalismul, implicarea si asumarea responsabilitatii angajatilor DIT s-a dovedit si in anul 2020 a fi un factor decisiv si un contributor activ in reusita implementarii proiectelor foarte provocatoare ale acestui an. Activitatea OPCOM ca si coproprietar PCR ne plaseaza la un nivel ridicat al burselor de energie din Europa, iar succesul inregistrat prin integrarea in XBID si calitatea activitatii desfasurate zilnic a condus in mod cert la o imbunatatire a imaginii profesionale a OPCOM si a angajatilor sai. De asemenea, rolul de furnizor de servicii de cuplare pozitioneaza OPCOM in Top 4 burse din Europa, alaturi de EPEX, NORDPOOL si GME.

27. Mentinerea si imbunatatirea functionarii sistemului de management al securitatii informatiei (SMSI)

"Politica OPCOM SA este de a urmari permanent indeplinirea responsabilitatilor ce ii revin in pietele de enegie electrica si de gaze naturale la nivel national si european in conditiile asigurarii unei securitati a informatiilor la cele mai inalte standarde, prin implementarea si operarea unui Sistem de Management al Securitatii Informatiei in deplina conformitate cu standardul international ISO/IEC 27001:2013, urmarind imbunatatirea continua a acestuia si mentinerea certificarii organizatiei" (OPCOM SA - Declaratie privind politica in domeniul securitatii informatiilor).

SMSI OPCOM SA a obtinut certificarea in conformitate cu Standardul ISO/IEC 27001:2013 in anul 2015, in urma Auditului de certificare efectuat de Lloyd's Register LRQA, iar in luna mai 2018, in

urma Auditului de recertificare efectuat de acelasi organism de certificare (LRQA), SMSI OPCOM SA a obtinut un nou Certificat de aprobare care expira in data de 06 iunie 2021.

SMSI pastreaza confidentialitatea, integritatea si disponibilitatea informatiilor prin aplicarea unui proces de management al riscului si confera incredere partilor interesate ca riscurile sunt gestionate corespunzator. La nivelul OPCOM SA, implementarea SMSI este dimensionata in conformitate cu nevoile organizatiei. De asemenea, SMSI OPCOM SA trebuie sa asigure conditiile tehnice pentru prelucrarea datelor cu caracter personal asa cum sunt acestea stipulate in Sectiunea 2 (Securitatea datelor cu caracter personal), art. 32 (Securitatea prelucrarii), alin. (1), pct. (b) si (c) din REGULAMENTUL (UE) 2016/679 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor).

In data de 08.10.2020 s-a desfasurat Sedinta de Analiza a Managementului dedicata SMSI, in cadrul careia a fost analizata functionarea sistemului in perioada 16.10.2019 – 30.09.2020 si a fost aprobat un plan de masuri, pentru anul 2021, in vederea mentinerii si imbunatatirii Sistemului de Management al Securitatii Informatiei implementat in cadrul organizatiei si un Plan de masuri in vederea pregatirii corespunzatoarea a Auditului de Recertificare SMSI OPCOM SA, audit programat pentru luna mai 2021 S-a constatat ca toate masurile aprobate in precedenta Sedinta de Analiza a Managementului dedicata SMSI (dintre care amintim: auditarea sistemelor informatice in vederea prevenirii exploatarii vulnerabilitatilor tehnice, testarea Planului de Continuitate a Afacerii, actualizarea documentelor SMSI, efectuarea unui Audit Intern SMSI, realizarea a doua sesiuni de instruire a personalului in domeniul SMSI) au fost indeplinite cu doua exceptii legate de pandemia COVID-19 (efectuarea exercitiilor de evacuare in caz de incendiu si efectuarea auditului intern, programat initial pentru luna aprilie 2020). In cadrul sedintei a fost prezentat si aprobat un plan de masuri, pentru anul 2021, in vederea mentinerii si imbunatatirii functionarii SMSI.

La inceputul anului 2020 au fost actualizate documentele SMSI privind inventarul resurselor, evaluarea riscului, planul de tratare a riscului, fisa de urmarire obiectiv de securitate (in cadrul imbunatatirii continue a securitatii informatiei), obiectivele de securitate pentru anul 2020.

De asemenea, a fost intocmit si "Programul pentru Audit Intern SMSI – 2020" care a fost aprobat de conducerea OPCOM SA. Programul a prevazut doua Audituri Interne SMSI (in lunile aprilie si octombrie 2020). Din cauza situatiei de urgenta provocate de pandemia COVID-19, auditul intern programat pentru luna aprilie nu s-a efectuat. In aceste conditii a fost intocmit un nou program de Audit Intern (11.06.2020) in care s-a propus desfasurarea unui Audit Intern SMSI in luna septembrie 2020. Acest nou program a fost aprobat de conducerea OPCOM SA, iar auditul s-a desfasurat in perioada 21 - 22.09.2020. Concluziile acestui audit, mentionate in raportul de audit, confirma faptul ca SMSI functioneaza in mod eficace, ca eficacitatea sistemului este monitorizata, utilizandu-se indicatori de performanta in stabilirea obiectivelor de securitate, iar activitatea se desfasoara cu respectarea prevederilor legale, rolurile si responsabilitatile privind SMSI fiind cunoscute si aplicate. De asemenea, in raportul de audit au fost formulate recomandari privind imbunatatirea functionarii SMSI, recomandari care au fost analizate in cadrul Sedintei de Analiza a Managementului, fiind incluse in planurile de masuri menite sa asigure mentinerea si imbunatatirea SMSI.

La sfarsitul lunii octombrie 2020 s-a desfasurat Auditul de Supraveghere (cel de-al treilea audit de supraveghere din actualul ciclu de certificare, 2018-2021) efectuat de LRQA. In conditiile pandemiei de COVID-19, acest audit s-a desfasurat "la distanta", folosind platforma de comunicatii "MS Teams", iar o parte din documentele supuse analizei si care necesitau un timp mai mare pentru revizuire a fost transmisa echipei de audit anterior desfasurarii auditului. Principalele obiective urmarite in cadrul auditului de supraveghere au fost: stabilirea gradului in care SMSI OPCOM continua sa fie conform cu criteriile de audit si cu domeniul de activitate certificat si verificarea gradului in care procesele sistemului asigura respectarea cerintelor legale si de reglementare, a cerintelor contractuale si a celor definite de partile interesate. Auditul de Supraveghere a constatat un bun nivel de implementare a sistemului, faptul ca SMSI OPCOM este conform cu standardul ISO/IEC 27001:2013 si a recomandat mentinerea certificarii. In luna mai 2021 se va desfasura Auditul de Recertificare a SMSI OPCOM SA in conformitate cu prevederile standardului ISO/IEC

27001:2013, acordandu-se o atentie deosebita pregatirii optime a acestui audit si obtinerii recertificarii SMSI OPCOM SA.

O cerinta principala a SMSI o constituie constientizarea personalului, astfel incat acesta sa cunoasca documentele care stau la baza implementarii SMSI si sa contribuie activ la mentinerea functionarii si la imbunatatirea acestuia. In acest scop documentele SMSI sunt accesibile intregului personal al OPCOM SA prin publicarea lor pe Intranet. De asemenea, instruirea personalului referitoare la cerintele standardului ISO/IEC 27001:2013 si la implementarea SMSI in cadrul OPCOM SA, precum si testarea cunostintelor reprezinta o forma eficace de constientizare a intregului personal in domeniul securitatii informatiilor. Conform "Obiectivelor de securitate 2020", document aprobat de conducerea OPCOM, in anul 2020 s-au desfasurat doua sesiuni de instruire a personalului OPCOM bazate pe cunoasterea implementarii SMSI in cadrul organizatiei. In plus, ca urmare a efectuarii unei simulari a unui atac de tip spear phishing, rezultatele au dus la efectuarea unei instruiri suplimentare legate de acest aspect.

Participarea personalului OPCOM la aceste instruiri (rata de participare, peste 90% in medie), precum si proportia de rezultate corecte din testele care au urmat sesiunilor de instruire (peste 95% in medie) dovedeste faptul ca instruirile si-au atins scopul.

Componenta a „Planului de Continuitate a Afacerii" dar si a „Politicii privind situatiile de urgenta", organizarea si desfasurarea exercitiilor de alarmare si evacuare in caz de incendiu urmareste pregatirea personalului OPCOM SA si insusirea de catre acesta a regulilor care trebuie respectate in cazul aparitiei unor situatii de urgenta. In conformitate cu Ordinul MAI nr.262/2010, art.121, in "Obiectivelor de securitate 2020" a fost prevazuta desfasurarea, in anul 2020, a doua exercitii de evacuare in caz de incendiu. Din cauza pandemiei de COVID-19 care a condus la desfasurarea unei parti importante a activitatilor in regim de telemunca, prezenta la sediu a fost redusa (10% - 40% prezenta la sediu in perioadele programate pentru exercitii). Astfel s-a considerat ca organizarea acestor exercitii cu un numar foarte redus de salariati nu ar fi condus la rezultate relevante.

In „Planul de Continuitate a Afacerii" (PCA), componenta esentiala a SMSI, este prevazuta efectuarea anuala a unui test PCA. In anul 2020, in conditiile pandemiei COVID-19 (situatie prevazuta in PCA, cap. VI D "Alte scenarii de riscuri si masuri preventive", pct. 3), testul programat a fost inlocuit cu situatia reala de continuare a afacerii in situatia de pandemie.Pentru aceasta situatie, s-au adoptat masuri de prevenire a raspandirii virusului prin adoptarea telemuncii, programului flexibil, precum si adoptarea de masuri de igiena la sediu (notarea temperaturii la intrare, masti oferite angajatilor, paravane montate intre birouri etc.) , masuri care au fost inregistrate, conform PCA, in "Jurnalul de gestionare a dezastrului".

In plus, ca parte din procesul de conformare la Legea nr. 362/2018 privind asigurarea unui nivel comun ridicat de securitate a retelelor si sistemelor informatice (legea NIS), au fost intocmite documentele necesare notificarii in vederea inregistrarii OPCOM SA, in calitate de Operator de Servicii Esentiale, in ROSE (Registrul Operatorilor de Servicii Esentiale) si transmise in timp util autoritatii CERT-RO (Centrul national de raspuns la incidente de securitate cibernetica – CERT-RO). Pentru notificare, a fost necesara intocmirea unei Documentatii de Autoevaluare a Indeplinirii Cerintelor Minime de Securitate (DAICMS) si transmiterea acestuia pana la data de 16 decembrie 2020. Ca rezultat, conform deciziei Nr. 5018/II/A din 15.02.2021, OPCOM SA este inscris in ROSE fiind identificat prin IDOSE: QA-CA9C90. Ca parte din actiunile de conformare, au fost desemnati cinci responsabili NIS pentru legatura cu CERT-RO/ANSRSI.

In concluzie, Sistemul de Management al Securitatii Informatiei implementat in cadrul OPCOM SA corespunde prevederilor standardului ISO 27001:2013 si functioneaza in mod eficace.

Este necesar ca, in continuare, conform prevederilor standardului ISO 27001:2013, functionarea SMSI sa fie atent monitorizata iar eventualele disfunctionalitati sau amenintari la adresa securitatii informatiei sa fie corectate/contracarate cu promptitudine. In stransa legatura cu SMSI, se are in vedere si urmarirea pastrarii conformitatii cu cerintele Regulamentului UE 679/2016, privind protectia datelor cu caracter personal. De asemenea in stransa legatura cu SMSI, se va urmari si conformarea cu legea NIS prin pastrarea legaturii cu CERT-RO cu privire la securitatea informatiei in cadrul OPCOM SA ca serviciu esential.

29. Mentinerea si imbunatatirea sistemului de management al calitatii

OPCOM SA a implementat inca din anul 2003 un sistem de management al calitatii (SMC), certificat ai de firma britanica Lloyds Register Quality Assurance (LRQA) in conformitate cu standardul ISO 9001. In cei 17 ani de la implementare SMC OPCOM a fost supus la 5 procese de recertificare, in luna iulie 2006, in luna iulie 2009, in luna iulie 2012, in luna iulie 2015 si respectiv in luna iulie 2018.

Auditurile efectuate in anul 2020 asupra SMC OPCOM, atat auditul extern (auditul anual de supraveghere, efectuat LRAQ in intervalul 13-16.04.2020) cat si auditurile interne (auditurile planificate, efectuate de Reprezentantul Managementului in problemele Calitatii (RMC) in intervalele 23-26.06.2020 si 14-16.12.2020) au evidentiat inca o data preocuparea si angajamentul managementului pentru mentinerea si imbunatatirea sistemul de management al calitatii din cadrul OPCOM SA.

In urma celor 3 audituri din anul 2020, mentionate mai sus, nu a fost initiat niciun raport de neconformitate/observatie si nu a fost solicitata nicio soluitie de rezolvare a problemei sau actiune corectiva.

Ca si in anii anteriori, au fost tinute doua sedinte de analiza a managementului destinate SMC, pe 22.01.2020 si pe 14.07.2020. In cadrul sedintei din 22.01.2020 s-a efectuat analiza modului de functionare a SMC OPCOM in anul 2019, iar in cadrul sedintei din 14.07.2020 s-a facut analiza modului de functionare a SMC OPCOM in primul semestru din 2020.

In anul 2020 au fost actualizate o serie de documente ale SMC. Astfel, au fost actualizate 21 proceduri de lucru si 14 instructiuni de lucru si au fost elaborate si introduse in sistem 5 proceduri de lucru noi si 4 instructiuni de lucru noi si au fost anulate 6 proceduri de lucru si 4 instructiuni de lucru. De asemenea, a fost actualizat ROF-ul OPCOM SA si a a fost incheiat, in urma negocierilor cu sindicatul, Contractul Colectiv de Munca pentru perioada 2020–2022 al OPCOM SA.

Absenta reclamatiilor/contestatiilor de la clienti (participantii la pietele administrate de OPCOM) conduce la concluzia ca serviciile prestate de OPCOM SA au fost realizate conform reglementarilor in vigoare. Tot legat de modul de realizare a feedback-ului de la clienti, OPCOM a transmis, la inceputul lunii martie 2020, scrisori de raspuns (un numar de 8 scrisori) la toate observatiile si comentariile facute de participantii la piata in raspunsurile lor la chestionarele de evaluare a gradului de satisfactie a clientilor pentru anul 2019.

Obiectivele specifice aferente directiilor, serviciilor si birourilor din cadrul OPCOM fixate pentru anul 2020 au fost realizate in proportie de 99,2%, adica au fost indeplinite 122 din cele 123 obiective specifice, iar pentru obiectivul neindeplinit s-a obtinut o valoare foarte apropiata de cea fixata drept target. Totodata, gradul de indeplinire al masurilor stabilite la cele 2 sedinte de analiza analiza a mangementului din anul 2020 a fost de 100%, fiind realizate toate cele 16 masuri stabilite.

Conform cerintelor standardului ISO 9001:2015, prima parte a anului 2020 au fost evaluate riscurile reziduale aferente obiectivelor specifice ale calitatii din anul 2019 pentru toate departamentele din cadrul SMC, a fost realizata evaluarea riscurilor aferente obiectivelor specifice ale calitatii fixate de departamente pentru anul 2020 si au fost stabilite pentru aceste riscuri masuri de control.

Stadiul de implementare a masurilor de control al riscurilor a fost analizat, pentru fiecare departament, la auditul intern desfasurat in perioada 14-16.12.2020. Totodata, pe parcursul auditului intern mentionat, a fost trecut in revista si a fost inclus in raportele de audit, stadiul oportunitatilor avute in vedere de fiecare departament pentru dezvoltarea/imbunatirea activitatii desfasurate.

In anul 2020, conform Programului de instruire a personalului in domeniul calitatii, au fost efectuate de catre RMC doua instruiri cu sefii de serviciu/birou si cu directorul de program precum si instruirea de prezentare a SMC cu fiecare nou angajat. Evaluarea eficacitatii acestor instruiri s-a facut pe baza unor chestionare de evaluare a cunostintelor. Raspunsurile la aceste chestionare au demonstrat ca atentia acordata instruirilor de catre participanti a fost corespunzatoare si, in consecinta, pentru niciuna din cele trei teme nu a fost necesara reinstruirea personalului.

Putem concluziona astfel ca, pe ansamblu, sistemul de management al calitatii din cadrul OPCOM SA a functionat eficient in anul 2020, dovedindu-se un sistem matur, cu parghii de reglare specifice.

Pentru imbunatatirea in continuare a functionarii acestui sistem, este necesara identificarea si tratarea cu si mai mare promptitudine a problemelor care apar sau care sunt detectate prin intermediul instrumentelor specifice managementului calitatii: audituri interne, sedinte de analiza efectuate de management, masuri de control al riscurilor si oportunitatilor, rapoarte de neconformitate, actiuni corective, evaluarea satisfactiei clientilor, etc.

30. Biroul Audit intern

Activitatea de audit intern în anul 2020 a fost organizată la nivelul Compartimentului audit intern până în luna octombrie 2020. Începând cu 01.10.2020 a fost înființat Biroul audit intern, conform Deciziei nr. 18/22.09.2020 a Consiliului de administrație al societății.

Activitatea de audit intern a fost realizată în baza Planului anual de audit public intern pentru anul 2020, aprobat de Directorul General. Au fost efectuate două misiuni de audit intern de asigurare și o misiune de audit intern de consiliere, și anume:

- Misiunea de asigurare privind evaluarea activităților necesare organizării și funcționării piețelor centralizate de energie electrică administrate de Direcției Tranzacții la Termen și Certificate, finalizată prin emiterea Raportului nr. 39851/20.08.2020, în cadrul căruia au fost formulate 3 recomandări cu privire la actualizarea procedurilor și instrucțiunilor de lucru la nivelul STT și ST-OTC;
- Misiunea de asigurare privind evaluarea activităților necesare pentru funcționarea piețelor, decontării tranzacțiilor și raportarea rezultatelor la nivelul Direcției Tranzacții Decontare Termen Scurt, finalizată prin emiterea Raportului nr. 1117/11.01.2021, în cadrul căruia a fost formulată o recomandare cu privire la actualizarea procedurilor și instrucțiunilor de lucru la nivelul SDT;
- Misiunea de consiliere privind implementarea sistemul de control intern managerial aplicabil la nivelul OPCOM SA (conform Ordinului Secretariatului General al Guvernului nr. 600/2018), acesta a fost finalizată în termenul stabilit, fiind emisă Nota de consiliere nr. 39735/19.08.2020, în cuprinsul căreia au fost emise 3 propuneri de soluții pentru îmbunătățirea Sistemului de Control Managerial (identificat prin aplicarea Sistemului de Management al Calității) implementat la nivelul OPCOM SA.

În conformitate cu normele metodologice specifice activității de audit public intern, auditul intern a încadrat nivelul de asigurare pentru activitățe auditate ca fiind *„substanțial conforme"*, asigurând managementul societății asupra faptului că acestea sunt conforme cu cadrul legal și procedural aplicabil și utilizează un sistem de control intern corespunzător.

Cap. II SITUAŢIA FINANCIAR-CONTABILĂ

Activitatea economico-financiara a OPCOM in anul 2020 a avut in vedere respectarea reglementarilor legale in vigoare aplicabile, a indicatorilor prevazuti in Bugetul de venituri si cheltuieli aprobat pentru anul 2020, a prevederilor Contractului Colectiv de munca si protocoalelor incheiate cu partenerul social.

Activitatea economico-financiara desfasurata in anul 2020 s-a inscris in Strategia globala de dezvoltare a OPCOM pentru perioada 2020-2022.

1. Elemente de bilanț

Analiza indicatorilor de bilant permite cunoasterea evolutiei acestora si compararea cu exercitiile financiare precedente, implicit permite calcularea indicatorilor economico-financiari necesari efectuarii de analize economico-financiare cu impact in procesul decizional.

In cadrul bilantului contabil patrimoniul este reprezentat prin prisma activului si pasivului. In cadrul activului, elementele sunt grupate in raport cu destinatia bunurilor economice utilizate si gradul de lichiditate in active imobilizate, circulante si active de regularizare si asimilate. Elementele de pasiv sunt grupate in raport de caile de formare a surselor de finantare datorii, provizioane pentru riscuri si cheltuieli, pasive de regularizare si in capitaluri proprii precum si in functie de gradul lor de exigibilitate, curente si permenente.

Dintre indicatorii bilantieri, o atentie deosebita este acordata evolutiei Capitalurilor proprii, deoarece acestea reprezinta sursele de finantare cu caracter stabil pe care le poate utiliza societatea pentru procurarea tuturor elementelor patrimoniale de activ, respectiv totalitatea surselor de finantare de care dispune societatea pentru o perioada mai mare de un an.

Principalii indicatori de bilant au inregistrat in anul 2020 urmatoarele rezultate prin comparatia cu realizarile anilor anteriori:

Denumire indicator	2018	2019	2020	2018/ 2017	2019/ 2018	2020/2019
	lei	lei	lei	%	%	%
Active imobilizate	15.321.706	37.912.049	38.365.027	132.5	247.4	101.2
Stocuri	266.924	79.099	120.169	370.8	29.6	151.9
Creante	295.601.325	168.900.222	153.655.926	212.4	57.1	91.0
Casa si conturi la banci	86.962.673	56.944.995	82.941.300	152.6	65.5	145.7
Active circulante	*382.830.922*	*225.924.316*	*236.717.395*	195.1	59.0	104.8
Cheltuieli in avans din care:	133.136	162.990	136.612	103.8	122.4	83.8
ch.in avans pe termen scurt	132.080	162.111	134.751	103.0	122.7	83.1
Datorii ce trebuie platite intr-o perioada de un an	336.166.651	180.973.607	206.533.955	225.2	53.8	114.1
Active circulante respectiv datorii curente nete	*31.196.864*	*28.722.866*	*13.721.271*	*66.3*	*92.1*	47.8
Total active minus datorii curente	46.519.626	66.635.794	52.088.159	*79.4*	*143.2*	78.2
Datorii ce trebuie platite intr-o perioada mai mare de un an		14.000.000	12.400.000			88.6
Provizioane	113.036	1.920.419	1.837.355	*36.5*	*1,698.9*	95.7
Venituri in avans	15.599.487	16.389.954	16.596.920	*114.8*	*105.1*	101.3
Capital subscris nevarsat	22.587.300	22.587.300	0	*100.0*	*100.0*	0.0
Capital subscris si varsat	8.778.790	8.778.790	31.366.090	*108.4*	*100.0*	357.3
Rezerve din reevaluare	5.153.830	5.153.830	5.153.830	*121.7*	*100.0*	100.0
Rezerve	8.962.191	9.309.071	9.539.276	*99.8*	*103.9*	102.5
Rezultatul reportat	847.562	931.917	-17.346.600	*142.4*	*110.0*	-1,861.4
Rezultatul exercitiului financiar	84.354	5.435.127	9.722.730	*33.4*	*6,443.2*	178.9
Repartizarea profitului	7.437	1.480.660	584.522	*32.4*	*19,909.4*	39.5
Capitaluri proprii = activ net	46.406.590	50.715.375	37.850.804	*103.8*	*109.3*	74.6
Total activ = total pasiv	398.285.764	263.999.355	275.219.034	191.6	66.3	104.2

Din analiza informatiilor prezentate se constata ca in perioada analizata unul dintre cei mai relevanti indicatori, capitalurile proprii, a inregistrat la 31.12.2020 o reducere de 25,4%, fata de valoarea inregistrata la 01.01.2020, ca urmare a urmatoarelor influente:

1. Influenta pozitiva, respectiv majorare de valoare cu 19,2%, ca urmare rezultatului financiar semnificativ realizat in anul 2020, profit net in valoare de 9.722.730 lei.

2. Influenta negativa, respectiv reducere cu 54,5% ca urmare a inregistrarii in contabilitate la 31.12.2020, pe rezultatul reportat al anului 2016 si respectiv al anului 2019, a ajustarii de valoare pentru activele necorporale aduse ca aport la capitalul social in luna iunie 2016 de catre actionarul unic, la acea data, CNTEE Transelectrica SA.

Cu referire la problematica aportului in natura mentionam pe scurt principalele informatii:

1. *Aportul:*

Prin Hotararea nr.6/15.06.2016 Adunarea generala a actionarilor a hotarat majorarea capitalului social al OPCOM prin aport in natura in valoare de 22.587.300 lei, reprezentand imobilizari necorporale finantate din fonduri ale Bancii Internationale de Reconstructie si Dezvoltare (proiecte derulate in perioada 2004-2009). Majorarea de capital social a fost inregistrata in contabilitatea

OPCOM pe seama contului „Capital social subscris nevarsat".

2. *Valoarea aportului in natura:*

Avand in vedere ca operatiunea de majorare a capitalului social s-a realizat prin aportul in natura al unor active de o specificitate deosebita, a caror functionalitate in contextul activitatii OPCOM este esentiala din perspectiva oportunitatii aportarii lor la capitalul social al societatii, atat din punct de vedere juridic cat si contabil, in vederea inregistrarii in contabilitate a fost necesara evaluarea aportului in natura. In urma finalizarii raportului de evaluare contractat de OPCOM, in luna decembrie 2016, valoarea livrabilelor care constituie aport in natura la capitalul social al OPCOM a fost stabilita la valoarea de 2.180.900 lei. Ca urmare a rezultatului analizei interne si a rezultatului raportului de evaluare o parte dintre membrii Consiliului de administratie au actionat in instanta OPCOM in vederea constatarii nulitatii absolute a Hororarii AGA nr.6/15.06.2016 prin care a fost efectuat aportul in natura la capitalul social al OPCOM, in dosarul cu nr.31001/3/2017.

In cursul anului 2018, in vederea solutionarii litigiului instanta de judecata a desemnat un expert evaluator in vederea stabilirii valorii aportului in natura adus de CNTEE Transelectrica SA la capitalul social al OPCOM SA in luna iunie 2016. Raportul expertului contabil judiciar a stabilit o valoare justa a aportului de 2.316.143 lei, la aceiasi data de referinta, respectiv la data de 31.12.2015.

Ca urmare, la aceeași dată de referință, 31.12.2015, pentru aportul in natura efectuat in luna iunie 2016 prin cele trei rapoarte de evaluare au fost stabilite valori diferite:

Denumire prestator	Solicitat de:	Anul elaborarii raportului de evaluare	Valoare justa aport, lei
JPA Romania	CNTEE Transelectrica SA	2016	22.587.305
ACCENTO Management Consultants	OPCOM SA	2017	2.180.900
Expert contabil judiciar, dl Filip STOICA	TRIBUNALUL BUCURESTI	2018	2.316.143

3. *Inregistrarea in contabilitate a aportului in natura:*

- Prin Hotararea nr.177/01.02.2021 Curtea de Apel Bucuresti a respins ca nefondate cererile reclamantilor si ale Sindicatului intervenient si ca urmare au devenit aplicabile prevederile Hotararii AGA nr.6/15.06.2016;

- La data de 31.12.2020 OPCOM a inregistrat in contabilitate capitalul social varsat in luna iunie 2016 de catre actionarul CNTEE Transelectrica SA, respectiv au fost inregistrate in contabilitate activele necorporale aportate in valoare de 22.587.300 lei.

- Pentru activele aduse ca aport la capitalul social a fost constituita o ajustare de valoare pe rezultatul reportat al anului 2016, in valoare de 20.271.157 lei, ca diferenta dintre valoarea de aport si valoarea stabilita prin raportul de evaluare intocmit de expertul contabil judiciar desemnat de instanta in Dosarul 31001/3/2017 (22.587.300 – 2.316.143 lei = 20.271.157 lei);

Ajustarea de valoare a avut in vedere faptul ca expertul contabil judiciar desemnat de instanta de fond in dosarul 31001/3/2017, a stabilit prin raportul de evaluare (depus la instanta in ianuarie 2019) ca doar aprox. 10% din valoarea activelor aduse ca aport (in valoare de 2.316.143 lei) mai aduceau beneficii economice ulterioare societatii la data de referinta 31.12.2015 (aceeasi data de referinta cu cea la care a fost stabilita valoarea aportului in natura in anul 2016);

- Avand in vedere ca activele aduse ca aport nu mai erau utilizate la data de 31.12.2019 si pe cale de consecinta nu mai aduceau beneficii economice ulterioare societatii, s-a constituit o ajustare de valoare totala, in valoare de 2.316.143 lei (valoare stabilita prin raportul de evaluare intocmit de expertul contabil judiciar desemnat de instanta in Dosarul 31001/3/2017) pe rezultatul reportat al anului 2019;

4. *Propunere de acoperire a pierderii*

- Pentru acoperirea pierderii inregistrate in contabilitate pe rezultatul reportat al anului 2016 si al anului 2019 se inainteaza spre aprobare de catre Adunarea generala a actionarilor urmatoarea propunere:
  - utilizarea profitului nerepartizat realizat in perioada 2016-2019 si a profitului realizat la 31.12.2020 (mai putin rezerva legala constituita la data de 31.12.2020);
  - utilizarea rezervei legale constituita in perioada 2002-2020.

In aceasta situatie, dupa aprobarea situatiilor financiare anuale incheiate la data de 31.12.2020 de catre Adunarea generala a actionarilor, la 31.05.2021, ca urmare a inregistrarii in contabilitate a repartizarii profitului pentru perioada 2016-2020 (conform Hotararii Adunarii generale a actionarilor) pierderea ramasa de acoperit in perioadele urmatoare va fi in valoare de 6.595.448,99 lei.

2. Contul de profit şi pierdere

Principalii indicatori realizati in anul 2020 sunt prezentati in structura si in dinamica dupa cum urmeaza:

INDICATORI	2018	2019	2020	2019/2018	2020/2019
	lei	lei	lei	%	%
0	6	7	8	10=7/6*100	11=8/7*100
TOTAL VENITURI, din care:	31.152.227	39.368.419	44.404.693	**126,37**	**112,79**
- exploatare, din care:	30.805.642	38.864.546	43.974.015	126,16	113,15
- cifra de afaceri	28.662.031	35.354.459	42.813.572	123,35	121,10
- financiare	346.585	503.873	430.678	145,38	85,47
TOTAL CHELTUIELI, din care:	31.012.039	32.721.470	32.714.252	**105,51**	**99,98**
- exploatare	30.897.664	32.543.470	32.086.433	105,33	98,60
- financiare	114.375	178.000	627.819	155,63	352,71
PROFIT BRUT, din care:	140.188	6.646.949	11.690.441	4.741,45	175,88
- exploatare	-92.022	6.321.076	11.887.582	-6.869,09	188,06
- financiar	232.210	325.873	-197.141	140,34	-60,50
4. IMPOZIT PE PROFIT	**55.834**	**1.211.822**	**1.967.711**	**2.170,40**	**162,38**
PROFIT NET	**84.354**	**5.435.127**	**9.722.730**	**6.443,24**	**178,89**

Veniturile totale realizate in anul 2020 sunt in valoare de 44.404.693 lei, majorate fata de anul 2019 cu 12,79% ca urmare a cresterii cifrei de afaceri, respectiv a cifrei de afaceri aferenta pietei de energie electrica reglementata.

Cifra de afaceri realizata in anul 2020, in valoare 42.813.572 lei, reprezinta 96,42% din veniturile totale realizate de OPCOM in anul 2020 si reprezinta venituri realizate din serviciile prestate de OPCOM participantilor la pietele centralizate de energie electrica, de certificate verzi, de gaze naturale si de raportare REMIT.

Veniturile reglementate realizate din administrarea pietelor de energie electrica si de certificate verzi reprezinta circa 98,5% din cifra de afaceri realizata in anul 2020. Aceste venituri sunt realizate in baza Metodologiei de stabilire a tarifului reglementat practicat de operatorul pietei de energie electrica si de certificate verzi, cu aplicare de la 1 ianuarie 2014, aprobata prin Ordinul ANRE nr.67/2013, cu modificarile ulterioare. Metodologia stabileşte modul de determinare a venitului reglementat al operatorului pieţei de energie electrică, precum şi modul de calcul al tarifului reglementat pentru serviciile prestate de operator participanţilor la pieţele centralizate de energie electrică şi de certificate verzi, abrogat prin Ordinul ANRE nr.192/23.09.2019. Pana la noul Ordin, cu incepere cu 01.01.2020, ANRE a stabilit, de regula anual, valorile componenetelor tarifului

reglementat practicat de operatorul pietei de energie electrica: componenta de inscriere la pietele centralizate, componenta de administrare a pietelor centralizate si componenta de tranzactionare.

Incepand cu 01.01.2020, in baza Ordinului ANRE nr 192/23.09.2019, ANRE stabileste venitul reglementat pentru serviciile prestate de operator participanţilor la pieţele centralizate de energie electrică şi de certificate verzi, urmand ca OPCOM sa stabileasca valoarea pentru fiecare componenta a tarifului.

Cu privire la evolutia veniturilor reglementate realizate din administrarea pietelor de energie electrica si de certificate verzi mentionam:

- In anul 2020 au fost realizate venituri reglementate suplimentare in valoare de 8.996 mii lei, fata de nivelul veniturilor aprobate de ANRE pentru anul 2020, conform informatiilor prezentate mai jos. Ca urmare a declararii pandemiei in Romania in luna martie 2020, avand in vedere impredictibilitatea comportamentului participantilor la pietele administrate in perioada de pandemie, executivul OPCOM a considerat ca este prudent sa mentina pe tot parcursul anului 2020 tarifele reglementate stabilite pentru anul 2020. Veniturile reglementate realizate suplimentar prezinta caracter conjunctural si datorita faptului ca nu este estimata realizarea de venituri similare pentru anul 2021.

An 2020	Valoare, mii lei
Venit reglementat	42.173
Venit din activitatea in proiecte europene	201
Venit din contracte comerciale	233
Venit financiar	431
Total alte venituri	865
Total venit care intra in calcul corectie	43.038
Venit aprobat prin Ordinul ANRE 231/2019 pentru anul 2020	34.042
Diferenta realizata in plus = de corectat de ANRE in perioadele urmatoare (corectie esalonata incepand cu anul 2021, din care a fost deja corectata valoarea de 2.633 mii lei)	-8.996

Alaturi de serviciile prestate participantilor la pietele de energie electrica si de certificate verzi, reglementate de ANRE, OPCOM adminstreaza si alte piete si produse nereglementate, respectiv piete centralizate de gaze naturale si activitati in domeniul raportarii REMIT, ale caror tarife sunt aprobate de Consiliul de administratie al OPCOM si ale caror venituri totale realizate in anul 2020 insumeaza circa 1,5% din cifra de afaceri realizata in anul 2020.

Alte venituri din exploatare, realizate in anul 2020 sunt in valoare de 1.160.443 lei, din care mentionam pe cele mai semnificative:

- Venituri din refacturarea cheltuielilor cu licentele suplimentare, catre participantii la piata PC-OTC pentru cheile suplimentare solicitate de catre acestia, conform prevederilor din conventiile incheiate cu acestia, in valoare de 447.792 lei, sume achitate de OPCOM furnizorului extern de servicii Trayport;
- Venituri realizate in cadrul proiectelor europene la care OPCOM este parte in valoare de 433.425 lei si in cadrul contractelor comerciale internationale incheiate de OPCOM (PXE,EEX si OKTE).
- Venituri din subinchirierea spatiilor catre CNTEE Transelectrica SA in valoare de 176.682 lei. Spatiile subinchiriate CNTEE Transelectrica SA si spatiile in care OPCOM isi desfasoara activitatea, mai putin cele aflate la parterul cladirii, sunt inchiriate de OPCOM SA de la Electrocentrale Grup SA in baza unui tarif care are aceiasi valoare cu cel cu care Societatea tarifeaza spatiile subinchiriate la CNTEE Transelectrica SA. In acest sens, OPCOM SA nu inregistreaza profit din aceasta activitate;
- Venituri realizate din vanzarea activelor in valoare de 41.406 lei, din care 40.520 lei reprezinta active a caror scoatere din functiune a fost aprobata de catre Consiliul de administratie, valorificate prin vanzare;
- Suma de 36.283 lei reprezinta venituri din executari de garantii in conformitate cu clauzele prevazute in conventiile/contractele de comodat incheiate cu participantii la pietele administrate si alte venituri incasate din recuperare cheltuieli de judecata si alte sume penalizatoare;

- Suma de 20.074 lei reprezinta cheltuiala cu amortizarea, trecuta la venituri, a unor imobilizari obtinute cu titlu gratuit, in cadrul unor contractelor incheiate, etc.

Cheltuielile totale realizate in anul 2020 sunt in valoare de 32.714.252 lei, in usoara reducere fata de realizarile anului precedent.

Cheltuielile din exploatare reprezinta circa 98,08% din totalul cheltuielilor realizate in anul 2020. Acestea au fost efectuate in baza programelor anuale de aprovizionare, de investiţii, de formare profesionala in conformitate cu strategia de dezvoltare a OPCOM pentru asigurarea funcţionării in condiţii de siguranţă şi eficienţă economică a societatii, corelate cu nivelul veniturilor realizate in anul 2020.

Profitul brut si Profitul net

Rezultatul brut al exercitiului este profit in valoare de 11.690.441 lei, iar profitul net este in valoare de 9.722.730 lei, valori majorate fata de anul anterior ca urmare realizarii unor venituri cu caracter conjunctural in anul 2020, conform celor mentionate la paragraful referitor la Cifra de afaceri.

3. Indicatori financiari ai activitatii

Pe baza indicatorilor prezentati in bilant si in contul de profit si pierdere principalii indicatori de profitabilitate, de lichiditate si de risc prezinta urmatoarele rezultate, prin comparatia cu rezultatele inregistrate in perioada 2018-2020.

Indicatori de profitabilitate

In anul 2020 indicatorii de profitabilitate analizati au avut o evolutie pozitiva, peste nivelul indicatorilor realizati in perioadele anterioare (pentru anul 2018 nu a fost posibil calculul ratei rentabilitatii din exploatare deoarece rezultatul brut din exploatare a fost pierdere in valoare de 92.022 lei).

Indicatori de profitabilitate, %	2018	2019	2020
Rentabilitatea capitalului angajat (Profit inaintea platii impozitului pe profit si dobanda/Capital angajat x100)	0,30	10,45	24,36
Rata rentabilitatii din exploatare (Profit brut din vanzari/Cifra de afaceri x 100)		17,88	27,77
Rata profitului brut (Profit brut/Venituri totale x 100)	0,45	16,88	26,33

Indicatori de lichiditate

Indicatorii de lichiditate calculati inregistrează valori optime supraunitare şi exprimă măsura in care societatea a asigurat in anul 2020 disponibilităţile necesare achitării la termen a obligaţiilor curente.

INDICATORI	**2018**	**2019**	**2020**
Indicator lichiditate curenta			
Active curente (A), lei	382.830.922	225.924.316	236.717.395
Datorii curente (B), lei	336.166.651	180.973.607	206.533.955
Provizioane (se vor plati intr-o perioada de sub 1 an) (C), lei	113.036	1.920.419	1.837.355
Calcul (A)/((B)+(C))	1,14	1,24	1,14

INDICATORI	2018	2019	2020
Indicator lichiditate imediata			
Active curente (A), lei	382.830.922	225.924.316	236.717.395
Stocuri (B), lei	266.924	79.099	116.803
Datorii curente (C), lei	336.166.651	180.973.607	206.533.955
Provizioane (se vor plati intr-o perioada de sub 1 an) (D), lei	113.036	1.920.419	1.837.355
Calcul ((A)-(B))/((C)+(D))	1,14	1,23	1,14

Indicatori de risc

In anul 2019 societatea a contractat un credit bancar in valoare de 15.200.000 lei. In acest sens, precizam ca prin Hotararea AGA nr. 5/17.07.2019 a fost aprobata contractarea unui împrumut bancar de tip facilitate de credit non-revolving in valoare 15.200.000 lei (echivalentul a 3.200.000 EUR), pentru o durata de 10 ani, acordat de catre Banca Comerciala Romana S.A. pentru asigurarea sursei de finantare pentru participarea OPCOM S.A. la capitalul social al Contrapartii Centrale pentru Romania.

Indicatori de risc	2018	2019	2020
Indicatorul gradului de îndatorare			
Capital imprumutat (credite >1an) (A)	0	14.000.000	12.400.000
Capital propriu (B)	46.406.590	50.715.375	37.850.804
(A) / ((A) + (B))	-	0,22	0,25

4. Politica OPCOM cu privire la dividende

Propunerea de repartizare a profitului net realizat in anul 2020 si realizat in perioada 2016-2019 respecta prevederile legislatiei specifice, respectiv: OG nr. 64/2001, OMFP nr.128/2005, OMFP nr.144/2005 privind repartizarea profitului la societăţile naţionale, companiile naţionale şi societăţile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat.

Profitul net de repartizat la data de 31.12.2020 este in valoare de 9.722.730 lei. Pentru anul 2020 propunerea de repartizare a profitului net este urmatoarea:

Nr. crt.	Explicatia	Valoare, lei
1	Profit brut contabil, baza de calcul pentru rezerva legala	11.690.441,15
2	Profit net la data de 31.12.2020	9.722.730,24
	Repartizare profit contabil pe urmatoarele destinaţii (a+b):	9.722.730,24
a	Rezerva legala (a=Rd.1 * 5%)	584.522,06
b	Acoperirea pierderilor din anii precedenti	9.138.208,18

Situaţia dividendelor

In perioada 2016 - 2019 nu au fost distribuite dividende avand in vedere:

- pe de o parte faptul ca: situatiile financiare anuale intocmite in perioada 2016 - 2019 au fost aprobate de Adunarea generala a actionarilor *„sub condiţia modificării acestora şi a celorlalte documente suport pentru reprezentarea exactă a situaţiei capitalului social, conform Certificatului de înregistrare menţiuni din data de 11.07.2016, in care este specificat capitalul social al OPCOM SA subscris în suma de 30.687.300 lei, integral vărsat.* Inclusiv: *„ Se amână repartizarea profitului realizat la .....";*
- pe de alta parte:
  - la data de 01.02.2021, prin Hotararea nr.177, Curtea de Apel Bucuresti a respins ca nefondate apelurile reclamantilor si a Sindicatului intervenient;

- pierderea inregistrata pe rezultatul reportat al anului 2016 si al anului 2019 consecinta a inregistrarii in contabilitate a activelor necorporale aduse ca aport de catre actionarul unic la capitalul social al OPCOM in luna iunie 2016 si a ajustarii de valoare totala, avand in vedere ca pentru aceste imobilizari nu mai pot genera beneficii economice ulterioare;
- informatiile precizate la Cap. „Elemente de bilant" in legatura cu capitalurile proprii.

Avand in vedere prevederile OG nr.64/2001 privind repartizarea profitului la societatile cu capital integral sau majoritar de stat, pentru perioada 2016-2019 este propusa urmatoarea repartizare a profitului net:

lei

Nr. crt.	Perioada	Profit brut, inaintea constituirii provizionului privind participarea angajatilor la profit, baza de calcul pentru rezerva legala	**Profit net de repartizat in perioada 2016-2019, din care:**		
			TOTAL profit net	Rezerva legala	Acoperirea pierderii realizate in perioada 2016-2019
0	1	2	3=4+5	4=col.2 * 5/100	5
1	2016	726.853,07	527.669,37	36.342,65	491.326,72
2	2017	459.272,92	252.307,47	22.963,65	229.343,82
3	2018	148.734,28	84.354,35	7.436,71	76.917,64
4	2019	7.086.333,62	5.435.126,58	354.316,68	5.080.809,90
	TOTAL	**8.421.193,89**	**6.299.457,77**	**421.059,69**	**5.878.398,08**

Cap. III PLANUL DE INVESTITII, ACTIVELE IMOBILIZATE

1. PLANUL de investitii

Planificare, aprobare si raportare

Planul de investitii pe anul 2020 a fost aprobat de Consiliul de administratie in luna ianuarie 2020 prin Decizia nr. 1/15.01.2020. Pe parcursul anului Planul de investitii a fost actualizat de sase ori, prin decizii ale Consiliului de Administratie, pentru a reflecta cat mai fidel necesarul de investitii coroborat cu modificarile legislatiei primare si secundare specifice si cu resursele disponibile.
Planul de investitii aprobat pe anul 2020 a fost finantat din surse proprii de finantare, constituite din amortizarea imobilizarilor corporale si necorporale trecuta pe costuri in anul 2020 si din surse de finantare proprii neutilizate in anii precedenti.
In vederea utilizarii cat mai eficiente a resurselor financiare ale societatii si asigurarea unei concurente reale in procesul de achizitii, achizitia obiectivelor de investitii a fost efectuata in anul 2020 cu respectarea prevederilor din" Reguli proprii privind atribuirea contractelor de achizitii" si a „Procedurii de lucru interne privind achizitia de produse, servicii si lucrari".

In conformitate cu Actualizarea nr. 6, Planul de investitii pe anul 2020 a prevazut un numar de 29 de obiective cu o valoare planificata de 5.970.723 lei, structurate dupa cum urmeaza.
- cu termen de realizare in anul 2020 au fost prevazute un numar de 23 de obiective, in valoare planificata de 3.676.082 lei si o valoare realizata de 3.604.130 lei;
- cu termen de realizare in anul 2021 au fost prevazute un numar de 6 obiective, in valoare planificata de 2.294.641 lei.

Surse de finantare a investitiilor

Planul de investitii aprobat pentru anul 2020 a fost finantat din surse proprii.

2. Activele imobilizate

Valoarea bruta contabila a activelor imobilizate inregistrate in patrimoniul OPCOM SA la data de 31.12.2020 s-a majorat cu 32,7 % fata de cea existenta la inceputul anului, ca urmare a inregistrarii in contabilitate, la data de 31.12.2020, a capitalului social varsat in luna iunie 2016 de catre actionarul CNTEE Transelectrica SA, respectiv au fost inregistrate in contabilitate activele necorporale aportate in valoare de 22.587.300 lei, in conformitate cu prevederile Hotararii nr.177/01.02.2021 emisa de Curtea de apel Bucuresti in dosarul nr.31001/3/2017 (conform celor precizate la Cap."Elemente de bilant, indicatorul "Capitaluri proprii".

Valoarea neta contabila a activelor imobilizate aflate in patrimoniul OPCOM la data de 31.12.2020, in valoare de 38.365.027 lei, s-a majorat fata de inceputul anului, in valoare de 37.912.049 lei, cu 1,2 %, ca urmare a realizarii unei valori a investitiilor care a devansat valoarea amortizarii trecuta pe costuri in anul 2020.

Cap.IV PERSONALUL SOCIETATII

1. Structura personalului

Analiza evolutiei numarului de angajati, a structurii si a calificarii acestora reflecta continuitate si coerenta cu obiectivele societatii, ceea ce constituie un argument suplimentar pentru calitatea activitatii desfasurate si performanta societatii.

In anul 2020 numarul de personal a fost de 106 salariati, la fel ca in anul 2019, numarul persoanelor care au demisionat si s-au pensionat in cursul anului 2020 corespunzand cu numarul de angajari efectuate in cursul anului 2020. Ca urmare, in anul 2020 nu a fost posibila angajarea de personal pana la numarul planificat de 110 persoane avand in vedere esuarea unor proceduri de recrutare de personal, posibil si datorita contexului creat de pandemia declarata in tara noastra inca din luna martie 2020.

Actiunea de dimensionare si/sau redimensionare a numarului de personal va continua cu prudenta in perioadele urmatoare in conformitate cu strategia de dezvoltare a OPCOM pe perioada 2021-2023.

Analiza in dinamica a personalului pe categorii de studii indica interesul managementului pentru mentinerea in cadrul societatii a persoanelor cu studii superioare, ca o conditie esentiala pentru realizarea obiectului de activitate, si concomitent are preocuparea de a mentine un numar rezonabil din cadrul celorlalte categorii de studii, avand argumentul de necontestat ca activitatea unei societati presupune o multitudine de operatiuni, din care pentru rezolvarea unora dintre ele nu este necesara o pregatire superioara ci o calificare care sa asigure rezolvarea activitatilor in conditii de respectare a legalitatii si cu costuri minime pentru societate.

Indicator	UM	2018	2019	2020	2018/2019	2019/2020
					%	%
Studii superioare	pers.	97	95	95	97,94	100
Studii medii	pers.	8	7	7	87,50	100
Muncitori calificati	pers.	2	1	1	50,00	100
Muncitori necalificati	pers.	3	3	3	100,00	100
Total	pers.	110	106	106	96,36	100

2. Colaborarea cu partenerul social

Angajaţii OPCOM sunt afiliaţi la sindicatul Federaţia Univers (Federaţia Naţională a Sindicatelor din Electricitate) prin Sindicatul Profesional al Dispecerilor Energetici din SEN. In conformitate cu informatiile primite din partea partenerului social, la data de 31.12.2020 numarul membrilor de sindicat era de 80 de salariati, reprezentand o pondere de 75,47 % in numarul total de salariati.

In cursul anului 2020 au avut loc un numar de 22 intalniri intre administratie si partenerul social in vederea negocierii noului Contract Colectiv de Munca sau a altor subiecte de interes reciproc. Au fost asumate Protocoale si Procese verbale.

Contractul Colectiv de Muncă incheiat intre angajator şi partenerul social, reglementează raporturile individuale şi colective de muncă, precum şi drepturile şi obligaţiile părţilor cu privire la: contractul individual de muncă; timpul de muncă şi timpul de odihnă; salarizare si alte drepturi; formarea profesională; sanatatea si securitatea in munca, conditii de munca; drepturi şi obligaţii ce decurg din raporturile de muncă; recunoaşterile reciproce, drepturile şi obligaţiile angajatorului şi ale organizaţiei sindicale.

3. Raporturile dintre angajator şi angajaţi

Raporturile dintre angajator si angajaţi se desfasoara in conformitate cu prevederile legale in vigoare, reglementarile interne si legea partilor.

4. Evaluarea personalului

Procesul de evaluare a activitatii desfasurate de salariatii OPCOM SA pentru anul 2020 s-a desfasurat in conformitate cu prevederile legale si cu regulile interne specifice. Cu prilejul evaluarii anuale au fost stabilite obiectivele de performanta individuale pentru anul 2021, in vederea cresterii eficientei activitatii desfasurate de fiecare salariat, conf. art. 40(1), lit.(f) din Codul Muncii.

Cap. V EVALUAREA ACTIVITATII PRIVIND MANAGEMENTUL RISCULUI

1. Riscuri financiare

Managementul riscului de pret

Riscul de contrapartidă reprezintă riscul de neîncasare a contravalorii serviciilor prestate pe piata de energie electrică si cea de gaze naturale. Tratamentul riscului de contrapartidă se bazează pe factori de succes externi si interni, respectiv:

- factori externi: reglementarile Autoritatii Nationale de Reglementare in domeniul Energiei si acomodarea participantilor la pielele centralizate cu reglementarile si procedurile specifice de lucru;

- factori interni: diversificarea portofoliului de produse oferite participantilor si perfectionarea continua a activitatii desfasurate.

Managementul riscului lichiditate si riscului de schimb valutar

Avand in vedere ca nivelul datoriilor si al creantelor este monitorizat permanent nu se poate vorbi despre existenta riscului de lichiditate.

Riscul datorat fluctuatiilor cursului de schimb (ca urmare a exprimarii in lei a datoriilor în valută, la cursul de schimb comunicat de BNR pentru sfârsitul perioadei de raportare) este analizat permanent.

Riscul legislativ (inclusiv ale mediului de reglementare) poate îngreuna activitatea curentă la diversele niveluri ierarhice.

Riscul contabil

Tinand seama de faptul ca aplicatia contabila utilizata de OPCOM este supravegheata si imbunatatita permanent si ca activitatea de contabilitate se desfasoara in mod continuu nu exista acest risc.

2. Politicile şi obiectivele societăţii privind managementul riscului

OPCOM SA are în vedere gestionarea riscurilor printr-un management atent fata de factorii interni si externi societatii, prin sistemul de management al calitatii, prin sistemul de management al securitatii informatiei, prin activitatea de audit intern, prin activitatea de control financiar de gestiune si cea de control financiar preventiv in vederea identificarii, cuantificarii, prioritizarii, tratarii, raportarii si monitorizarii riscurilor.

Administrarea riscurilor Societatii constă în stabilirea a două seturi de solutii de tratare a riscurilor si determinarea structurii optime a acestora:

- solutiile financiare, care includ asigurările;

- solutiile organizatorice, care diminuează riscurile prin intermediul organizării/proiectării/ planificării/ structurării activităţilor, a planurilor privind comunicarea si măsurile privind continuitatea afacerii, după producerea unui risc, precum si administrarea riscurilor prin intermediul procedurilor si prin întărirea măsurilor de securitate si siguranta a muncii.

Cap. VI ACTIONARII, ADMINISTRAREA, CONDUCEREA EXECUTIVA A SOCIETĂŢII SI EVALUAREA ACTIVITATII DESFASURATE

1. Adunarea generala a actionarilor

In conformitate cu Actul Constitutiv al OPCOM capitalul social era detinut la data de 31.12.2020 astfel:

a) Compania Naţionala de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica" S.A. deţine 3.068.730 acţiuni, având o valoare nominală totală de 30.687.300 lei şi reprezentând 97,84% din capitalul social.

b) Statul Român, prin Secretariatul General al Guvernului, deţine 67.879 acţiuni, având o valoare nominală totală de 678.790 lei, constând în aport în natură (reprezentând terenuri), reprezentând 2,16% din capitalul social.

Acţionarii sunt reprezentaţi în Adunarea generală a acţionarilor OPCOM S.A. după cum urmează:

a) Compania Naţională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica" – SA, în calitate de acţionar, este reprezentată în Adunarea generala a acţionarilor OPCOM SA prin reprezentantul său legal care poate da imputernicire pentru respectiva adunare unuia sau mai multor reprezentanţi desemnaţi aprobând mandatul acestora;

b) Statul Român, în calitate de acţionar, este reprezentat de Secretariatul General al Guvernului, care poate da împuternicire pentru respectiva adunare unuia sau mai multor reprezentanţi desemnaţi aprobând mandatul acestora.

In conformitate cu Ordonanata de Urgenta nr.68/2019, cu modificarile ulterioare, incepand din luna noiembrie 2019 "Se autorizează Secretariatul General al Guvernului să iniţieze şi să aprobe, după caz, toate operaţiunile şi demersurile necesare pentru trecerea acţiunilor deţinute de Compania Naţională de Transport al Energiei Electrice "Transelectrica" - S.A. la Societatea "Operatorul Pieţei de Energie Electrică şi de Gaze Naturale OPCOM" - S.A. şi la Societatea de Formare a Energeticienilor din România FORMENERG - S.A. în proprietatea privată a statului şi administrarea Secretariatului General al Guvernului, cu respectarea prevederilor legale în vigoare."

2. Consiliul de administratie

Societatea este administrata in sistem unitar de catre un Consiliu de administratie format din cinci membrii. In cursul anului au fost inregistrate modificari in cadrul componentei Consiliului.

Membrii Consiliului de administratie sunt numiti si revocati, conform statutului, de catre Adunarea generala a actionarilor, in baza mandatului acordat de catre Directoratul CNTEE Transelectrica SA si de catre Secretariatul General al Guvernului.

Membrii Consiliului de administraţie al OPCOM SA sunt numiţi provizoriu pe o perioadă de cel mult 4 luni cu posiblitate de prelungire pentru inca 2 luni. Consiliul de administraţie este prezidat de preşedintele desemnat de Adunarea generală ordinară, iar în cazul în care preşedintele se află în imposibilitate temporară de a-şi exercita atribuţiile, pe durata stării respective de imposibilitate Consiliul de administraţie poate însarcina un alt administrator cu îndeplinirea funcţiei de preşedinte.

Consiliul de administratie a delegat o parte din competentele sale de conducere Directorului general al Societatii. Directorul general nu este membru al Consiliului de administratie.

In conformitate cu prevederile legii nr.31/1990, cu modificarile ulterioare, activitatea membrilor Consiliului de administratie se desfasoara pe baza de contract de administrare.

In cadrul Consiliului de administratie al OPCOM functioneaza doua comitete consultative:

- Comitetul de Nominalizare si remunerare, format din trei membrii;
- Comitetul de Audit, format din trei membrii.

Potrivit informaţiilor furnizate de membrii organelor administrative, de conducere şi supraveghere ale Societatii, in anul 2020 acestia nu s-au aflat in niciuna dintre situatiile de incompatibilitate prevazute de Legea nr.31/1990, cu modificarile ulterioare.

In anul 2020 Consiliul de administraţie al OPCOM SA a avut urmatoarea componenta:

Nume, prenume	Calificare	Functia	Perioada de exercitare mandat	Data incetare mandat
Diaconescu Florin Nicolae Andrei	inginer	Membru provizoriu, Presedinte CA,	Decembrie 2019-prezent	23.04.2021
Deculescu Valentin Dumitru	inginer	Membru provizoriu	Decembrie 2019-prezent	23.04.2021
Dorobantu Radu Raul	jurist	Membru provizoriu	Decembrie 2019-prezent	23.04.2021
Raceanu Gabriel	jurist	Membru provizoriu	Decembrie 2019-prezent	23.04.2021
Costache Marian	jurist	Membru provizoriu	Martie 2020-prezent	23.04.2021
Niculescu Petre-Iulian	jurist	Membru provizoriu	Octombrie 2015-februarie 2020	20.02.2020

3. Conducerea executiva a Societăţii

In anul 2020 conducerea executiva a OPCOM SA a fost realizata de Directorul general, patru directori executivi si un director de dezvoltare-implementare proiecte. In cursul anului au fost inregistrate modificari in cadrul componentei conducerii executive.

Nr. crt.	**Nume şi prenume**	**Profesia**	**Calitate**	Perioada de exercitare mandat
1.	Ionescu Victor	inginer	Director general	2003 - prezent
2.	Lupului Luminita	inginer, economist	Director, Direcţia Tranzactii-Decontare Termen Scurt	2002 - prezent
3.	Fediuc Silvia	economist	Director, Direcţia Economica	2004 - prezent
4.	Barsanescu Remus	inginer	Director, Direcţia Informatica si Telecomunicatii	2007 - prezent
5.	Popa Rodica	inginer	Director, Directia Tranzactii Termen si Certificate in perioada	2014 - noiembrie 2020
6	Pandele Iuliana	inginer	Director, Directia Tranzactii Termen si Certificate	decembrie 2020 - prezent
7.	Setran Cristina	Inginer, economist	Director de program	2011-prezent

In conformitate cu prevederile Legii nr.31/1990, cu modificarile ulterioare, activitatea Directorului general se desfasoara in baza unui contract de mandat. Consiliul de administratie a delegat o parte din competentele sale de conducere Directorului general, care reprezinta societatea in relatiile cu tertii si in justitie.

Celelalte persoane care fac parte din conducerea executiva ocupa, in cadrul Societatii, denumirea tehnica de director, respectiv de director de program, acestia fiind salariati ai OPCOM SA in baza unui contract individual de munca, fiind numiti si revocati prin decizie de catre Directorul general.

Personalul de conducere şi de execuţie din cadrul OPCOM este angajat, numit şi concediat de Directorul general, in conformitate cu prevederile Actului contitutiv si al Contractului Colectiv de Munca.

4. Evaluarea activitatii societatii

Pentru anul 2020 activitatea desfasurata in cadrul OPCOM SA a fost supusa verificarii prin intermediul:

- Auditului financiar, pentru situatiile financiare intocmite la data de 31.12.2020;
- Auditului intern, in conformitate cu planul anual de audit public intern pentru anul 2020;
- Controlului financiar de gestiune;
- Controlului financiar preventiv;
- Auditului efectuat in conformitate cu managementul calitatii (ISO 9001);
- Auditului efectuat in conformitate cu managementul securitatii informatie (ISO 27001).

Declaratia administratorilor

După cunostintele noastre, situatiile financiar-contabile incheiate la 31 decembrie 2020, intocmite în conformitate cu reglementarile contabile aplicabile (Ordinului MFP nr.1802/2014, cu modificarile si completarile ulterioare), oferă o imagine corectă si conformă cu realitatea a activelor, obligatiilor, contului de profit si pierdere ale OPCOM SA si prezentul Raport cuprinde informatii corecte si conforme cu realitatea cu privire la dezvoltarea si performantele Societatii.

Director general

Victor IONESCU

Director DE	Director DTDTS	Director DTTC	Director DIT	Director Program
Silvia FEDIUC	Luminita LUPULUI	Iuliana PANDELE	Remus BARSANESCU	Cristina SETRAN